Petre Sălcudeanu

UN BUNIC ȘI O BIATĂ AVENTURĂ

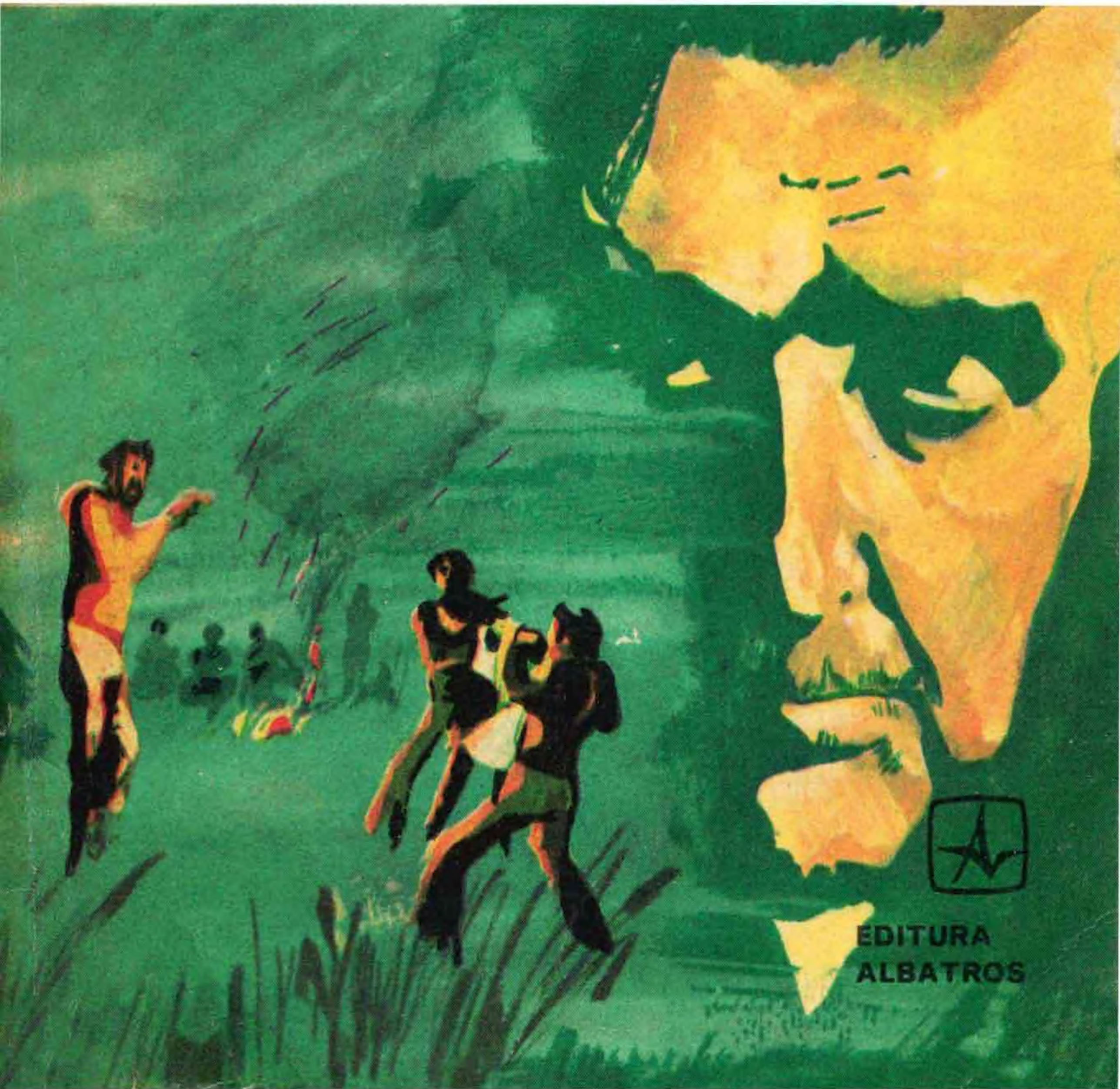

EDITURA ALBATROS

AVENTURA • AVENTURA • AVENTURA • AVENTURA • AVENTURA •

AVENTURA • AVENTURA • AVENTURA • AVENTURA • AVENTURA •

Desenul copertei de LADISLAU BRAUN

COLECȚIA AVENTURA

Petre Sălcudeanu

UN BUNIC ȘI O BIATĂ AVENTURĂ

EDITURA ALBATROS

1

Ideea ca Bunicul să-şi petreacă concediul anului 1964 la mare fusese a căpitanului Alexiu, şi tot el fusese acela care s-a ocupat de toate amănuntele plecării, inclusiv de găsirea unui frizer pentru tunderea Alsacianului. Bunicul n-ar fi plecat fără ciine pentru nimic în lume, şi ţinu să asiste personal la despărţirea patrupedului de părul lui niătăsos, mîngîindu-l între urechi ori de cîte ori acesta avea momente de nelinişte ; şi le avea, deoarece maşina era de dimensiuni uriaşe, iar frizerul, după părerea bătrînului maior, brutal şi total lipsit de simţ estetic.

Plecarea la mare a unui om, aflat în prag de pensionare, a unui şofer aflat şi el în aceeaşi situaţie şi a unui ciine — datorită vîrstei, intrat de cîţiva ani în odihnă aproape totală — nu era un lucru chiar aşa de simplu, mai ales că Bunicul se afla într-o stare permanentă de melancolie. În plus, bătrînul avea tabieturile lui de care trebuia să se despartă pentru un timp, ca să nu mai vorbim că soarele putea să-i facă nu numai bine, ci şi rău, dacă nu se luau de la început toate măsurile de precauţie. Doctorul Dobrescu insista însă, susţinînd că pentru maior era indicat nămolul şi nu orice nămol, nămol rece, aşa că staţiunea *Eforie Nord se dovedi cea mai potrivită.* Pentru o mai mare siguranţă şi, în acelaşi timp,

pentru ca Bunicul să poată fi supravegheat îndeaproape, căpitanul Alexiu hotărî, cu nevasta lui, să fie însoțit și de Alina, fiica lor, a cărei veselie și mai ales stimă față de Bunic erau atît de mari, încît nu puteau să-i fie decît de folos.

Buickul proaspăt vopsit, cu frînele verificate, fără știrea lui Panaitescu, de un mecanic de înaltă calificare, era gata de drum. În portbagajul de deasupra caroseriei se aflau cîteva valize : una de culoare roșie, alta maron, alte două de culori incerte, iar între ele, învelit într-o salopetă, trona un borcan cu murături : gogonele amestecate cu conopidă și morcovi, usturoi și varză roșie, iar undeva, pe la mijlocul borcanului, ascuns vederii, un pepene roșu, murat și el, surpriza cu care Panaitescu voia să-l mai înveselească pe bătrîn.

Alexiu îi dădu fiicei sale o hîrtie de cincizeci de lei, bani de buzunar, o sărută pe amîndoi obrajii, apoi, ridicîndu-se pe vîrfuri, ca să pară mai înalt, îi strînse mîna lui Panaitescu. Pe Bunic îl îmbrățișă de parcă ar fi plecat cu o navă cosmică la depărtare de mii de ani lumină și nu la Eforie Nord.

Prin portiera din spate, Alsacianul îl privi și el pe căpitan cu recunoștință, linse geamul rece cu limba lui de un cot ca un adaus la dragostea lui, și Panaitescu porni hardughia pe patru roți cu mîndria unui căpitan de navă pornit spre larguri pline de neprevăzut.

Șoferul, îmbrăcat în pantaloni scurți (îi confecționase cu mîna lui dintr-o pereche de pantaloni lungi), cu ochelarii de soare la ochi, încălțat cu sandale cu talpă de cauciuc zimțat — ca să nu aibă dificultăți la pedale — mergea pentru prima oară la mare și

această noutate îl atrăgea prin imensitatea ei și îl speria totodată. Fusese la Dunăre de cîteva ori, dar marea era cu totul altceva : era *mare* în adevăratul înțeles al cuvîntului, atît de largă și de întinsă, încît ochiul n-o putea cuprinde în toată dimensiunea ei, și tocmai acest lucru îl înspăimînta pe șofer peste măsură. Dar nici Bunicul, nici Alina și cu atît mai puțin Alsacianul, aflat pe bancheta din spate și ocupat să-și lingă un picior, n-aveau de unde să știe că ușoara transpirație de pe fruntea lui Panaitescu era tocmai rodul acelei emoții atît de caracteristică la unele structuri umane, incapabile să suporte spațiile prea largi.

Alina ședea în față, în dreapta lui Panaitescu, îmbrăcată în șort ; un șort de culoare galbenă, cu cordon violet, deasupra căruia purta un maiou subțire, strădania de multe nopți a mamei ei, bucuroasă și ea că fata putea să mai iasă în sfîrșit de sub papucul căpitanului. La o apăsare de buton, radioul minuscul începu să împrăștie în mașină o muzică de dans și Alina, desculță — imediat ce ieșiseră din București își scosese pantofii de tenis — începu să puncteze melodia cu ușoare bătăi din tălpi, în ciuda lui Panaitescu, încruntat și serios, a cărui teorie era că în orice mașină, în timpul cursei, trebuie să fie liniște ca într-o cupolă de biserică pustie.

Nu-i prea convenea lui Panaitescu că mergea cu ei și fata lui Alexiu : în primul rînd pentru că greutatea repartizată pe cele patru roți cam uzate supunea motorul proaspăt spălat la un efort în plus, iar în al doilea rînd, nu-i plăcea să aibă de-a face cu sexul slab, mai ales atunci cînd trebuia să-i care bagajul ; ori una din valizele Alinei se dovedise grea ca plum-

bul. În plus, la cei șaisprezece ani ai ei, Alina era după părerea lui prea gălăgioasă. Dacă adăugăm și faptul că fata îi arătase carnetul de șofer, este lesne de înțeles că Panaitescu avea motive reale să se teamă. N-ar fi dat volanul pe mina unei femei nici cu riscul, Doamne ferește, de-a rămîne fără mîini..

Cîtva timp nimeni nu scoase o vorbă. Alina își asculta tranzistorul. Alsacianul moțăia legănat de mașină, iar Bunicul și Panaitescu se gîndeau amîndoi la același lucru, firește fără să știe unul de altul și în stări sufletești diferite: Bunicul, trist că după acest concediu avea să rămînă departe de o activitate căreia i se dedicase cu trup și suflet; Panaitescu, vesel, deoarece odată ieșit la pensie avea să se ocupe mai intens de grădina lui. Firește, șoferul ar fi dorit să iasă la pensie măcar cu gradul de plutonier major adjutant, dar — ce să-i faci? — faptul că nu-i plăcuse școala trebuia plătit acum, cu toate că nici gradul de plutonier major nu era de lepădat, se consolă el pînă la urmă. „Maestrul putea fi fericit, își spuse Panaitescu. Să ieși la pensie maior e o chestie pe cinste."

Panaitescu reduse și mai mult din viteză ca să se poată gîndi în voie, dar cu cît se gîndea mai mult, cu atît îi părea mai rău că pe galoanele lui, aflate acum acasă, în dulap, la naftalină, nu strălucea o plăcuță metalică, măcar una. Altfel s-ar fi uitat cartierul la el în zilele de sărbătoare cînd ar fi ieșit la crișma din colț, altfel și-ar fi întors ochii femeile după el, dacă ar fi aflat că nu e plutonier major, ci plutonier major adjutant, cu toate că din fragedă copilărie manifestase față de acestea un dispreț suveran. Motiv pentru care nici nu se însurase.

— Nu te-am ascultat, maestre, nu te-am ascultat...

Bunicul tresări, nu știa anume la ce se referea Panaitescu și, curios să afle, tuși discret, dîndu-i prietenului său de înțeles că era dispus să-l asculte.

— De cîte ori nu mi-ai zis că vrei să mă ajuți să învăț... Uite că n-am învățat. Dacă m-aș fi ținut de carte, hehei, poate azi eram cine știe cine, aș fi lucrat la judiciar, aș fi ieșit la pensie cel puțin adjutant, dar așa...

— Dragul meu, spuse Bunicul, gradul de plutonier major mi se pare mai mult decît onorabil...

— Nimic de zis, meștere, nimic de zis, dar cartea e de vină... Dar, ca să fiu sincer, nu-mi pare rău. Viața a fost darnică cu mine și plină de neprevăzut, iar faptul că din cînd în cînd m-ai lăsat să lucrez și eu la anchete m-a făcut să-mi îmbogățesc experiența, încît pot să spun că, sufletește, aproape că am gradul de căpitan. La om sufletul contează, maestre, orice-ai zice... Ori eu de cînd mă știu am fost un mare sufletist...

„Deci și șoferul se gîndea tot la pensionare", își mărturisi Bunicul, și cu toate că ar fi vrut ca mintea lui să se ocupe de altceva, fără să vrea prin fața ochilor începură să i se perinde nenumărate evenimente prin care trecuse împreună cu Panaitescu, la anii mulți închinați ordinii, la prietenia lor — ciudată pentru cei mai mulți din pricina imenselor deosebiri care ar fi trebuit să-i despartă — și în această goană prin ani, Bunicul nu uită încrederea cu care îi înconjurase miliția, grija pe care le-o purtase și le-o mai purta încă, cu toate că înainte de Eliberare, atît el, cît și Panaitescu lucraseră în vechea poliție.

Pe lîngă ei trecu un şir de maşini în mare viteză şi Bunicul, dornic să-şi uite gîndurile, se uită pe geamul de la portieră, încercînd să găsească mai apoi un subiect de discuţie ca să-l trezească la o altă realitate şi pe colegul lui care, încruntat, conducea mai departe cu straşnica viteză de cincizeci pe oră.

— Cîte maşini ! suspină Bunicul uitîndu-se la zecile de autovehicule care le-o luau înainte, plăcut surprins de această avalanşă pe patru roţi, de diferite culori şi mărimi, care atestau în ochii lui, înainte de toate, o creştere sporită a nivelului de trai. Cînd văzu la dreapta şi la stînga şoselei şi cîteva moteluri şi locuri special amenajate pentru parcare, avu un sentiment de sinceră duioşie pentru edilii noii orînduiri şi cîteva minute în şir nu mai încetă cu laudele pe care Panaitescu le considera nelalocul lor.

— Sînt şi străini, maestre, printre ei, sublinie şoferul, ca să mai taie din entuziasmul bătrînului, şi din precauţie ridică uşor piciorul de pe acceleraţie, văzînd că acul vitezometrului depăşise graniţa celor cincizeci de kilometri. (Îi spusese Alexiu, la plecare, ca această cifră să nu fie depăşită pentru nimic în lume.)

Dacă pînă atunci Panaitescu circulase cu o viteză ce nu putea fi invidiată nici de camioanele obosite, ieşite de mult la pensie, ce se mişcau încă în virtutea inerţiei, acum Buickul alerga ca o căruţă trasă de doi cai, dar Bunicului îi făcea plăcere oricum, deoarece avea timp să se uite în dreapta şi-n stînga, putea observa cel mai mic amănunt cu ochii săi lacomi de noutăţi.

— Şi ce de fete sînt în maşini ! Splendidă generaţie ! conchise el.

Panaitescu, trăgîndu-şi şapca cu cozoroc de carton pe ochi, dădu din cap dezaprobator şi după ce scuipă prin geamul portierei fără pic de jenă, se simţi dator să adauge :

— Unele cam uşurele, maestre, spuse el, ca să nu existe nici un dubiu în privinţa părerii lui despre femei. Priveşte la aia cu părul în vînt, mai adăugă el, uitîndu-se la maşini. Maşină străină, dar pun pariu că fata este de producţie naţională după aerele pe care şi le dă. Generaţie de şocolată. Să fiu eu tatăl ei, mamă, mamă... Nu există copii răi, numai părinţi răi, se grăbi să adauge şoferul, şi de nervi şi căldură începu să-şi sugă un capăt al mustăţii, exact capătul pe care în fiecare dimineaţă şi-l parfuma cu lavandă.

— N-aş putea spune că într-o anumită privinţă nu ai dreptate, stimate colega, mai ales în acea parte din aprecierile tale, plină de sensuri adînci şi moralizatoare, dar nu-ţi pot împărtăşi părerea în totalitatea ei. Mai ţii minte cînd am anchetat cazul acela în uzină ? Uite că-mi scapă numele ei, da, îmi scapă, dar nu asta este important. Ce de tineri şi tinere lucrau acolo, cu sentimentul celei mai responsabile dăruiri... Acela este tineretul adevărat, dragă Panaitescule, acela reprezintă garanţia serioasă a schimbului de mîine. Şi, pe urmă, fata care te-a contrariat aşa de mult s-ar putea nici să nu facă parte din categoria ce cu atîta asprime ai catalogat-o. E o generaţie splendidă, plină de viaţă şi avînt, dornică de soare şi de veselie, aşa cum de altfel sîntem şi noi, cu toate că anii nu ne permit să ne manifestăm în felul lor...

— Mie-mi vinzi gogoşi, maestre, mie ? Păi eu în afară de mare, care nu mi-a plăcut niciodată, şi dacă n-ai fi fost dumneata nici nu m-aş fi dus, am umblat

toată țara. Mai ales muntele, pentru mine, n-are chestii ascunse. Așa că pot să-ți spun că n-au pic de demnitate, ca să nu mai zic că toți mascalțonii care vin la noi sînt priviți ca niște îngeri, pardon, domnișoară Alina, că dumneata nu te asemeni cu ei...

— Ce-ați zis ? întrebă Alina, care nu auzise nimic din pricina tranzistorului pe care-l ținea cu difuzorul lipit de scoica albă a urechii.

— Ziceam că am văzut la munte domnișoare care se dădeau în vînt după străini. La un moment dat, la Sfat — era la Sinaia — am vrut să-l pocnesc pe unul, unul de-al nostru, un părinte, că și-a dat fata după un fiștecine ; fata avea șaisprezece ani și ăla vai de capul lui. L-am întrebat, nu m-am putut abține : „Mă nene, da' de ce îți dai fata după un tîrîie briu ? Numai că are mașină și vorbește străinește ? Ai verificat cine e viitorul soț, te-ai interesat ?" A căscat ochii ca un bou și pe urmă m-a înjurat, zicînd că sînt huligan. Mai acu' un an, maestre, m-am dus din nou la Sinaia ; mie Sinaia îmi place de nu mai pot, și așa, într-o doară, mă întîlnesc iar cu ăla de mă înjurase. L-am întrebat, că așa mi-e felul meu, matale știi că în meseria noastră trebuie să fim curioși, și aproape plîngînd mi-a spus că am avut dreptate, că soțul fetei lui era un golan : închiriase mașina pe o lună, făcuse pe marele mahăr la noi, îi mîncase banii și apoi i-a lăsat fata pe drumuri, pardon, domnișoară Alina, că dumneata nu ești ca alea.

— Ce-ați zis ? întrebă din nou Alina.

— Nimic, domnișoară, nimic... Așa că, maestre, să nu-mi spui mie că așa și pe dincolo, că eu sînt un om care știe ce și cum...

— Dragul meu, eu nu spun că de vină nu sînt și părinții, unii dintre ei, cu morala lor insuficient consolidată, dar să nu generalizăm... din pricina unui pom nu mai vedem pădurea.

— Ce pom, ce pădure, maestre, că totdeauna găsești scuze și vorbești așa de nu pricepe omul nimic? Dacă am zis că fetele astea nu știu altceva decît să se înfrupte din socialism, asta e. Nu fac nimic pentru el, să lupte și ele, să sufere... Asta ar trebui să învețe, nu mare și alte chestii...

— Fetițo, nu vii cu noi? Ce stai cu babalicii ăia? auzi Panaitescu prin geamul portierei și cînd se uită în stînga văzu o mașină roșie și doi tineri care se uitau spre Alina.

— Poftim! zise Panaitescu, radios că un exemplar prompt, picat parcă din cer, venea să-i confirme presupunerile.

— Nu vii, scumpo? Ciți măgari putere are mașina cu care mergi? întrebă iar obrăznicătura aceea cu părul blond vîlvoi, jignire la care Panaitescu simți că se sufocă.

Apăsă pe accelerație la maximum și bătrînul Bulck, supărat parcă și el de aprecierea înjositoare la care fusese supus, țîșni ca o ghiulea pe asfaltul topit din cauza arșiței.

Taunusul rămase oarecum surprins de această goană neașteptată a fratelui mai bătrîn, dar în cîteva minute se redresă și trecu pe lîngă Buick ca o săgeată.

Se auzi din nou chemarea tînărului și același epitet usturător la adresa mașinii.

Nu prea departe era un loc de parcare și Taunusul trase pe dreapta, spre satisfacția Alinei care atîta așteptase.

— Oprește, te rog, nea Panaitescule, te rog din tot sufletul...

— Dar ce-ai de gînd să faci, draga mea ? Sper că nu vrei să ne părăsești...

— Nu, Bunicule, cum aș putea să te părăsesc, dar văd că generația mea e pusă în discuție și cred că și eu, ca făcînd parte din ea, am ceva de spus.

— Numai să nu faci vreo năzbîtie, dragă Alina. Sîntem bătrîni și eu și Panaitescu și n-aș vrea să fim puși în situația de a nu te putea apăra.

— Care bătrîni, maestre, eu bătrîn ? Auzi colo, păi cu dacă... vai, vai de capul lor, bat un regiment...

Buickul opri și el pe dreapta, în spatele Taunusului, și Alina fu prima care sări din mașină, iar după ea Alsacianul.

— Nu vii cu noi, domnișoară.? Într-o oră sîntem la mare, spuse tînărul blond, curtenitor de data asta.

Intenția Alinei de la început aproape că se schimbase, și n-ar fi lovit dacă blondul cu gura pînă la urechi n-ar fi adăugat cîteva cuvinte care o făcură pe fată să spumege de mînie.

Un genunchi plasat cu dibăcie în stomac și o mînă răsucită fură suficiente ca tinerelul să-și vînture părul prin praful de pe jos. Iar cînd celălalt voi să-i sară în ajutor, Alina se mulțumi doar să-i pună o piedică.

Cîteva mașini opriră și ele, posesorii lor dorind să asiste la spectacol, dar cînd curioșii își dădură seama că nu e vorba decît de o hîrjoană, își văzură mai departe de drum.

Alsacianul, curios de cele întîmplate, se oprise din drumul lui spre borna kilometrică și, din lene sau din dispreț, stropi pămîntul, apoi se urcă cu același

calm în mașină, dîndu-și desigur seama că ajutorul lui era de prisos.

— Dragă Alina, gestul tău a fost necugetat, începu Bunicul s-o critice, dar Panaitescu, mîndru de felul cum se descurcase fata, punîndu-i pe „golani" la punct, sări îndată să-i ia apărarea :

— Care necugetat, maestre ? Gestul ei m-a uns la inimă. Sărut mîna, domnișoară Alina, că le-ai dat peste bot. Așa le trebuie...

— Și pe dumneata sînt supărată, spuse fata adresîndu-se șoferului, și ca să marcheze supărarea opri cu un pocnet sec aparatul de radio.

— Pe mine, domnișoară ? Pentru numele lui Dumnezeu, ce-am făcut ?

— Parcă ai fi frate cu tata, numai el ne bagă pe toți în aceeași oală, spuse Alina, și ochii i se încețoșară ușor.

— Ba pardon, ba pardon, se disculpă Panaitescu, eu tot timpul am zis că nu-i vorba de dumneata.

— Să știi că și generația mea trage din greu, chiar dacă nu toți trag la lopată.

— Domnișoară, eu nu m-am referit, păcatele mele, dimpotrivă.

— Lasă, nea Panaitescule, că vorbiți de socialism de parcă numai dumneavoastră ați munci. Și pe urmă, dumneata, practic, ce-ai construit ?

— Domnișoară Alina, îmi pare rău... Zău îmi pare rău... Vreme de ani și ani am fost în umbra maestrului, și împreună cu miliția am prins destui borfași. Am prins și criminali... Adică noi am asanat terenul, l-am curățat, din pricina asta nici nu-mi pare rău că ies la pensie ; mi-am făcut datoria...

— Ne mai vedem noi, puicuțo, se auzi din nou vocea blondului din Taunus, dar de data asta mașina

nu mai opri, dimpotrivă, trecu cu o viteză care-l uimi și pe Panaitescu.

În curînd nu se mai văzu decît un punct roșu.

— Au tehnică, fir-ar să fie! mai zise șoferul și se șterse cu dosul mîinii la frunte.

Cînd ajunseră pe colina de lîngă Ovidiu, Panaitescu trase pe dreapta și privi întinderea aceea fără margini, de un verde strălucitor. Bunicul era sigur că șoferul va rămîne cu gura căscată, dar se înșelă amarnic. Panaitescu se uită în zare disprețuitor, apoi, scuipînd într-o parte, trase puternic aer pe nările largi.

— Nu dau un brad pe toată plăcinta asta de mare.

2

Fură cazați la hotelul „Doina", în două camere ce comunicau între ele: în prima se instală Bunicul și Panaitescu — Panaitescu în patul de lîngă baie, ca să nu-l tragă curentul, Bunicul lîngă fereastră, ca să audă valurile stinse ale mării — iar Alina, în încăperea alăturată, mobilată cu mult gust, în ciuda tabloului din care nu se putea distinge cu claritate decît semnătura groasă a autorului. Panaitescu asudase aducînd împreună cu Alina valizele, în timp ce Bunicul, înarmat cu buletinele de identitate, se ocupase cu formalitățile de cazare.

Nici nu apucase Bunicul să-și deschidă valiza, că femeia de serviciu pe etaj intră în încăpere cu pași

discreți, nu înainte de a bate la ușă, și cu un zîmbet stîngaci, ca și cum ar fi recitat o poezie pe care nu o învățase prea bine, spuse :

— Tovarăși, nu vă supărați, aveți în dulap două umerașe, în baie patru prosoape, două de față și două pentru duș ; geamurile sînt în ordine, dalele de faianță n-au nici o ciobitură, așa că, vă rog, la plecare să n-avem vorbe.

După fața chinuită a femeii și după zîmbetul încurcat, Bunicul avu la început impresia că supraveghetoarea glumește, dar cînd femeia se apucă să le arate umerașele și prosoapele nu mai avu nici un dubiu.

— Doamnă, vă rog să mă scuzați, dar am impresia că nu meritățm cu nimic această jignire. După părerea dumneavoastră orice viligeaturist este un...

— Paza bună trece primejdia rea, tovarășe. Nu că oamenii ar face intenționat, Doamne ferește, dar mai uită, așa că s-a luat măsura să anunțăm din timp ca să n-avem vorbe, și femeia, fără să mai aștepte vreun răspuns, ieși pe ușă la fel de discret precum intrase.

— Și la munte e așa, Panaitescule ? întrebă Bunicul, știind că șoferul, în materie de munte, are o experiență serioasă.

— La fel, maestre, și dacă vrei să știi pe mine nu mă deranjează, zise el, și cu grijă își puse borcanul cu murături în dulap, după care își aruncă vraiște hainele într-un sertar, cu un fel de ciudă nemascată, disprețuitoare chiar, față de această vestimentație inutilă într-un loc unde aproape toată lumea se acoperea doar cu cîteva petice.

— Cafeaua e gata, Bunicule, spuse Alina triumfătoare ieșind din camera ei cu două pahare cu cafea așezate pe o tavă mică din plastic. Să nu vă supărați,

sînt reci. Prizele nu funcționează, cu toate că numai în camera mea am numărat trei. Probabil le-au deconectat, ca să nu se folosească reșouri.

— Bine fac. Nu vreau să ard ca un șobolan, spuse Panaitescu, și numai cînd văzu că una dintre cafele îi era destinată lui se mai îmbună și catadicsi să se ridice de pe somiera care gemu din toate încheieturile.

Alina îl servi mai întîi pe Bunic, apoi pe șofer, aduse și cafeaua ei din camera alăturată și, așezîndu-se la masă, se uită cu o veselie greu reținută la bătrînul maior.

— Bunicule, îți mulțumesc din toată inima că m-ai luat cu dumneata! Și lui nea Panaitescu îi mulțumesc. Dacă n-ați fi fost atît de buni cu mine, acum eram în satul lui tata și ar fi trebuit să-i povestesc bunicii ce mare criminalist a adus pe lume.

— Viața la țară e superbă, domnișoară Alina, habar n-ai mata... Pui la discreție, ouă proaspete, o cană cu lapte, n-ai treabă, zise Panaitescu.

— Dragă Panaitescule, dumneata privești toate lucrurile sub aspect economic. Dar, în sfîrșit, pentru că nu vreau aici, în concediu, să mă aflu cu nimeni în discuții contradictorii, concediul fiind concediu pentru toți, aș propune să stabilim următorul program: fiecare face ce vrea, se duce unde vrea, cu respectarea precisă a orelor de masă și de somn.

— Ura! strigă Alina de la locul ei.

Prin fereastra deschisă se auzi lătratul gutural al Alsacianului și Bunicul se duse la geam. Nu se întîmplase nimic deosebit. Ciinele era la locul lui în mașină: voise doar să facă act de prezență la consfătuirea de la care lipsea, hotelul „Doina" neadmițînd în incinta lui patrupedele, indiferent de rasa lor sau de rangul stăpînilor lor.

— Da, de cine mă ocup eu, eu am să-i dau de mîncare, să nu vă faceți griji, eu am să-l plimb. Are nevoie și el de soare. Iarna aspră l-a făcut să se resimtă mai ales la urechi : da, scumpul de el, a făcut otită...

— Bunicule, atunci eu mă duc să fac o baie, spuse Alina, și din mers începu să-și scoată puloverul multicolor.

— Numai ai grijă, fata mea ! Cu toate că am stabilit un program, cum se spune în armată, de bună voie, în privința dumitale mai am ceva de spus... Intri în apă numai pînă la genunchi, nu te culci pe valuri, nu mai bați pe nimeni și stai cît mai mult cu fața la soare... Doamna Alexiu m-a rugat în mod expres să am grijă să stai cu fața la soare, cu toate că...

— Știu, Bunicule, am avut pe față un coș și mama care vede cu multiplicatorul a avut impresia că mă voi umple de bube. Dar cu fața la soare voi sta, mai zise ea, și fără să mai aștepte ca Bunicul să-și încheie lista cu instrucțiuni intră în camera ei, de unde în curînd începu să se audă o lălăială care-l făcu pe Panaitescu să-și pună perna pe cap.

După numai cîteva minute, din încăperea Alinei răzbătură niște bubuituri, ca și cum cineva ar fi spart lemne, urmate de icnituri în toată legea și Bunicul, pînă să-și dea seama de proveniența lor, se trezi în cameră cu femeia de serviciu. Se uită spre tavan, apoi pe jos, la dalele colorate în albastru și ridică din umeri.

— Am crezut că s-a spart tavanul sau așa ceva.

— Nu, doamnă, nu s-a spart, răspunse Bunicul și după plecarea femeii bătu discret în ușa de la camera fetei, dar neprimind nici un răspuns își permise, ținînd cont de vîrsta lui înaintată, să deschidă.

Alina, ținînd o cărămidă între două scînduri, o lovea cu dosul mîinii și cărămida, ca și cum ar fi fost făcută din zahăr, se rupea în două, producînd bufnitura care se auzise.

— Îmi fac mîna, Bunicule! Pe ziua de azi gata cu antrenamentul, zise ea, și adunînd resturile căzute pe o cuvertură anume pusă jos se îndreptă cu ele spre coșul de gunoi.

— Dragă Alina, sper că ai să te porți în așa fel încît să n-avem neplăceri. Îți dai seama ce perdaf aș primi din partea tatălui dumitale; în plus, sînt sigur — doar îl știu de atîta timp — că n-ar pune nici o vorbă bună pentru noi dacă am fi la ananghie.

— Fii liniștit, Bunicule! Sînt totuși obligată să-mi fac antrenamentul zilnic, de judo și karate, altfel risc ca la plecare să nu mai pot lovi nici măcar o muscă.

Bunicul se uită la față, la statura ei atletică, dar armonioasă, la mîinile fine, în ciuda forței lor mai mult decît bărbătească, și cînd îi întîlni ochii verzi, singurii care mai trădau vîrsta pe care Alina o avea, simți pentru fată o duioșie sinceră, ca și cum în fața lui s-ar fi aflat propriul său copil, de care era fericit și mîndru.

Alina se duse să facă baie: Panaitescu dormea sforăind cu perna pe cap și Bunicul, singur, neavînd ce face, își îmbrăcă costumul de militar, se uită multă vreme în oglindă, apoi luă bastonul și lesa cîinelui și ieși afară.

Văzîndu-l de departe, Alsacianul își scoase jumătate de bot prin geamul deschis al portierei, își ridică laba în sus, încercînd să deschidă ușa și văzînd că nu reușește scheună prelung, temător, ca stăpînul să-l

bage în seamă. Cînd uşa se deschise, ciinele, recunoscător, linse mina Bunicului de cîteva ori, îi mirosi hainele, neînţelegînd de ce stăpînul lui se îmbrăcase atît de oficial, apoi cu ochiul sănătos se uită în sus aşteptînd bucata de zahăr cu care se obişnuise în ultimul timp. Bunicul i-o dădu ruptă în două şi apoi, amîndoi, cu pas domol, bătrînesc, se îndreptară spre malul mării.

Era spre seară. Restaurantele aglomerate aruncau în spaţiu frînturi de melodii şi voci gălăgioase, străzile erau înţesate şi ele. Lumea îmbrăcată pestriţ circula agale, graba dispăruse şi timpul aflat parcă la odihnă şi el se scurgea lin, dar neiertător, înainte.

Plaja era pustie ; doar ici-colo, perechi de îndrăgostiţi stăteau pe nisipul încă fierbinte, cercetînd întinderea de ulei a mării şi Bunicul avu un moment de tresărire, amintindu-şi că în urmă cu foarte mulţi ani, pe aceste locuri, pe atunci aproape pustii, îşi purtase paşii în tovărăşia unei tinere, dar oricît încercă să-şi aducă aminte de numele ei, memoria, supusă cu vremea şi ea deteriorării, refuză îndemnul la împrospătare şi maiorul renunţă, ştiind că oricîte încercări ar fi făcut, ceea ce aparţinea trecutului îndepărtat era sortit uitării. Se rezemă de un stîlp de beton, fiind absorbit deplin de frumuseţea acelei nemărginiri. O senzaţie de tristeţe puse stăpînire pe el. Ciinele, simţind că stăpînul nu se va mişca multă vreme de acolo, se lungi la picioarele lui şi insensibil la boarea răcoroasă ce venea dinspre larg şi la amintirile lui adormi pe dată, cu urechile pleoştite, semn de totală destindere.

În curînd plaja rămase complet goală. Doar umbra maiorului dreaptă, devenită una cu stîlpul de beton, mai stăruia pe cenuşiul ţărmului, ca un catarg al unei

corăbii îngropată de veacuri în nisip. Bunicul tresări uşor la vederea unor puncte luminoase care brăzdau orizontul şi o clipă îşi imaginâ fîşia de drum albită de razele lunii, răsărită deasupra întinderii întunecate, ca pe un drum anume croit pentru el, îmbietor şi plin de promisiuni, ducînd spre oaza luminată din larg unde trebuia să ajungă pentru a pleca mai departe, pe drumul fără de întoarcere al nefiinţei. Fu chiar tentat să facă cîţiva paşi spre ţărm şi de acolo mai departe, hipnotizat de calmul mării, şi ar fi făcut-o dacă patrupedul, visînd cine ştie ce, n-ar fi început să sforăie, aproape omeneşte, făcîndu-l să-şi aducă aminte că era încă viu şi sănătos şi că asemenea gînduri nesăbuite de a călca pe mare nu puteau avea decît romanticii, chemaţi de visele lor spre adîncurile umbroase şi reci.

Îl fascinase de totdeauna marea, şi pe măsură ce anii treceau i se părea că această dragoste devine tot mai profundă, culminînd cu dorinţa nemărturisită de a se sfîrşi aici. Simţi că pe obrazul zbîrcit îi alunecă ceva, o fărîmă din verdele sărat al mării purificată de multele încercări ale vieţii, doritoare poate şi ea să se unească cu imensitatea din care se născuse înainte de a fi fost numită atît de simplu şi de dureros, lacrimă. Ştia că viaţa lui rămăsese în urmă; minutul de existenţă dăruit de natură se apropia de ultimele lui sclipiri, că odată cu pensionarea se va stinge uitat în puzderia de alte minute încă vii, hărăzite însă şi ele, mai devreme sau mai tîrziu, aceluiaşi infinit. Asta era viaţa, nu avea nimic împotriva ei, era dator cu calm şi inteligenţă să se supună legilor ei, implacabilei treceri din nimic în nimic, fulguire de-o clipă dar cu folos pentru oameni în traiectoria tumultuoasă a vieţii. Simţi un nod amar

V

În gît, o durere ce-i strîngea inima şi ca să nu-şi piardă respiraţia, trase puternic în piept aerul sărat şi umed ; revenindu-şi din starea de meditaţie şi amorţeală, bătrînul se apostrofă pentru gîndurile sumbre ce-i trecuseră prin cap. Simţi nevoia să se întoarcă printre oameni şi tocmai cînd voi să părăsească grăbit plaja pustie auzi din depărtare ceva asemănător unui fîlfîit de aripi, apoi zgomotul luă forma concretă a unor braţe care modelau în mişcări sigure apa şi după cîteva minute de aşteptare văzu prin înserarea deasă cum din apă se decupează o siluetă superbă. Era Alina. La început Bunicul se sperie de apariţia ei, se gîndi chiar să-i servească tinerei neascultătoare un potop de ameninţări, dar în faţa trupului zvelt, plin de tinereţe şi forţă, în faţa acelei răsuflări vii, se dădu bătut şi renunţă la toate.

— Bunicule, nu te-am văzut îmbrăcat militar de nu ştiu cînd.

— Nu ştiu nici eu ce m-a apucat...

— Bunicule, pe cuvînt, cît vezi cu ochii apa e pînă la genunchi, schimbă Alina vorba, voind să-l scoată pe bătrîn din tristeţile lui.

— Ştiu, am încercat-o şi eu la vîrsta ta şi avea aceeaşi adîncime, zise bătrînul, şi voios se lăsă prins de braţ. Răceala apei care îi pătrunse prin haină pînă la piele îi făcu un bine imens. Era ca şi cum, în mod miraculos, cineva i-ar fi alungat într-o clipită toate gîndurile, tot ce ţinuse de ele pînă atunci, insuflîndu-i altele, primenite, avînd darul să-i redea încă pentru mulţi ani dragostea de viaţă.

— Sper că nu te-ai supărat, Bunicule. Nu-i aşa ? Înot foarte bine.

— Draga mea, eram pe aici cu totul întîmplător, spuse bătrînul.

— Nu-i aşa că ai încredere în mine? Dacă ar fi fost tata, în locul dumitale mi-ar fi făcut o morală, mamă, mamă! Pentru el am rămas tot un copil.

Bunicul nu voi să comenteze în nici un fel părerile Alinei. Se simţea bine, era vesel, cu sufletul plin de imbolduri noi, şi poate tocmai de aceea, după ce mîncă o friptură în sînge şi bău un pahar cu vin — fără să-l uite pe Alsacian — după ce se schimbă iar cu hainele civile, împreună cu Alina se îndreptară spre sediul miliţiei, aflat în apropiere.

— Vreau să-mi văd un coleg. Căpitanul Constantinescu... Mi-a fost subaltern... Un băiat admirabil, Alina.

— Dacă a lucrat cu dumneata nu poate fi decît admirabil, spuse Alina, sinceră, uitîndu-se în ochii bătrînului.

3

Sediul spaţios al miliţiei locale era compus din cîteva odăi proaspăt zugrăvite, plăcute la vedere, mobilate sumar, dar primitor, iar omul din dosul biroului furniruit, prin statura lui înaltă, prin supleţea şi eleganţa cu care era îmbrăcat, dădea întregii atmosfere un calm aparte, ca şi cum oamenii de aici, mereu la datorie, zi şi noapte, n-ar fi avut

altceva de făcut decît să privească cu îngăduință lumea gălăgioasă din jur.

Căpitanul Constantinescu, un tînăr de vreo treizeci de ani, la vederea Bunicului și a Alinei se ridică în picioare și veni în întîmpinarea lor.

— Bine-ai venit la noi, tovarășe maior, spuse Constantinescu.

După ce strînse mîna bătrînului se întoarse spre Alina, se aplecă și-i sărută mîna. Alina se fîstîcise : era pentru prima dată cînd cineva îi săruta mîna și cu toate că ar fi vrut să refuze un asemenea gest galant, pierdu momentul și pînă la urmă se bucură chiar că i se dădea atîta importanță.

— Alina, fata căpitanului Alexiu, șeful secției judiciare, o prezentă Bunicul, și Constantinescu la auzul numelui roși ușor.

— Cum, căpitanul are o fată așa de mare ? ! se miră el, apoi trase două scaune plușate spre musafiri.

Ușa se deschise și un sergent major îl anunță pe Constantinescu că îl așteaptă un solicitant grăbit, dar căpitanul, printr-un semn, îi dădu de înțeles subofițerului că oaspeții aflați la el erau cu mult mai importanți și că noul-venit n-avea decît să aștepte.

— Îmi pare rău, tovarășe maior, că nu ne-ați anunțat și pe noi. V-aș fi așteptat. Poate vă pot fi de folos. Cum stați cu cazarea ? Sînteți mulțumiți ?

— Am venit să ne odihnim, tovarășe căpitan, să ne odihnim și nimic mai mult. Am simțit însă nevoia să trecem pe aici. Ce prieteni apropiați poate avea un maior fie el și în prag de pensionare, în afară de cei cu care a lucrat de obicei...

Sergentul major intră din nou pe ușă, de data asta cu o bucată de carne prăjită pe care o așeză pe o hîrtie în fața Alsacianului tolănit pe podea. După ce

cînele primi prin ochiul teafăr aprobarea de a mînca, dintr-o înghițitură lichidă bucata de carne și, plescăind, se linse pe bot.

— Îți mulțumesc în numele lui și-al meu, tovarășe sergent, spuse Bunicul.

Sergentul major ieși.

— Am citit o carte despre dumneavoastră, Bunicule. Știți, zilele trecute era să-l amendez pe autor cu două sute cincizeci de lei. La cererea actelor, după nume mi-am dat seama că el a scris cartea despre dumneavoastră și cum greșeala nu era prea mare... Domnișoara cum se simte la mare ?

— Splendid, apa e o minune ! se entuziasmă Alina, în timp ce același sergent major își făcu apariția din nou, cu două cafele și cu apă rece de la frigider.

— Tovarășe maior, am auzit că la toamnă veți ieși la pensie. Am fost acum cîteva zile la București, v-am căutat, dar n-am dat de dumneavoastră.

— Dragul meu, vine o vîrstă cînd e firesc să lăsăm locul celor tineri, dar să știi, așa cum ani de zile mi-ai spus Bunic, faptul că ies la pensie nu-ți dă dreptul să-mi spui altfel...

— E un ordin, tovarășe maior ? întrebă Constantinescu, zîmbind.

— Un ordin...

— Am înțeles, Bunicule !

Bunicul sorbi din cafeaua preparată după toate regulele artei, se uită la sergentul major în semn de apreciere, apoi îl privi pe căpitan. Nu se schimbase prea mult de cînd îl văzuse ultima dată, atît doar că devenise mai bărbat, umerii i se mai împliniseră, iar fața bronzată și plină de sănătate îl convinse că lui Constantinescu îi pria marea.

— Ce mai e nou pe aici ? întrebă bătrînul. Sper că nu aveți prea multe dureri de cap.

— Bunicule, dacă mă crezi nici n-am văzut cum arată marea... E adevărat, n-avem probleme deosebite, dar cu toate astea, ținînd seama că turismul e în creștere, sîntem datori să veghem permanent... Cazuri mărunte : infractorii, de obicei, mărunți contrabandiști de țigări și ceasuri, cîteva furturi fără importanță rezolvate rapid. Cu alte cuvinte, liniște și pace. Da, era să uit, ieri a venit aici un cetățean pentru a doua oară... I s-a furat o bicicletă specială zice el, o bicicletă *Speziell zür Kinder*, iar astăzi a apărut un anunț în ziarul local că aducătorul primește o recompensă de cinci mii de lei.

Constantinescu scoase dintr-un dosar o cerere și ziarul cu anunțul și i le arătă Bunicului.

— Desigur, ne-am interesat de bicicletă, cu toate că reclamantul, din cale-afară de emoționat, n-a putut să ne ofere prea multe detalii. Mi s-a părut curios, Bunicule, ca un om să acorde o importanță atît de mare unei biciclete, chiar dacă este o bicicletă specială de copii, cum zicea el. În fond, la orice magazin o bicicletă nu depășește suma de cîteva sute de lei și am rămas mai mult decît mirat cînd am citit anunțul cu recompensa. Pentru cîteva șute de lei să oferi cinci mii... e cam mult.

— Interesant, interesant ! spuse Bunicul citind declarația reclamantului, destul de agramată și neclară în relatarea faptelor. E un străin ?

— Nu, Bunicule ! De fapt, nu eu am stat de vorbă cu el, ci un coleg de-al meu aflat acum la Mangalia tocmai pentru a întreprinde ceva în legătură cu acest caz. Colegul meu zice că în privința bicicletei nu există nici o speranță, dar cu toate astea s-a dus

la un particular care închiriază biciclete... Poate, poate va afla ceva...

Pe coridor se auziră vociferări, apoi uşa se deschise brusc şi în cadrul ei apăru un om între două vîrste, îmbrăcat cu pantaloni de culoare maron, cu cămaşă în dungi albe şi galbene. Deasupra purta un sacou de lînă.

— Vă rog să mă iertaţi, tovarăşe căpitan, că mi-am permis, dar consider...

— Tovarăşe căpitan, i-am spus că sînteţi ocupat cu un musafir de la Bucureşti, dar dumnealui...

— Sînt doctorul Bodea, tovarăşe căpitan, şi nu mi-aş fi permis, dacă nu era la mijloc... Băiatul meu mi-a făcut cadou un ceas de aur... Mijloacele lui financiare sînt strict controlate de mine şi nu pot crede că din banii lui a putut să cumpere aşa ceva, cu toate că soţia mea... Poftiţi ceasul... Am văzut la televizor un caz similar şi am crezut de datoria mea să vă anunţ. Nu doresc ca fiul meu să intre în cine ştie ce afaceri neplăcute.

— Cînd vi s-a făcut cadoul ? întrebă Constantinescu, nu înainte de a cere Bunicului scuze pentru faptul că era nevoit să se ocupe de altceva.

— Acum o săptămînă, răspunse medicul oarecum fîstîcit, ştiind şi el că în urma acestui răspuns are să i se pună negreşit o altă întrebare, directă, în privinţa întîrzierii cu care venise să reclame. Doctorul nu greşea.

— Şi de ce-aţi venit să ne anunţaţi aşa de tîrziu, tovarăşe Bodea ?

Doctorul îşi şterse fruntea transpirată cu o încetineală plină de demnitate, zîmbi într-un fel aparte, solicitînd înţelegere, apoi, trecînd cu privirile peste oaspeţii căpitanului, zise într-un tîrziu :

— Soția... Știți, am avut discuții cu ea... Nu e atît de simplu... De fapt, aș vrea să fiu bine înțeles. Nu-mi suspectez copilul și nici nu-l bănuiesc de fapte necugetate, însă meseria nu-mi permite și nici el nu mai e la vîrsta cînd îi pot urmări orice mișcare... N-aș vrea să cadă însă sub o influență dăunătoare... Unii tineri de azi... mai zise el și se opri, dîndu-și seama că în noțiunea lui vagă despre tineret intra și tînăra aflată în apropiere și pe care n-ar fi vrut s-o jignească printr-un cuvînt nesăbuit.

— Tovarășe Crețu, se adresă căpitanul sergentului major, mergeți în camera alăturată și pune-i tovarășului doctor la dispoziție toate cele de cuviință... Avem nevoie de o declarație...

Doctorul se fîstîci și mai mult, se tamponă cu batista din nou la frunte — într-adevăr, în încăpere era foarte cald — și cu același zîmbet de scuză zise :

— Aș prefera să nu dau declarație... Sau dacă insistați... În orice caz, n-aș vrea să afle soția că tocmai eu...

— Tovarășe doctor, dumneavoastră veniți la miliție, dumneavoastră insistați, iar cînd vă cer o declarație în care să consemnați faptele povestite vă codiți, ca să nu spun că refuzați. Ce să înțeleg din toate astea ?

— Tovarășe căpitan, în cazul acesta prefer să vin mîine cu declarația, vreau să mă consult cu soția, sper că n-aveți nimic împotrivă.

Constantinescu ridică din umeri, îi înapoie ceasul și doctorul ieși la fel de repede pe cît intrase, vădit nemulțumit de felul cum decursese întreaga discuție.

— Bunicule, dacă dumneata mai vrei să rămîi... Eu aș vrea să fac o plimbare, spuse Alina și, firește, Bunicul, îngăduitor, înclină din cap, n-o putea refuza,

dar în același timp nici nu-i putea da drumul fără un cuvînt de grijă părintească :

— Numai să nu stai prea mult, Alina.

Alina făcu o ușoară reverență spre căpitan, îl sărută pe Bunic pe un obraz și mult prea grăbită, ca să nu-l dea Bunicului de bănuit, ieși în stradă. Prin fereastră, maiorul o văzu cum aleargă în jos, spre Ghiol, și îi păru rău că dintr-o slăbiciune prea mare pentru fată se învoise atît de ușor s-o lase singură.

— Cum îți spuneam, Bunicule, astea-s problemele noastre. Din cînd în cînd, cîte un accident de mașină, iar acum cîteva zile s-a înecat o fată, o vînzătoare de la un magazin special. Vin la mare, nu știu să înoate, nu țin cont de sfaturile anunțate prin megafoane și pînă la urmă...

Ușa se deschise din nou, dar de data asta nu mai apăru sergentul major Crețu, ci un altul, cu mult mai solid, cu o mustață în furculiță și cu fruntea năclăită de sudoare.

— Tovarășe căpitan, permiteți să raportez ? întrebă noul venit, uitîndu-se la Bunic.

Și Constantinescu, după ce făcu prezentările ca plutonierul să fie liniștit că nu vorbește în fața unui străin de treburile lor, ascultă raportul.

— Nu s-a înregistrat nici o vînzare de biciclete... Am fost și la *Consignația* și am dat sfoară pe la toți oamenii noștri ca în caz de... Și plutonierul Sotir ridică din umeri, dînd de înțeles prin aceasta că nu mai avea nimic de adăugat.

— Constantinescule, aș vrea, dacă n-ai nimic împotrivă, să profit de amabilitatea dumitale...

— Se poate, Bunicule ? Te rog, cu ce îți pot fi de folos ?

— Am venit aici să-mi tratez piciorul cu nămol, am avut un accident banal, minți bătrînul, adică m-a trimis să mă plictisesc plăcut... Te rog să mă înțelegi că șederea asta, fără ocupație, într-o stațiune plină de viață, mă omoară, așa că dacă n-ai avea nimic împotrivă...

— Bunicule, nu se poate... Nu mi-aș permite pentru nimic în lume să abuzez de concediul dumitale. Atît mi-ar trebui, să se afle că...

— Dragul meu, dar nu e obligatoriu să afle cineva. Nu o să știm decît eu și dumneata, și în cel mai rău caz colaboratorul meu Panaitescu, care se plictisește și el de moarte...

Constantinescu bău din paharul cu apă, își scoase chipiul, îl așeză pe masă și după încruntătura întipărită între sprîncene, maiorul își dădu seama că șeful miliției locale, din stimă și dragoste pentru el, n-are să fie de acord cu cererea lui.

— Bunicule, nu înțeleg. dumneata vii să te odihnești și eu... Asta ar însemna din partea mea pur și simplu un abuz..

— Uite, tovarășul Sotir sînt sigur că nu are nimic împotrivă, spuse Bunicul, adresîndu-se plutonierului, convins că-și va face din el un aliat.

— Tovarășe comandant, de ce să nu fiți de acord ?

— Tovarășe Sotir ! spuse căpitanul pe un ton autoritar, și plutonierul luă poziția de drepți.

— Ziceam și eu așa, iertați că mi-am permis, dar eu dacă aș fi comandant. pentru mine ar fi o onoare să...

— Pentru mine ar fi o onoare dacă Bunicul și-ar vedea de sănătate și s-ar odihni. Mîine seară, Bunicule, ești invitatul nostru, iar poimîine facem o plimbare cu barca pe lac... Și dacă din tot acest program

foarte încărcat, cu care o să te asasinăm cît ai să stai aici, o să găseşti timp şi pentru bicicleta aia, eu, Bunicule, n-am nimic împotrivă...

— Ştiam, dragul meu, că n-ai să mă refuzi. Pentru un viitor pensionar ca mine cea mai bună odihnă este munca.

4

Bunicul intră în holul hotelului „Doina" mult mai vesel decît ieşise. Lăsase ciinele în maşină, îl mîngîiase la despărţire şi Alsacianul, dînd vesel din coadă, îi promise bătrînului, în limbajul lor cifrat, că va sta la locul lui, că va avea grijă de rabla lui Panaitescu ; într-un cuvînt, că se va împăca cu soarta lui de ciine ostracizat. Bunicul îi lăsase şi o minge de nailon, făcută pentru a fi bătută cu piciorul, dar care acum avea cu totul alt scop : era de ajuns ca Alsacianul să prindă de ea cu dinţii, ca din rotundul ei să ţîşnească un firicel subţire de apă, în caz că patrupedul, peste noapte, ar fi avut nevoie de aşa ceva. În privinţa celorlalte nevoi ale clinelui, Bunicul era liniştit : prietenul lui nu-l făcuse niciodată de rîs.

Bunicul nu zăbovi în hol. Era plin de străini : se vorbea în toate limbile posibile, şi cum nu avea cu cine să schimbe o vorbă, preferă să meargă în cameră, doritor să-i împărtăşească cît mai repede lui Panaitescu cazul modest pe care şi-l luase din proprie

inițiativă spre rezolvare. Cu siguranță că Panaitescu nu se va lăsa înduplecat cu una cu două să participe în timpul lui liber la o acțiune de acest gen, dar Bunicul se și gîndise la un mic vicleșug care, fără îndoială, avea să dea pînă la urmă rezultatul scontat.

Panaitescu nu era în pat și nici nu sforăia, așa cum își închipuise. Pur și simplu lipsea din cameră, și Bunicul se miră peste măsură. Își aduse aminte că șoferul putea fi la masă de-abia în clipa cînd pipăi în buzunar cartela primită la sosire, dar cînd își privi ceasul și văzu că e trecut de ora nouă și jumătate, ridică din umeri, știind că masa se servește mai devreme, iar în materie de mîncare Panaitescu nu era omul care să rămînă printre ultimii. Stomacul lui funcționa perfect, sucurile gastrice intrau în acțiune la ore stabilite riguros de zeci de ani, și cum Panaitescu nu lua la București masa de seară niciodată mai tîrziu de ora șapte, Bunicul avu toate motivele să se îngrijoreze de lipsa lui.

Coborî din nou în hol, se uită la bar, dar nevăzîndu-și prietenul ieși în fața hotelului, bănuind că șoferul, în căutarea verdelui alpin, s-ar putea afla undeva pe o bancă, în apropierea unui brad. Căutare zadarnică. Șoferul dispăruse. Mare-i fu însă mirarea cînd într-o cantină din apropiere, cu scaunele ridicate pe mese, auzi vocea autoritară a șoferului.

Bunicul urcă cele cîteva trepte, pătrunse în încăperea spațioasă, dar și după ce îi înregistră prezența, Panaitescu tot nu voi să renunțe la tonul lui, ton neîngăduit după părerea Bunicului într-un asemenea loc, creat anume pentru calm și voie bună.

— Uite, Bunicule, se adresă Panaitescu maestrului, în timp ce punea pe un cîntar o bucățică de carne, mai

mult zgîrci, învelită într-un şervețel pătat de unsoare. Dumnealui vrea să mă convingă că asta e porția, iar eu îi spun că — conform stasului — sînt furat ca în codru. Uite porția pe care am cules-o din farfuria mea. Treizeci de grame, cînd în mod normal trebuia să aibă o sută, zise Panaitescu, şi-şi luă proba materială de pe cîntar şi o băgă în buzunar ca să poată dovedi şi altora, la nevoie, că fusese înşelat.

Chelnerul, calm, înclina din cap, abia putîndu-şi reține nervii.

— Poate a fost o greşeală, tovarăşe, dacă binevoiți să luați loc vă servim întreaga porție, cu toate că trebuie să recunoașteți, ați întîrziat la masă şi...

— Şi dacă în concepția dumitale am întîrziat, asta înseamnă că pe banii mei trebuie să mănînc resturi, nu ?

— Îmi cer scuze, tovarăşe, îmi cer scuze, de altfel sînt foarte ocupat... aşa că liniştiți-vă şi veți fi servit îndată aşa cum se cuvine... Voi face cercetări să văd cum de a fost posibil aşa ceva...

— Tovarăşe, să ştii că eu nu mă mulțumesc cu ce-ai zis dumneata. Aici am fost şi am văzut cu ochii mei că la categoria noastră de turişti, toți au avut în farfurie resturi din astea...

— Tovarăşe, în cazul ăsta n-aveți decît să reclamați, mai spuse chelnerul, şi se făcu nevăzut după o perdea.

— Poftiți, vă rugăm, afară, trebuie să facem curățenie ! se iți o femeie cu mătura în mînă, crezînd că în felul acesta va scăpa de recalcitrant.

— Nemaipomenit, Bunicule, nemaipomenit, dar aici, în stațiunea asta de vis, că aşa-i, meştere, este ca un vis de frumoasă, se fură. Vin la masă, văd

că-mi aduce o bucăţică de carne şi tac ca un om civilizat... Mă uit la ăilalţi turişti şi văd că sînt nemulţumiţi, dar cu toate astea mănîncă... Mă uit la meniu, citesc negru pe alb cît trebuie să fie o porţie şi dumnealor... Bunicule, eu asta nu o las aşa...

Şi, supărat, Panaitescu ieşi ca o furtună pe uşă şi în cîteva minute fu înapoi cu Alsacianul, care moţăia de-a-npicioarelea.

— Îmi permiţi, maestre, să fac eu această investigaţie pe cont propriu ?

— Nu e voie cu animale în cantină, tovarăşe ! se răsti din nou femeia care făcea curăţenie, dar Panaitescu n-o luă în seamă.

Simţind bucata de carne la nas, Alsacianul se mai învioră, strănută o dată, apoi, mirosind din nou, tremură de plăcere din tot corpul şi fără să aştepte alt îndemn, o zbughi în dosul perdelei cu botul aplecat spre pămînt.

Din bucătărie se auziră mai multe ţipete şi Bunicul, temător să nu se întîmple ceva şi în acelaşi timp nemulţumit pentru gălăgia pe care o făcea Panaitescu, se grăbi să ajungă şi el la locul de unde se auzea zgomotul.

Cu o tigaie în mînă, gestionarul restaurantului alerga după cîine, în timp ce alţi bucătari şi ajutoare aruncau cu crăţiţi şi resturi de zarzavat în bietul animal care îşi vedea liniştit de meseria lui, plictisit că fusese deranjat şi nemulţumit că oamenii se purtau cu el atît de grosolan.

— Tovarăşe, luaţi-l de aici, că-l omor ! spuse un bucătar, pregătindu-se să lovească capul patrupedului cu un polonic mare cît toate zilele.

Însă Alsacianul, prevăzînd lovitura, se feri într-o parte, apoi cu ochiul lui de sticlă îl fulgeră pe răz-

boinic atît de aprig, încît acesta, la vederea colților galbeni și puțin tociți de bătrînețe, dar suficient de impresionanți prin mărimea lor ca să sperie pe oricine, se trase speriat în dosul sobei.

— Cine se atinge de cîine se atinge de miliție, strigă Panaitescu, și la auzul acestui substantiv de prestanță, pe chipul bucătarului-șef apăru o sumedenie de bobițe de sudoare care, după aprecierea Bunicului — atent în primul rînd la amănuntele semnificative — adunate la un loc ar fi fost suficiente pentru a umezi douăzeci de șervețele fine.

În liniștea creată de acel cuvînt cu valoare magică, rostit de Panaitescu, Alsacianul putu să-și vadă de lucru în liniște. Ocoli frigiderul mare și alb, știind că în frigider nu se țin decît alimentele legale, trecu pe lîngă cazanele imense de inox, ocoli la distanță apreciabilă sobele încinse, apoi, cu labele din față și cu dinții, săltă un capac de fontă destul de greu și pentru un om, și cu aceeași dexteritate scoase din bazinul canalului un sac de nailon mînjit pe dinafară de murdărie, dar suficient de curat înăuntru ca să poată ascunde în condiții igienice o greutate importantă de carne. Alsacianul, cu toată robustețea lui, nu fu însă în stare să țină multă vreme în dinți sacul abia găsit, îl scăpă și cînd Panaitescu, fericit și jovial, se aplecă să-l ridice, mai dădu de doi saci cam de aceleași dimensiuni. În fundul canalului erau și cîteva blocuri de gheață și Bunicul, cînd observă, aprecie, totuși, gradul înalt de precauție al răufăcătorilor pe o asemenea căldură toridă.

La vederea mușchilor filé aruncați pe cîntar — doisprezece la număr — gestionarul cantinei avu un moment de slăbiciune și dacă n-ar fi fost lîngă el o

femeie să-l sprijine, cu siguranță că echilibrul lui ar fi avut de suferit.

— Ce s-a întîmplat, Bunicule ? întrebă Constantinescu atunci intrat pe ușă, adus de la miliție de un chelner, care crezuse că în persoana lui Panaitescu se ascunde un recalcitrant.

— Treizeci de kilograme de carne furate într-o singură zi, spuse Bunicul, după ce așeză pe cintar o greutate de cinci grame, ca balanța să se afle în deplină egalitate : carne pe de-o parte, greutăți pe de alta.

— N-a furat nimeni, tovarășe, e marfa pentru masa de mîine...

— Și, mă rog, de ce nu țineți marfa la gunoi, că văd că frigiderul stă gol, zise Panaitescu, care dăduse o raită cu privirile și prin rafturile mari și sărace ale frigiderului.

— Pometcule, de mîine ești concediat și treci bucătar-șef la restaurantul „Perla", spuse gestionarul cu glas ridicat, ca omul miliției să înregistreze autoritatea lui și în același timp să se convingă că el personal nu avea nici un amestec.

— Vom vedea noi unde va trece, spuse Constantinescu, și furios începu să întocmească un proces-verbal.

— Tovarășe căpitan, nu e carnea noastră, a pus-o cineva aici... Să știți că în afară de dumnealui, nimeni nu ne-a făcut observații, ori aici sînt treizeci de kilograme de carne, spuse bucătarul-șef, arătînd lui Constantinescu cartea de sugestii și reclamațiuni complet goală.

— Cum le numești dumneata ? întrebă căpitanul pe gestionar.

— Valeriu Pomişor, tovarăşe căpitan, dar să ştiţi că deşi unchiul meu Pomişor Aristide e director în Trust, eu n-am nici un amestec... Pe toţi am să-i concediez, vă rog frumos să...

— De ce să ne concediezi pe toţi, tovarăşe Pomişor ? Doar dumneata ai dat dispoziţie că se poate lua cîte douăzeci de grame din porţii. Bucătarul-şef a făcut ce-ai zis dumneata, asta a făcut... De ce să ne...

— A mai auzit cineva de dispoziţia dată de Pomişor ? întrebă Constantinescu.

— Şi eu am auzit, spuse un tînăr al cărui cap era acoperit cu un turban alb de cofetar.

— Scrieţi, vă rog, o declaraţie ! Împachetaţi carnea... Dumneata vii cu mine ! mai spuse Constantinescu.

— Ai fi putut renunţa la tot scandalul ăsta, colega, îi spuse Bunicul şoferului, noi am venit aici să ne odihnim, nu să...

— Meştere, odihnă, odihnă, cu toate că fără o piatră şi un vîrf de brad, pentru mine odihna este egală cu zero, dar de ce să fiu furat ? Am dat bani buni, vreau mîncare bună...

— Eu îţi mulţumesc, nea Panaitescule, spuse ofiţerul.

— De ce să-mi mulţumeşti ? Mi-am apărat dreptul meu şi legea.

Panaitescu îşi aduse aminte de ceva, se îndreptă spre cîntar, unde se mai vedeau bucăţile proaspete de carne, dădu muşchii jos şi tăind o bucăţică de filé de cincizeci de grame o cîntări şi o dădu Alsacianului care îşi aştepta de mult recompensa.

— Porţia mea frustrată, zise el, şi, supărat, luă cîinele şi ieşi din cantină plin de demnitate.

5

Se plimbau pe o stradă lăturalnică, departe de malul mării, pe un drum paralel cu gara. Cei cîţiva brazi, cu tulpinele destul de puternice, răcoriţi după arşiţa zilei, aruncau în aer un miros ascuţit de răşină şi Panaitescu sorbea aerul de parcă în faţa nasului s-ar fi aflat o cupă cu gura largă, din care se împrăştiau aromele unei băuturi puternice şi plăcute. Şoferul, după succesul de la cantină, mergea înaintea Bunicului, cu mîinile la spate, arborînd un aer superior. În jurul gîtului avea legată o batistă menită să-i absoarbă transpiraţia şi Panaitescu din cînd în cînd o dezlega şi îşi tampona cu ea brutal fruntea brobonită de sudoare.

— Dragă Panaitescule, vorbi Bunicul, încep să-mi fac procese de conştiinţă că te-am adus la mare. Cred că numai spiritul dumitale de sacrificiu, dragostea şi stima pe care mi-o porţi te-au determinat să vii aici şi să însoţeşti un om a cărui sănătate mai lasă încă de dorit. M-am gîndit să ne întoarcem acasă, cu toate că prietenul nostru Alexiu s-ar simţi profund jignit dacă l-am răsplăti cu o întoarcere grăbită. De n-ar fi la mijloc şi Alina, n-aş mai rămîne o clipă.

— Mai bine plecam la munte, Bunicule. Şi acolo e nămol destul... După mine nămolul de aici nu-i bun de nimic.. Atîta doar că miroase mai tare ca cel obişnuit. Mie, unul, mi-a mutat nasul. Dacă nu pătrundea nămolul cu mirosul lui în cantină, cred că nici nu m-aş fi înfuriat atît de tare pe şmecherii ăia. Trebuie să recunoşti că i-am prins în doi timpi şi trei mişcări.

— Experienţa, Panaitescule, experienţa! De altfel, tocmai urmărind felul inteligent în care ai acţionat, mi-am dat seama cît de greu o să-ţi vină în clipa cînd vei ieşi la pensie. Desigur, o grădină e un lucru frumos, dar o grădină şi un trai liniştit n-o să-ţi ofere bucuriile pe care ţi le-a oferit vreme de atîţia ani această meserie nobilă de care ne-am ocupat.

Panaitescu se opri, se şterse cu batista la gît, dădu de cîteva ori din cap subliniind în felul acesta marile adevăruri pe care abia le spusese bătrînul lui prieten şi cu o voce de înmormîntare continuă ideea abia anunţată de Bunic :

— Meştere, cum ştii mata să pui degetul pe rană... Am vrut să fac pe nebunul, adică pe indiferentul cînd am zis că mă bucur de ieşirea la pensie. Rahat, meştere, am minţit, adevărul este că-mi vine să plîng. Dumneata cel puţin eşti iubitor de animale, adică vreau să spun că ai un suflet lîngă dumneata, eu n-am pe nimeni. Şi dacă aş fi ieşit la pensie măcar adjutant...

— Dragul meu colega, eu cred că încă nimic nu-i pierdut. Exact la această dorinţă a dumitale m-am gîndit în clipa cînd bunul meu prieten Constantinescu m-a rugat să particip la dezlegarea unui caz pe cît de interesant, pe atît de dificil. N-am refuzat din motive care te privesc direct... Mi-am zis că dacă te-ai ocupa dumneata s-ar putea ca tovarăşii, văzînd spiritul şi abnegaţia de care ai dat dovadă în timp de concediu, să...

Panaitescu se opri în faţa Bunicului şi se uită la el cu ochii cît cepele, să vadă dacă vorbeşte serios.

— Adică crezi, meştere, că asta ar putea avea vreo influenţă ?

— Dragul meu, eu nu pot să-ţi promit nimic, dar în cazul că vei reuşi, mai mult ca sigur Constantinescu va face un raport în care persoana dumitale va ieşi neîndoios în evidenţă. Ştiu, adică s-ar putea... mai spuse Bunicul, nevoind să dea şoferului speranţe prea mari, dar în acelaşi timp ţinînd să aprindă imaginaţia plină de practicism a bunului său prieten.

— Văd eu, meştere, că şi dumitale îţi pare rău că intri la reformă, spuse Panaitescu, făcînd cîţiva paşi, ca apoi să se oprească din nou. Asta-i, nu sîntem noi făcuţi pentru odihnă mai mult de-o zi... Iar dacă mata spui că s-ar putea ca... eu n-aş avea nimic împotrivă, mai ales că în materie de pricepere n-ai nici o îndoială că mă pot descurca destul de bine. Nu ştiu de ce nu mi s-a adresat căpitanul Constantinescu personal, de ce avea nevoie de intermediari, se interesă şoferul suspicios de felul lui şi privindu-l pe Bunic într-un anumit fel.

— Dragul meu, cred că se temea c-o să-l refuzi, sau n-a voit să-ţi răpească plăcerea unui concediu binemeritat. În fond, acum n-are importanţă cine te solicită, important este dacă doreşti sau nu doreşti... Eu în locul dumitale...

Din toată peroraţia Bunicului, şoferul înţelesese cu precădere un singur lucru, şi anume că de la afacerea cu carnea, maiorul se sfieşte să-l mai numească pe nume, şi acel *dumneata*, utilizat de cîteva ori, îl făcu să umble şi mai drept şi să sporească distanţa dintre el şi Bunic de la o jumătate de pas la unul întreg.

— Interesant, interesant ! spuse Panaitescu, utilizînd formula Bunicului în asemenea cazuri, fiind însă sincer convins că n-o mai rostise nimeni înaintea lui.

Şi dacă raportul lui Constantinescu n-o să influenţeze ? şi Panaitescu, în locul substantivului cerut de propoziţiunea abia rostită, arătă cu degetul mare spre cer.

Bunicul îl apucă pe şofer de braţ, la încheietura cotului, îl strînse uşor ca să-l determine pe acesta să continue plimbarea şi, cu acecaşi voce rugătoare, continuă :

— Există momente, dragul meu, cînd un om, mai ales un om din meseria noastră, trebuie să se arate generos ; ca să mă înţelegi exact, uneori interesul ştirbeşte din calitatea umană a individului şi eu cred că numai dovedindu-te larg la suflet vei putea face ca multă vreme după ce vei pleca de aici oamenii să-şi amintească de numele pe care îl porţi cu imens respect. Ori eu ştiu, am chiar convingerea, că dumneata te poţi ridica deasupra acestui interes imediat, cu toate că de data asta îl socotesc şi eu normal.

— Poate doar aşa, dacă mă rogi dumneata, mai zise Panaitescu condescendent, nevoind să întindă aţa după ce maiorul se dovedise atît de larg şi-i oferise din proprie iniţiativă să se ocupe singur de un caz.

— Tocmai asta şi voiam să te rog, dragă colega. În plus, cazul, aşa cum ţi-am spus, la prima vedere ridicol de simplu, ascunde după părerea mea taine nebănuite. O bicicletă, o bicicletă furată... Posesorul a dat un anunţ că recompensa va fi de cinci mii de lei...

— Păi de ce nu spui aşa, meştere, de ce n-ai început cu asta ?

— Dragul meu, n-am obiceiul să vînd blana ursului din pădure.

— Cinci mii de lei pentru o bicicletă, mi se pare...

— Tocmai asta e, dragul meu, e exagerat, cu toate că reclamantul a scris în declarație că e vorba de o bicicletă specială.

— O bicicletă nu poate fi decît bicicletă, cît ar fi ea de specială, spuse șoferul.

— Dragul meu, să luăm lucrurile încet. Cu toate că am rezerve serioase asupra propriilor mele bănuieli, îmi permit totuși să-ți spun că așa cum în tocul unui pantof se pot ascunde briliante, în țevile unei biciclete se pot ascunde îngrozitor de multe lucruri. Căpitanul Constantinescu mi-a dat această idee...

Panaitescu se opri din nou.

— Uite, la asta nu m-am gîndit, zise el superior și, nemulțumit că nu-i trecuse așa ceva prin minte, scuipă fără jenă într-o parte, lucru pe care altădată nu și l-ar fi permis în prezența Bunicului.

Bunicul trecu însă cu vederea, cu toate că voise să-i spună șoferului că gestul nu-i făcea cinste de loc.

— Păi, meștere, nimic mai simplu. Mă urc la volan, merg cu douăzeci pe oră și dacă-mi dai mata bani de benzină, cutreier de dimineața pînă seara toate stațiunile... O bicicletă specială se vede...

— Dar o bicicletă se poate și ascunde, dragul meu, mai ales cînd însăși bicicleta poate ascunde ceva în ea.

Panaitescu se scărpină în barbă.

— Uite aici, am adresa reclamantului : Waldmann Ion, sau așa ceva, hotel „Iris"... Orice acțiune trebuie luată de la început, așa cum știi prea bine, doar nu ești la prima investigație de acest fel. Adică e nevoie de relatarea cazului concret de către cel aflat în pagubă, pentru a putea dezlega și celelalte ițe. Întrucît am discutat cu căpitanul, îmi permit să-ți relatez că cei care au operat nu pot fi decît localnici ; în orice

caz cineva de prin partea locului. S-ar putea foarte bine ca furtul să fi fost făcut sau de un individ care ştia că bicicleta ascunde în corpul ei ceva preţios, sau de un puşti, atras de ceea ce bicicleta putea avea în ea special, fără măcar să-i treacă prin cap că în resorturile ei ascunse tăinuie ceva valoros.

— Maestre, şi dacă bicicleta nu ascunde nimic?

— Tot ce se poate... Dar în acest caz e vorba de o bicicletă furată... Deşi mă întreb de ce posesorul ei oferă o recompensă aşa de mare...

Panaitescu căzu pe gînduri.

— Măi, fir-ar al dracului! zise el, şi se scărpină din nou în barbă.

Cîtva timp, şofer şi maior, se plimbară în tăcere, Bunicul urmărind calea lactee, iar Panaitescu mimînd că se gîndeşte la un plan anumit.

— Meştere, am o idee. N-ar fi rău ca în afacerea asta să intri şi dumneata. Nu pentru că n-aş putea-o rezolva singur, Doamne fereşte, după mine aici nu-i nimic complicat, dar ce faci dumneata după ce dimineaţa îţi ungi piciorul cu nămol? Nimic! Arzi gazul de pomană. Eu zic că ar fi cu mult mai util să-mi dai o mînă de ajutor...

Bunicul se prefăcu că meditează.

— Dragul meu colega, n-am nimic împotrivă să te ajut. Îţi voi sta la dispoziţie. Da' uite că m-am luat cu vorba şi am uitat ceva important. Ieri s-a înecat o fată, iar în seara asta a venit la miliţie un medic care a reclamat că a primit de la băiatul lui un cadou mult prea costisitor pentru ca să-l fi putut cumpăra din propriile lui economii.

— Crezi că e vreo legătură, meştere?

— Dragă Panaitescule, mi-ar fi foarte greu să spun.

6

Panaitescu, grăbit să nu piardă nici un minut pentru elucidarea cazului încredințat prin intermediul Bunicului de către căpitanul Constantinescu, se grăbi spre hotelul „Iris", în timp ce maiorul se îndreptă spre casă, îngrijorat că din prima zi Alina își luase aere de independență mult mai mari decît îi îngăduise Alexiu în „prelegerea părintească" ținută la plecare. Poate că fata nici nu era de vină, de vină era el, incapacitatea lui de a se opune acelui zîmbet sănătos, tineresc, acelor ochi verzi, puternic adumbriți de plasa deasă a genelor. Mare fu însă mirarea Bunicului cînd, după ce dădu o raită ca să se încredințeze că Alsacianul nu dă semne de nervozitate din pricina spațiului restrîns al mașinii, o găsi pe Alina odihnindu-se într-un fel, după părerea lui de-a dreptul neomenesc. Sprijinită cu călciiele de o spetează de scaun și cu ceafa de altă spetează, cu trupul întins ca o coardă deasupra spațiului gol dintre scaune, Alina citea un volum de versuri. Nu se vedea pe chipul ei nici urmă de efort din pricina acelei poziții incomode, dimpotrivă, întreaga ei față era cuprinsă de un calm desăvîrșit, de unde Bunicul trase concluzia că fata nu era la prima ei experiență de acest fel.

— Am să te spun tatii, Bunicule, începu ea atacul, uitîndu-se la ceasul-brățară de la mînă. Ne-am înțeles că la ora nouă ești în pat. Nu ți-ai luat nici medicamentele și sînt sigură că nu ți-ai băut nici paharul cu iaurt. Bunicule, Bunicule! îl apostrofă ea cu un deget, fără să se miște de pe cele două tăblii de spătare.

— Draga mea, dar nu e decît zece fără un stert, se scuză bătrînul şi cuvintele de dojană cu care voise s-o apostrofeze pe fată se topiră undeva în el, şi acum, stîngaci, din pricina remarcelor făcute de Alina, nu ştia cum să-i intre în voie.

— Bunicule, dacă ai şti ce grozave sînt versurile astea de dragoste ! zise ea şi ridicîndu-şi un picior şi-l puse peste celălalt, încît o clipă maiorul avu impresia că fără cel de-al treilea punct de sprijin, fata are să se prăbuşească pe podea.

— Draga mea, dar de ce te chinui aşa ? întrebă el după ce văzu că prăbuşirea de care se temuse fusese iluzorie.

— Nu mă chinui de loc, Bunicule, dimpotrivă... Asta e odihna mea cea mai preferată. Dacă vrei să ştii, odată am dormit cîteva ore în şir...

— Dragă Alina, de un singur lucru mi-e teamă, ca din pricina preocupărilor tale şi mai ales din cauza agresivităţii de care dai uneori dovadă, să nu-ţi fie foarte greu să-ţi găseşti un băiat. O femeie este femeie în primul rînd prin acea slăbiciune aparentă, prin acea nevoie de ocrotire pe care numai bărbatul este capabil s-o ofere într-un cămin.

— Bunicule, spuse Alina ridicîndu-se şi aşezîndu-se şi ea ca toţi oamenii pe scaun, eu dintre toţi bărbaţii nu-l iubesc decît pe tata şi pe dumneata... Nu mă crezi, da' pe dumneata chiar mai mult... Ţi-am spus odată un mic secret al meu... Secretul ăla există, se află la mare, am să-ţi fac cunoştinţă cu el... Zău, Bunicule, spuse Alina sărind de pe scaun, eu cu tata nu pot niciodată vorbi, sau n-are timp, sau i se pare că ce spun eu e neinteresant, dar aş vrea foarte mult să-l cunoşti pe Dorin şi să-mi spui ce părere ai despre

el. Știi de ce-mi place de el ? Că eu is cea mai tare... Într-o zi, la școală, a trecut pe lîngă mine făcînd pe interesantul ; era cu o colegă. I-am răsucit mîna... Vai, Bunicule, dacă l-ai fi văzut cum a căzut ! Era adorabil. De atunci nici o colegă nu mai îndrăznește să se uite la el, iar eu fac pe supărata și-l las să fiarbă.

— Dar, draga mea, nu știam că ești capabilă de asemenea răutăți.

— Ho, ho, Bunicule, habar n-ai ce-am eu uneori în cap ! Uite, de exemplu, în seara asta trebuia să mă văd cu Dorin. A venit cu cîțiva prieteni și ne-am înțeles de la București asupra locului de întîlnire. Dar pentru că, ce mai, mata îmi ești mai drag, m-am dus după doctorul ăla, Bodea, sau așa ceva. Întîi trebuie să afli că e doctor veterinar, în al doilea că lucrează la o fermă de stat, în al treilea, acolo se afla și băiatul lui, cel pe care îl reclamase, în al patrulea l-am urmărit pînă acasă și am văzut pe fereastră că locuiește mișto de tot, într-un apartament destul de mare și că soția lui este foarte frumoasă... Au și mașină, un Fiat 124, albastru. Ea umblă cu mașina ; am văzut-o plecînd într-o rochie lungă și cu un mantou de blană. Ce mai, tipa vorbește șapte limbi și patru le scuipă...

— Cum vorbește șapte limbi și patru le scuipă ?! se interesă maiorul, mirat peste măsură de acest limbaj cifrat, al cărui înțeles îi scăpa.

— Așa zic eu cînd cineva arată ireproșabil.

— Și de ce-ai făcut toate astea fără consimțămîntul meu ?

— Din dragoste, Bunicule ! și Alina se repezi la bătrîn, îl strînse în brațe și se învîrti cu el prin toată camera.

— Alina, dar eu nu mai am douăzeci de ani, draga mea, amețesc...

— Dacă aș fi avut douăzeci de ani, Bunicule, te-aș fi aruncat pe fereastră și aș fi alergat tot eu jos să te prind, spuse ea și-l așeză pe bătrîn, palid, direct pe sofa.

— Hotărît, nici un băiat n-are să se lege de tine și ai să rămîi pe capul bietului taică-tău.

— Așa-i trebuie, el a vrut să mă pregătească pentru domeniul lui de activitate. Uite că începe să înregistreze succese. Dar pe capul lui n-am să rămîn... Cel mult pe al dumitale... Nu-i așa că ai să mă ajuți să învăț tot ce știi dumneata, Bunicule ?

— Draga mea, dar asta-i o meserie din cale-afară de grea.

— Dumneata, Bunicule, ai rămas la vremea aia cînd femeile nu erau bune decît să se pudreze și să-și aștepte bărbatul în cămașă de noapte. Nu-i așa ?

— Alina, unei fete ca tine...

— Știu, nu-i stă bine să fie băiețoasă, să bată un băiat, să urmărească indivizi suspecți, să vorbească altfel decît o cere dicționarul Academiei, să se culce nu mai tîrziu decît găinile și dacă se poate să nu facă nimic altceva decît să-și aștepte alesul acasă și să-i servească mîncarea zîmbind... Bunicule, ești demodat. Află că femeile pot face tot ceea ce pot face și bărbații. Nu o fac încă pentru că sînteți tributari unor concepții vechi, asta e și, pe deasupra, sînteți și invidioși. Ce vezi rău că vreau să mă dedic unei meserii, fără de care dumneata nu poți trăi ? Ai venit la mare și primul lucru pe care l-ai făcut a fost să te duci la miliție. Și ca să-ți pun capac, află că m-am

ascuns în portbagajul Fiatului şi am însoţit-o pe doamna Bodea pînă la bar. Am coborît fără să mă vadă şi am urmărit-o pînă la malul mării. Acolo s-a întîlnit cu un străin, ăla i-a dat o sacoşă plină nu ştiu cu ce şi tot cu doamna Bodea m-am întors înapoi. Aici miroase ceva, Bunicule.

— Interesant, interesant! spuse Bunicul, ridicîndu-se de pe sofá şi uitînd s-o mai certe pe fată pentru tot ceea ce făcuse, fără consimţămîntul lui.

— Acum e interesant, iar adineauri mă certai...

— Draga mea, am să te cert în continuare ori de cîte ori ai să întreprinzi ceva fără ştirea mea.

— Atunci, Bunicule, dă-i drumul! La hotel cine crezi că mă aştepta în hol? Tînărul acela pe care l-am culcat în praf pe şosea. Nici nu ştii ce băiat drăguţ este. Mi-a cerut scuze pentru purtarea lui şi mîine, ca să-i fac în ciudă lui Dorin, o să trec pe la corturi însoţit de el.

În încăpere, trîntind uşa, cu ochelarii de soare la ochi şi cu o pipă scurtă în gură, în pantalonii scurţi şi cîrpiţi în fund în două locuri, îşi făcu apariţia, plin de importanţă, Panaitescu.

Se duse direct la baie, se spălă pe mîini — avea oroare de microbii pe care îi putea lua de pe stradă — se şterse, apoi îşi tamponă mîinile cu spirt şi veni, ţinîndu-şi burta cît mai suptă cu putinţă, în camera Alinei.

— Sal'tare, meştere...

— Bună seara, nea Panaitescu, pun pariu că ai făcut o cucerire, îşi permise Alina, fără să ţină seama de morga aleasă a şoferului.

— Cuceriri la mare? Domnişoară Alina, e neinteresant. În viaţa mea n-am văzut atîtea femei

despuiate... Cred că cele mai multe dintre ele vin anume ca să-şi arate urîţenia. Bag mîna în foc. Principiile mele, meşterul le ştie, sînt de-o viaţă... Fereşte-te de femeie ca de dracu... Odată pune mîna pe tine şi eşti un om pierdut... Nu, eu cuceriri nu fac şi nici nu mă las cucerit. Domnişoară Alina, poftim o bomboană. Am cumpărat pe drum... Ci-co, cu miros de brazi, că aici şi brazii veritabili miros a alge.

Alina luă cîteva bomboane colorate, de mărimea unor capete de ace de gămălie şi începu să le sugă cu plăcere.

— Bunicule, pentru dumneata nişte *Mărăşeşti*, ca să-ţi aminteşti de primul război mondial. Şi astea fiind zise, dragii mei colaboratori şi prieteni, luaţi aminte la Panaitescu...

Alina se uită la Bunic într-un fel aparte, neînţelegînd atitudinea plină de înfatuare a şoferului, dar cînd văzu că maiorul clipeşte discret, pricepu că între cei doi oameni există o anumită înţelegere de care ea nu ştia nimic şi, curioasă, ascultă.

— Meştere, la „Iris" nu mai locuieşte nici un Waldmann. S-a mutat astăzi, sau a plecat din staţiune, nimeni nu ştie nimic. Curios e că s-a instalat acum patru zile şi avea hîrtii în regulă pentru o lună întreagă. Din păcate, mare brînză n-am putut afla. Au dat hotelul pe mîna unor studenţi aflaţi în vacanţă : oameni fără experienţă. Nici nu ştia fata de la recepţie, studentă în anul trei la Politehnică, cum arată. În schimb, se fîţîia în faţa mea cu atîta importanţă, de parcă ar fi fost regina frumuseţii.

— Atît ? întrebă Bunicul.

— Meştere, atît. Mi-a spus fata de la recepţie că pe adresa lui Waldmann sosise o scrisoare şi cum

Waldmann nu mai era acolo, din curiozitate a desfăcut-o. Exact în clipa cînd am picat acolo, fata tocmai voia să rupă plicul crezînd că la mijloc e o glumă. M-am uitat şi eu şi bomba, meştere, de care n-ai fi fost în stare nici dumneata. Am reţinut conţinutul scrisorii, şi o dată ieşit afară am copiat totul, din minte, pe hîrtie, şi Panaitescu, radios, scoase un şervetel din buzunar, îl despături şi cu gravitate dădu citire :

„Am luat cunoştinţă de recompensa promisă prin anunţ. Mîine la ora douăsprezece noaptea, dacă te vei înfăţişa cu suma respectivă, învelită în «Revista literară», la kilometrul douăzeci şi unu, spre Mangalia, a doua zi, în acelaşi loc, vei găsi bicicleta *Speziell für Kinder*. În cazul că ne vei aduce sticleţii pe cap sau nu vei depune suma promisă, bicicleta va fi distrusă, iar dumneata vei suferi un tratament în consecinţă : semnat Salvamar."

Bunicul se uită la Panaitescu, luă hîrtia din mîna lui, o mai citi o dată, o întoarse pe ambele feţe, apoi cu grijă o aşeză pe noptiera de lîngă el.

— Dragă colega, trebuie să recunosc că ai făcut o treabă deosebit de importantă. Ce zici, Alina ?

— Bunicule, după punctuaţie cred că scrisoarea e scrisă de un intelectual. Nu-i aşa, nea Panaitescule, că punctuaţia n-ai pus-o dumneata ? Eram sigură, deci aş spune chiar că e vorba de un elev sau student. Mai mult ca sigur elev, conştiincios la limba română, altfel n-ar fi ţinut cu tot dinadinsul să respecte, ca un tocilar oarecare, semnele de punctuaţie. Trag concluzia că avem de-a face cu un hoţ amator şi nu cu unul de profesie, cu un taie frunză la ciini care

prin mijloace necinstite vrea să pună mîna pe ceva bani nemunciți.

— Dragă Alina, analiza este exactă! Aceleași remarci, dar intim, pentru a te verifica, le-am făcut și eu. Acum rămîne doar de văzut ce facem ca mîine la ora indicată pachetul cu bani să fie la locul amintit.

— Păi simplu, Bunicule, fac eu un pachet. Pun într-un ziar o bucată de lemn, mă duc la locul amintit, mă retrag în pădure, aștept și pe urmă e simplu ca bună ziua...

— Dragul meu colega, ideea este excelentă. Dar vreau înainte să fac o remarcă referitoare la scrisoare, remarcă pe care, cu părere de rău, n-a luat-o în seamă nici Alina, deși avea toate datele. Hoțul specifică în scrisoare ca banii să fie înveliți într-o revistă literară anume... De ce într-o revistă literară? Alina a menționat că e vorba de un tînăr care are aplicație pentru gramatică. Eu aș adăuga că are înclinații și spre literatură. Un om care se grăbește să întreprindă ceva are pe creier fixațiile propriilor lui îndeletniciri. De ce n-a pus revista *Flacăra*, sau mai știu eu care, că, slavă Domnului, avem destule. Nu, el a pus revista pe care o citește.

— Bunicule, e nemaipomenit, așa e!

— Dar în cazul acesta, dragă Panaitescule, nu e vorba de un singur individ, ci de mai mulți. Însăși semnătura care indică un substantiv colectiv este tot o fixație. Desigur, nici nu poate fi vorba de cei de la Salvamar. Asta e o invenție ca să ne inducă în eroare. Dar substanța colectivă din semnătură e reală, ori în acest caz n-are nici un rost să prindem numai pe unul dintre ei. Trebuie să-i prindem pe toți.

— Meştere, acum de ce vrei dumneata neapărat să fie mai mulţi ? Prindem pe unul, îi facem fundul rîndea, luăm bicicleta, aşteptăm pînă face căpitanul raportul şi plecăm la munte. De ce ne complicăm ? Nu-i aşa, domnişoară Alina ? Doar n-am venit aici să umblăm numai după pungaşi ?

Se auzi o bătaie în uşă şi după ce Alina se ridică să vadă cine-i poate deranja la o asemenea oră, intră însoţită de căpitanul Constantinescu.

— Bunicule, fata care a fost găsită ieri înecată n-avea în plămîni nici urmă de apă. În sînge s-a găsit o cantitate de alcool provenită din şampanie. După supoziţia medicului, din momentul decesului pînă la ora cînd a fost descoperită au trecut şase ore, ori ea a fost observată lîngă geamandură la ora nouă dimineaţa. În plus, din datele gestionarei de la magazinul special unde lucra sinucigaşa reiese că lipsesc mărfuri în valoare de 120 000 lei. Ori de aceste mărfuri răspundea direct Graţiela Rapciuc.

— Dragii mei, lucrurile, în cazul acesta, se complică şi am impresia că ne aflăm în faţa unui caz deosebit de interesant.

— Bine, meştere, dar ce legătură există între bicicletă şi moartă, cum naiba-i zice...

— Nu pot să spun nimic, dragă colega, dar profitînd de prezenţa căpitanului, prin amabilitatea căruia ne bucurăm aici de cea mai mare stimă, vom discuta şi vom face un plan amănunţit de cercetări. Acum, după anumite raţionamente care mi-au venit în minte, exact în clipa cînd vorbeam, am impresia că la mijloc e vorba de ceva cu mult mai grav.

7

După ce stabili gradul de urgență al cercetărilor pe ziua în curs, după ce îi dădu indicații lui Panaitescu, mai mult sugerîndu-i-le, Bunicul coborî la cantină.

Fericit pentru ziua aceea cu soare, îl plimbă apoi pe Alsacian vreme de zece minute. Nu-l dădu de mîncare. La cei șaisprezece ani ai lui o singură masă era arhisuficientă, cel puțin așa sunase verdictul medicului veterinar al miliției, pe care Bunicul îl consulta mai des decît pe propriul său medic. După plimbare, cu o perie aflată în portbagajul Buickului pieptănă cu grijă blana tovarășului său de singurătate, după care — pentru orice eventualitate — îl legă la umbra unui brad. Mulțumit că se achitase cu conștiinciozitate și dragoste de aceste îndatoriri îi făcu semn clinelui să rămînă liniștit la locul indicat și revenind în cameră se dezbrăcă, își puse halatul de baie și pe balcon, ferit de privirile indiscrete, își unse piciorul bolnav cu puțin nămol adus într-o găleată de sergentul Crețu, firește, la rugămintea căpitanului Constantinescu.

Pe balconul vecin, o pereche de turiști nemți făceau același lucru, și fără să vrea Bunicul ascultă conversația dintre cei doi, lăsînd bineînțeles impresia celor de dincolo de balustradă că limba aceasta îi este cu totul necunoscută.

— Ia închipuie-ți, Helga, începu bărbatul, după ce își unse coatele cu nămol, cu o grijă exagerată, de parcă materia aceea neagră și urît mirositoare ar fi fost alcătuită din particule de o valoare inestimabilă, ce am face noi în Germania să avem un asemenea

medicament valoros. Din păcate, românii ăştia, simpatici de altfel, n-au de loc simţul propriilor lor avuţii, ca să nu mai vorbim că în orice domeniu, inclusiv acesta, sînt de o largheţe nemaipomenită.

— Ce vrei să spui ? întrebă femeia care îşi ungea cu un deget cutele de la ochi cu pasta aceea neagră de culoarea cremei de ghete.

— Aş transforma imediat unul din atelierele mele. Aş confecţiona pungi speciale de o sută de grame pe care le-aş umple cu acest noroi binefăcător şi aşa le-aş pune în vînzare în toată ţara. Românii nu cunosc psihologia clientului. Ei cred că valoarea unui medicament stă în cantitate şi din pricina aceasta dau o găleată de nămol pe doi lei, cînd după mine fiecare gram din această pastă preţioasă, vîndut raţional şi economicos, ar însemna o avere. Mai mult, n-aş vinde nămolul decît pe reţetă, în felul acesta stîrnind curiozitatea asupra valorii lui oculte. Aş însoţi fiecare pungă de o etichetă cuprinzînd substanţele ce le conţine, precum şi eficacitatea lor asupra unor boli. Trebuie să recunoşti că acest nămol, atît pe tine, cît şi pe mine, ne-a readus la viaţă. Durerile acelea permanente şi sîcîitoare aproape că ajunseseră să-mi schimbe şi caracterul.

— Tu totdeauna ai, Karli, idei preţioase, dar nu ştiu cum se face că numai pe cele proaste le pui în aplicare.

— Draga mea, nu mă refeream de data asta atît la ideile mele, cît la lipsa de spirit economic a gazdelor noastre. Eu aş face din acest nămol o avere... O sută de grame în plicuri de nailon... Aş umple toată Germania... Ceea ce fac ei e ca şi cum ar vinde aspirina cu carul, fără alegere, orişicui. Prin asta valoarea

nămolului scade, iar bolnavul, cînd vede că se ung toți, fără alegere, își pierde încrederea în el.

— Poate ar fi o idee, Karli, să construim o baie publică, unde să introducem nămol sau să încheiem o afacere cu băile publice... Am vedea cum merge... Apoi...

— Nu-mi place să fac afaceri cu statul ! Prefer, dacă fac ceva, să fac pe cont propriu...

Femeia se întinse la soare pe patul pliant și, după cîteva minute, Bunicul îi auzi respirația regulată. Adormise.

Bunicul era surprins de raționamentul neamțului din balconul vecin. Chiar dacă nu putea fi întrutotul de acord cu el, trebuia să recunoască că în unele privințe avea dreptate.

Brusc, pe ușă intră Alina. Alergase. Respira grăbit și la vederea ei Bunicul sări de pe scaun și veni în întîmpinarea ei.

— Bunicule, tocmai treceam drumul... M-a văzut căpitanul și mi-a spus să te anunț că peste cîteva minute Waldmann va ieși de la sergentul Creț. A venit să se intereseze dacă există noutăți în privința bicicletei.

Bunicul nu răspunse. Își spălă repede piciorul, în cîteva secunde se îmbrăcă și punîndu-și din mers bobocul de trandafir la butonieră ieși urmat de Alina.

Se așeză pe banca din fața miliției, în timp ce Alina, traversînd pe trotuarul celălalt, începu să se plimbe fără să dea nimănui de bănuit că de fapt plimbarea ei avea un scop precis.

Căpitanul Constantinescu apăru la fereastră, făcu un semn discret cu chipiul și Bunicul se ridică.

Pe aleea străjuită de plopi pitici apăru un om cu o geantă de voiaj în mînă. Cu toată căldura, Waldmann

— el era — purta o haină de lină și o cravată din același material. Ochii îi erau ascunși în dosul unor ochelari cu ramă simplă de formă sferică. În picioare avea pantofi cu talpă groasă din crep, cu botul pătrat. Poate că Bunicul nu i-ar fi văzut pantofii dacă n-ar fi avut convingerea că Waldmann face eforturi să nu șchioapete.

Waldmann cercetă atent strada, trecu drumul pe la „Zebra albă", nu înainte de a se asigura că nu vine nici o mașină, apoi intră în clădirea telefoanelor.

Bunicul îi făcu semn Alinei să rămînă pe loc și punctînd asfaltul cu vîrful bastonului din lemn de mahon se îndreptă spre clădire.

La automate era coadă și Waldmann se uită nerăbdător la ceas, apoi, nemulțumit de ceva, părăsi coada la care se așezase și se postă la alta.

În clădire era cald. Lumea se ștergea de transpirație cu ce putea, și cu toate că ușile erau deschise, în sala mare plutea miros de abur și nămol.

Waldmann se uită din nou la ceas, apoi făcînd o grimasă părăsi clădirea Telefoanelor.

Bunicul îl urmări îndeaproape. Strada era un furnicar de lume, așa că maiorului nu-i fu teamă că Waldmann îi va remarca prezența. Cu siguranță că voise să vorbească cu un oraș dinafara litoralului, dar cine știe din ce motive renunțase și acum mergea grăbit spre hotelul „Iris".

„Numai de-ar fi reușit Panaitescu", își spuse Bunicul, dar cînd ajunse în fața intrării hotelului, îl văzu pe Panaitescu cu o batistă albă pe cap, pe care din cînd în cînd o umezea cu apă dintr-un bidon de plastic. Nu putea suporta căldura, și pentru o clipă, Bunicul avu un sentiment de compasiune pentru

șoferul care suferea fără doar și poate cumplit. Cămașa îi era toată năclăită de sudoare.

Waldmann întrebă ceva la recepție și fata de care îi vorbise Panaitescu îi întinse o scrisoare pe care cel urmărit, în loc s-o citească, o vîrî grăbit într-un buzunar al hainei. Ieși apoi în stradă și cu același pas grăbit porni din nou spre centru. Bunicul îi făcu lui Panaitescu un semn și acesta, înclinînd din cap, preluă urmărirea. Bunicul se întoarse la sediul miliției. Alina era în stradă, stătea pe o bancă și căpitanul Constantinescu îi povestea ceva hazliu, altfel fata n-ar fi rîs cu atîta poftă.

La vederea Bunicului, căpitanul se ridică de pe bancă.

— Ceva nou, căpitane ?

— Bunicule, Sotir s-a dus la sediul O.N.T. Dacă vrei, putem merge acum la morgă. Cred însă că domnișoara Alina...

— De ce, căpitane ? Dacă vrea să îmbrățișeze o asemenea meserie, este bine să se familiarizeze și cu lucrurile mai puțin plăcute.

Se îndreptară spre Policlinica centrală.

— Grațiela Rapciuc n-are părinți, începu căpitanul, cercetînd un petic de hîrtie scos din buzunar. A crescut la orfelinat în Constanța, a făcut liceul la Școala nr. 12, apoi a urmat cursurile pentru cadrele din comerțul exterior. Numai referințe bune despre ea.

— Cînd s-a făcut inventarul magazinului unde lucra ? întrebă Alina, și Bunicul aprobă cu capul, în semn că era întru totul de acord cu interesul fetei pentru acest amănunt.

— Înainte cu două zile de a muri.

— Trebuie oare să se deducă moartea ei ca urmare a acestei descoperiri de către organele de control ?

— Aici e aici, Bunicule. Din discuția pe care am avut-o cu inspectorul financiar reiese că el nu comunicase încă rezultatele inventarului.

— Înseamnă că Grațiela era convinsă că va fi prinsă și... ce mai, e limpede, Bunicule.

— Nu te grăbi să tragi concluzii, draga mea ! Numai în clipa cînd acest adevăr va ieși la lumină, ca un rezultat firesc al tuturor faptelor, ne putem permite să emitem păreri cu valoare de adevăr. Pînă atunci trăim doar în lumea presupunerilor.

Alina își mușcă buza de jos, dar nu se putu abține.

— Și dacă eu am dreptate ?

— Ar însemna atunci că între furtul bicicletei și moartea Grațielei nu există nici o relație, ori deducțiile mele, încă șubrede, ce-i drept, îmi spun că o asemenea relație există.

Camera în care se afla cadavrul Grațielei Rapciuc era chiar în dreapta intrării, la subsol. Se auzea uruitul refrigeratorului și Alina, cînd o văzu pe fată acoperită cu cearșaful alb, avu un moment de spaimă și se agăță de brațul maiorului. Infirmierul de serviciu dădu pînza albă la o parte și atunci Alina zări chipul palid și schimonosit al fetei. Avu senzația că de fapt Grațiela nu e moartă, ci doarme ascunzînd în ea o suferință cumplită.

— Ce crezi, Bunicule ? întrebă căpitanul.

Bunicul se uită la infirmier și după ce acesta trecu în camera alăturată dădu din cap fără să spună nimic. Abia la ieșire îi răspunse căpitanului :

— Durerea și spaima de pe chipul ei atestă clar că fata a fost aruncată în apă. Sinuciderile de acest fel, ca să nu mai vorbesc de accidente, lasă pe chipul

celor intrați în neființă o liniște pe care moartea o subliniază. După cum ai văzut însă, fata are pe chip o spaimă ciudată.

— Bine, Bunicule, dar autopsia nu indică de loc că fata ar fi suferit vreo traumă aparte. Atîta doar că avea în sînge o cantitate mare de alcool.

— Constantinescule, cere, te rog, o expertiză specială asupra cauzelor decesului.

— Ar însemna să se supere medicul de aici.

— N-are decît să se supere. E dreptul nostru, dacă nu chiar obligația noastră, de a nu avea nici un fel de dubii asupra cauzei reale a decesului.

— Bine, Bunicule, am să vorbesc cu cei de la Constanța.

— Părerea mea este, dacă ții așa de mult la medicul de aici, să trimiți cadavrul acolo. În fond, neavînd rude, ei, acum, îi este indiferent unde va fi înmormîntată.

— Am înțeles, Bunicule! spuse căpitanul respectuos.

8

Cînd ieși din subsolul Policlinicii, Bunicul era de nerecunoscut. Intrase pentru o clipă în camera infirmierului și ieșise de acolo cu un pîntec proeminent. Haina cenușie își schimbase și ea culoarea, iar pe față apăru un barbișon care dădea noului personaj o alură de comerciant de cafea înstărit, dintr-o altă

epocă. Pălăria, ca și haina, băteau într-un portocaliu închis, iar bastonul din mahon luase forma unei umbrele bună ca posesorul ei să se apere nu numai de o posibilă ploaie, dar și de soarele ce ardea nemilos. Pînă și mersul Bunicului se schimbase; era cu mult mai ferm, iar sub ochelarii cu ramă modernă, ochii lui blînzi cu zeci de cute în jurul lor, căpătară sclipiri noi.

Nu întîmplător se deghizase bătrînul maior. Avea anumite bănuieli și prefera să iasă din nou pe stradă, fără să fie cunoscut.

Familia Tumanov, unde stătuse Grațiela Rapciuc, locuia pe o stradă la marginea ghiolului și Bunicul nu avu nevoie de mai mult de zece minute să ajungă acolo. Casa cu două încăperi, cu multă verdeață și flori în grădină îi lăsă Bunicului o impresie plăcută. Abia cînd intră însă în curte își dădu seama că în continuarea casei erau construite cîteva barăci vopsite în culori țipătoare, în fața cărora, întinse pe o frînghie, se uscau sumedenie de rufe proaspăt spălate. Înțelese că barăcile erau închiriate și ele pentru turiști, dar după vocile care se auzeau dintr-o coșmelie de culoare galbenă nu se îndoi că proaspeții chiriași erau de același neam cu el. În apropierea fîntînii, pe trei stîlpi de lemn era așezat un butoi din tablă, el constituind rezervorul unui duș sub care acum un copil, ajutat de mamă-sa, se bălăcea de zor.

Altfel, în întreaga curte domnea o curățenie desăvîrșită, iar cele cîteva mese așezate sub un cireș erau și ele ireproșabile.

Doamna Tumanov intra tocmai pe poartă însoțită de copiii care îi purtau coșurile cu zarzavat. Văzîn-

du-l pe Bunic învîrtindu-se în mijlocul curții strigă de la poartă :

— Pentru seria asta nu mai avem camere de închiriat.

— Mă iertați, doamnă, dar n-am venit pentru cameră, cu toate că trebuie să recunosc, dacă aș avea timp pentru odihnă, un asemenea loc mi-aș alege... Prefer gălăgia și mulțimea, într-un cuvînt ador improvizația, căci ea apropie pe om mai mult de natură decît o cameră rece de hotel.

— Iona, du coșurile în bucătărie ! se adresă femeia unuia dintre copii și ștergîndu-se pe obraz cu un capăt al baticului cu care era legată la cap se proțăpi în fața Bunicului.

— Sînteți amabilă, stimată doamnă, să-mi acordați din timpul dumneavoastră prețios cîteva minute ? Știu că sînteți foarte ocupată. Cele șapte familii care locuiesc la dumneavoastră...

— Zece, îl întrerupse femeia.

— Mă iertați, înseamnă că două mi-au scăpat...

— Păi locuiesc și în pivniță doi tineri, iar în pod mai am doi chiriași, clienți vechi, de pe vremea cînd pe la noi nu era atîta omenet. Dar cine sînteți dumneavoastră ? întrebă doamna Tumanov, și-l pofti pe Bunic în casă.

Încăperea cu geamurile acoperite cu hîrtie și cu perdele de culoare mov era răcoroasă și Bunicul o binecuvîntă pe femeie în sinea lui pentru că nu-l lăsase în soarele dogoritor, mai ales că se temea ca lipiciul de la barbă să nu se usuce prea repede și să se trezească cu barbișonul căzut pe jos.

— Doamnă, a locuit pînă acum cîteva zile la dumneavoastră o fată...

Doamna Tumanov se înroşi şi pe dată faţa zbîrcită i se acoperi de sudoare.

— Sînteţi vreo rudă de-a ei ?

— Da, doamnă...

— Trebuie că sînteţi de la Galaţi. Acolo avea pe cineva. Vai, cum s-a dus ! recită aproape femeia cu accentul specific cu care vorbea.

— A locuit mult la dumneavoastră ?

— Numai două luni... Aşa ne-am înţeles : pînă la sezon. Peste o săptămînă trebuia să-mi elibereze camera... Aici a stat, în verandă... Ştiţi, în timpul iernii noi închiriem ieftin, vara... ce să facem, cîştigăm şi noi un ban... Sînt singură, bărbatul mi-a murit... Trebuie să trăiesc.

— Doamnă, cred că nu trăiţi rău, deşi îmi închipui că n-aveţi nici o clipă de odihnă.

— Cincizeci de lei baraca, o sută camera, un pol pivniţa, zece lei podul, o sută cincizeci camera de oaspeţi...

— Pe serie...

— Nu, domnule, pe noapte...

— Atunci înseamnă că o duceţi chiar foarte bine, doamnă.

— Nu mă plîng, statul ne dă drepturi, cu plăteşo impozit şi toţi sîntem egali. Era o fată bună şi la locul ei. Plătea chiria la timp, era curată, nu veneau bărbaţi la ea... Un tînăr o conducea pînă la poartă... Atîta... În casă nu dădeam voie să intre bărbaţii... Pentru ea... că fetele sînt proaste. I-am spus că dacă intră un bărbat în casă, de pe scaun pînă la pat drumu-i mai scurt decît de la poartă pînă la biserică, cu toate că biserica e foarte departe de aici.

— Înţeleg, ţineaţi la cinstea ei.

— Foarte mult și era ascultătoare. Iarna lucra la Mangalia, nu-ș' ce făcea pe acolo... La mine numai astea două luni a stat... Poftiți, astea sînt lucrurile ei ! spuse femeia arătînd o valiză din carton de culoare maron. Tot ce-a avut... M-am gîndit că o să vină cineva după ele, și uite c-ați venit dumneavoastră.

Bunicul se uită la lucrurile din valiză, făcu un inventar sumar, dar pînă la urmă în afară de două scrisori nu găsi nimic deosebit. O scrisoare era de la Pamfil Adam, și era expediată din Constanța, iar cea de a doua nu avea pe dosul plicului numele expeditorului.

— Biata Grațiela...

— Era o fată bună... Mie îmi dădea să-i țin banii... Seara nu se ducea nicăieri. Numai în ultima săptămînă a lipsit de acasă două nopți... Mi-a zis că a fost ținută la serviciu, apoi n-a mai venit... Cred că a fost foarte obosită, a făcut baie, apa era rece și... Nimeni nu știe cînd îl hărăzește soarta să moară.

— Înțeleg că nu prea avea prieteni.

— Ba da, odată a fost șefa de magazin pe aici, doamna doctor Bodea, că se cunoșteau și lucrau împreună... Mi-a adus votcă rusească, am băut și eu, vai ce băutură ! se minună femeia.

— Doamnă, am să mai trec p-aici... Am venit și eu la odihnă... Poate cînd plec o să-i iau eu lucrurile...

— Chiar vă mulțumesc, domnule, că nici nu știu ce să fac cu ele...

Bunicul fu însoțit pînă la poartă și femeia îi rupse în grabă cîteva dalii din grădină. Bunicul fu impresionat de atenția cu care îl onorase doamna Tumanov.

9

Ferma de porci la care lucra doctorul Bodea era la cîţiva kilometri mai sus de staţiune şi Bunicul, dînd dovadă de o energie cu totul aparte, refuză să ia autobuzul, cu toate că la ora aceea aglomeraţia nu era mare. Cînd ajunse în apropierea celor şaisprezece grajduri pentru porci, Bunicul o văzu pe Alina plimbîndu-se pe una din aleile înverzite ale crescătoriei şi de departe îi făcu un semn discret cu mîna.

— N-a ieşit, Bunicule! şopti ea în treacăt şi bătrînul îşi continuă drumul lăsînd fata să se plimbe mai departe.

Paznicul îl conduse pe Bunic într-un grajd şi acesta rămase impresionat de instalaţiile moderne şi de curăţenia în care erau ţinuţi porcii. Fără să vrea, făcu anumite analogii, dar pînă la urmă, dintr-un simţ al pudorii, îşi refuză comparaţia şi luă aminte cu interes la boxele unde se aflau guiţătoarele gata să fete. Niciodată nu văzuse Bunicul asemenea porci. Cîţiva îngrijitori spălau cu furtunurile cu apă călduţă şi săpun cele două maternităţi. Se opri şi rămase mut de admiraţie văzînd o duzină de purcei cum sugeau de la o scroafă. Fiecare purceluş era legat la picior cu o fundă de altă culoare. Deasupra boxei o tăbliţă indica numele scroafei, anul naşterii şi numărul de purcei cărora le dăduse naştere.

Pînă să dea de cabinetul doctorului Bodea, Bunicul mai traversă cîteva grajduri. Aceeaşi curăţenie de laborator şi acelaşi spirit practic, gospodăresc, în construcţii atestau că oamenii care lucrau aici îşi cunoşteau meseria cu temei.

Medicul era în sala de operație și efectua o castrare, în cele mai igienice condiții cu putință. La vederea Bunicului, Bodea se încruntă ușor, încercînd să-și aducă aminte unde îl mai văzuse pe bătrîn, apoi luminîndu-se deodată la față îl salută. Operația era pe sfîrșite. Vierul fusese anesteziat și grohăind încet se lăsa lipsit de însemnele lui de bărbăție, arborînd o indiferență totală, constată Bunicul. Doctorul unse rana cu tinctură de iod, apoi, doi paznici, ajutați de un cărucior cu roți de cauciuc, transportară animalul în rezerva creată anume pentru porcii aflați în convalescență.

— Văd că sînteți uimit, tovarășe, spuse Bodea și Bunicul rămase plăcut surprins de zîmbetul medicului, cu totul altfel decît în seara cînd se cunoscuseră întîmplător în cameră la Constantinescu.

— Du-te, te rog, Florentine, și adu puțină șampanie de soc, se adresă medicul veterinar unui tînăr înalt, cu părul lung la spate, plăcut la înfățișare.

— Băiatul dumneavoastră ? întrebă Bunicul, după ce tînărul plecă, și doctorul înclină din cap. Vă seamănă foarte mult.

— În unele privințe doar, spuse Bodea și își scoase mănușile de cauciuc pline de talc.

— N-am mai venit la miliție, tovarășe. Presupun că nu sînteți din partea locului, deoarece nu-mi amintesc să vă fi văzut pînă acum prin stațiune. Sînteți probabil în concediu sau într-o misiune specială...

— Da, domnule Bodea, sînt în concediu, înainte de pensionare. Și cum căpitanul Constantinescu e foarte ocupat, iar eu voind să-l ajut, mi-am oferit servi-

ciile venind pînă aici. Am impresia că ați renunțat la declarație, nu-i așa ?

Doctorul Bodea își scoase șorțul pătat în cîteva locuri cu sînge, se spălă cîteva minute la chiuvetă, apoi își tamponă palmele cu spirt medicinal.

— Era cît pe-aci să fac o greșeală. Pînă la urmă soția a recunoscut că i-a dat băiatului din economiile noastre o mie de lei ca să-mi cumpere un ceas de ziua mea și eu, nerecunoscător... Îmi cer scuze și vă rog să i le transmiteți de asemenea și tovarășului căpitan. Am intrat ca un necioplit în biroul lui, iar pe dumneavoastră v-am făcut să veniți pînă aici... Adevărul este că a trebuit să asist la cîteva nașteri, altfel veneam eu să anunț gafa pe care era s-o fac...

— N-aveți de ce să vă scuzați, domnule doctor, ca să fiu sincer sînt profund interesat de munca pe care o depuneți aici. Sînt, cum v-am spus, în pragul pensionării și probabil, liberat de treburile zilnice, am să-mi permit... Frumoși porci aveți ! conchise Bunicul, uitîndu-se la boxele care străluceau de curățenie.

Doctorul zîmbi, apoi fața lui deveni dintr-o dată severă. Îi făcu semn Bunicului să-l urmeze și după cîteva zeci de metri parcurși pe un coridor presărat cu piatră albă de carieră, Bodea deschise cu cheia o ușă, nu înainte de a cerceta ambele intrări ale grajdului.

Bunicul rămase stupefiat.

În fața lor, într-o boxă, se afla un porc de dimensiuni neobișnuite. După o apreciere sumară socoti că animalul din fața lui depășește greutatea de patru sute de kilograme.

— Patru sute şaizeci de kilograme, tovarăşe ! E un exemplar de experienţă, pe care nu-l arăt nimănui. Dacă nu v-aş fi deranjat şi dacă n-aş avea sentimentul vinovăţiei că v-am adus pe un asemenea soare pînă aici, nu vi-l arătam nici dumneavoastră. Munca mea de o viaţă. Am făcut zeci şi zeci de încrucişări pînă am ajuns la acest exemplar, unic în felul lui. Mă aflu în faţa unei probleme dificile. Jumătate din el este grăsime, ori străduinia mea este aceea ca grăsimea, la aceste proporţii uriaşe, să nu depăşească cincizeci de kilograme. Vă rog să nu spuneţi nimănui ce aţi văzut. Cu toate că, sînt convins, nimeni nu v-ar crede... chiar dacă aţi spune cuiva...

— Nemaipomenit exemplar !

— Din pricina lui poate, tovarăşe, mi-am neglijat alte obligaţii, dar trebuie să mă înţelegeţi, vreau să fiu ţării de folos.

— Şi cum se explică cantitatea atît de mare de grăsime ? întrebă Bunicul ca să nu iasă din tema preferată a medicului.

— Tocmai aici e buba. N-am reuşit să fac încrucişări între exemplare cu un grad de rudenie îndepărtat. Acesta este exemplarul feminin cel mai reuşit pe care l-am putut obţine. Din păcate, exemplarul masculin face parte din aceeaşi familie şi progeniturile dau semne vădite de degenerare. Am avut un mascul dintr-o altă familie. Din nefericire, cu toate că anul trecut am vegheat în această boxă mai mult de două luni de zile, ziua şi noaptea, l-am pierdut, din prostia unui paznic. I-a pus în timpul iernii o cantitate prea mare de nisip. Instalaţia noastră termică s-a defectat şi porcul a adormit în nisip. Nisipul umed, din pricina urinei, a îngheţat şi

întreg spatele porcului a fost prins în acest amestec tare ca betonul. Porcul s-a smucit; trebuie să recunoaşteţi că un asemenea exemplar are o forţă nemaipomenită. A reuşit să se ridice, dar în nisipul îngheţat i-a rămas toată partea dreaptă a corpului. Nu vă mint, am plîns. Îmi vedeam dusă de ripă munca mea de-o viaţă... Acum am început din nou... Dar voi avea nevoie de cel puţin cinci ani ca să mai ajung la un asemenea mascul...

— În orice caz, munca dumneavoastră vă aduce multe satisfacţii, spuse Bunicul sincer impresionat de tot ce văzuse.

— Satisfacţii şi insatisfacţii aici... Numai insatisfacţii acasă... Pentru asta am luat copilul aici, tovarăşe, să vadă. Poate nasc în el curiozitatea pentru această muncă... Am cincizeci de ani, m-am căsătorit tîrziu, tot din pricina cercetărilor, şi am impresia că voi plăti din greu pentru ele.

— Nu vă înţeleg, domnule doctor!

— Dragul meu tovarăş, trebuie cu mîhnire să recunosc că nu sînt înţeles nici aici, de către anumiţi oameni, şi nici acasă. Ştiţi de ce v-am arătat diamantul meu — cum îl numesc eu pe Gipsi — pentru că am simţit că vă interesează.

Intră tînărul cu şampania de soc şi Bunicul gustă temător, apoi bău cu plăcere.

— O invenţie de-a mea... Ajută digestia şi favorizează secreţia pancreasului, unul din cele mai importante organe ale omului.

— Tinere, dacă nu mă înşel, în timp ce intram aici o fată foarte nostimă întreba la poartă de dumneata, spuse Bunicul, şi se întoarse iar spre medic.

Tînărul îl privi întrebător pe taică-său, apoi la un semn al acestuia alergă spre ieşire.

— Vezi, dumneata, tovarăşe, pe stradă, să zicem, cîte un individ de două sute de kilograme. Spunem despre el că-i obez... Uite, eu vreau în domeniul meu să reiau invers ciclul genezei... Cu milioane de ani în urmă animalele aveau dimensiuni impresionante. De ce ? Exista o plantă care avea asupra pancreasului o acţiune aparte. S-a schimbat clima, condiţiile de viaţă, a apărut arcul şi săgeata şi animalul a trebuit să capete dimensiunile propice supravieţuirii... Ori eu vreau să renasc în laborator acele condiţii şi să găsesc acel nutreţ care să facă posibilă o specie de animale care să ajungă la dimensiuni uriaşe.

Bunicul se uită în ochii medicului şi privirile acestuia îl făcură să transpire uşor. Pupilele lui Bodea se măriseră neobişnuit şi o clipă Bunicul avu impresia că ochii aceia vor ieşi din orbite.

— Dar propriul meu copil nu mă înţelege. Aş vrea să-mi continue cercetările, să se dovedească util societăţii. Ce folos... Adevărul este că propriile noastre progenituri moştenesc foarte puţin de la noi, aş zice că uneori nu moştenesc nimic. Avem doar falsa iluzie că sînt copiii noştri, de fapt prin amestecul de cromozomi... dar ce tot zic... Va ieşi din el un neisprăvit.

— Cred că exageraţi, domnule doctor, exageraţi !

— Vă înşelaţi, nu exagerez de loc, am un ochi format, şi rar s-a întîmplat ca ochiul meu să dea greş... Dacă îţi plac aşa de mult porcii nu vrei după pensionare să... întrebă deodată Bodea, şi privirile lui căpătară o nouă strălucire, plină de speranţă. Am nevoie de oameni cu dragoste faţă de aceste animale.

— Îmi pare rău că trebuie să vă refuz, domnule doctor.

— În orice caz, vă mulțumesc că ați avut răbdare să mă ascultați... Pentru mine și asta înseamnă o victorie...

La ieșire, Bunicul fu oprit de portar care se apropie misterios de urechea lui și-l întrebă :

— Nu v-a povestit nimic despre porcii cu opt picioare ? visează să aibă porci cu opt pulpe.

Bunicul se încruntă.

— Aseară, cînd am trecut pe lîngă un magazin anume, și eu am visat același lucru, spuse Bunicul și plecă, lăsîndu-l pe paznic aiurit. Cînd la un moment dat privi înapoi, îl văzu de departe cum își făcea cruce.

La intrarea pe șosea, Bunicul o întîlni pe Alina.

— Cum a mers ? întrebă el, bucurîndu-se că Alina era veselă și mai ales că pielea fină de pe chipul ei începuse să se bronzeze.

— I-am spus, Bunicule, să nu meargă nimeni la întîlnirea de la kilometrul douăzeci și unu. A făcut ochii mari, s-a încruntat, m-a întrebat cine sînt și despre ce kilometru e vorba, dar cînd am pronunțat cuvîntul Salvamar și-a lăsat halatul la poartă și a zbughit-o peste arătură spre oraș.

— E așa cum credeam, Alina, o ceată de irresponsabili, incapabili să-și ia cele mai elementare precauții.

— Dar la dumneata cum a mers, Bunicule ?

— Draga mea, mă bate serios gîndul să mă apuc de creșterea porcilor. Ce-ai zice de un porc cu șaisprezece picioare. Adică șaisprezece pulpe dintr-o dată ?

— Bunicule, dumneata ai făcut insolație ! spuse fata și își duse palma la fruntea bătrînului.

10

Bunicul şi Alina se întoarseră acasă exact cu un sfert de oră înainte de a servi masa la cantină. Bătrînul se îndreptă spre locul unde-şi lăsase cîinele. Patrupedul nu se clintise. Atît doar că din pricina rotirii soarelui fusese obligat să se învîrtă şi el în jurul bradului şi lesa răsucită după trunchi aproape că ajunsese să-l sufoce. Cu toate astea, cîinele dădu din coadă bucuros cînd îşi văzu stăpînul şi îi linse mîna cînd acesta scoase din buzunar o bucată de zahăr.

Alina se duse înainte să ocupe o masă, iar Bunicul se plimbă cîteva minute prin parcul din apropiere, fiind atent să nu fie surprins de vreun paznic. Dintr-o pudoare lesne de înţeles, Alsacianul nu voi să se uşureze în văzul stăpînului, aşa că odată eliberat se duse într-un tufiş şi zăbovi vreme îndelungată. Apăru după un timp mai vesel şi se gudură pe lîngă bătrîn, încercînd să-l prindă cu dinţii de haină. Bunicul crezu că la mijloc e un simplu capriciu al cîinelui, dar cînd îşi dădu seama că acesta insistă, Bunicul îl urmă docil. Cînd ajunseră printre arbuşti, cîinele o luă la goană lătrînd, lucru pe care nu-l mai făcuse de cîţiva ani. În clipa aceea, din dosul unui trunchi văzu cum un tînăr cu barbă o ia la sănătoasa, sărind în graba lui peste un gard. Bunicul se opri. Era inutil să-l urmărească.

Tînărul trecuse în grădina Teatrului de vară, iar de acolo, prin dosul scenei, sărise în stradă şi se pierduse în mulţime.

— S-ar putea, dragă prietene, ca mirosul tău să te fi înşelat şi să mă fi deranjat de pomană, se adresă Bunicul cîinelui, dar după cîteva clipe de meditaţie îşi mărturisi că în nici un caz, cîinele nu i-ar fi atras luarea-aminte dacă fugarul nu l-ar fi pîndit pe el. Ştia foarte bine că animalele din categoria cărora făcea parte şi odrasla lui aveau „o gîndire a lor", cum îi plăcea maiorului să spună, ghicind de la distanţă un prieten sau un duşman. Ar fi putut pune pariu cu oricine că Alsacianul nu s-ar fi deranjat şi nici n-ar fi dat semne de nelinişte dacă n-ar fi fost sigur că în creierul celui ascuns se zămisleau planuri ostile stăpînului său. Această capacitate, Bunicul o punea pe seama unui sistem de ultrasunete pe care cîinele era în stare să le perceapă şi care-i dădeau posibilitatea să simtă ceea ce omul, cu toată puterea lui de a raţiona, nu era capabil să facă. Citise el undeva că în Japonia se studiase o plantă în stare să descopere de la distanţă apreciabilă omul care se îndrepta spre ea cu intenţii agresive. În acest caz, emana un miros special, ameţitor, care îl obliga pe răufăcător sau să se retragă, sau să o ocolească. De ce atunci un cîine, înzestrat de natură cu un creier destul de dezvoltat, să n-aibă posibilitatea de a se orienta în privinţa caracterului oamenilor, a intenţiilor lor ? Intim, avea ferma convingere, în ciuda tuturor tratatelor de medicină veterinară, că animalele aveau o gîndire rudimentară, dublată de anumite simţuri ce completau labirintul sărac al creierului, care le ajutau să fie mai abile în lupta pentru supravieţuire. Cunoştea bine animalele, se ocupase de ele de mic, le studiase şi, pe măsură ce cunoştea oamenii tot mai bine, avea tot mai mare stimă pentru propriul său cîine, incapabil să trădeze şi să mintă.

Se gîndise chiar să scrie un studiu despre aceste observații ale lui, dar anii trecuseră, timpul alerga fără zăbavă și el nu-și găsise niciodată vreme pentru așa ceva. Poate, acum, după ce va ieși la pensie, conchise bătrînul nu fără tristețe.

Bunicul se întoarse și porni spre cantină. În dreptul tufișului unde stătuse ascuns tînărul, maiorul descoperi un cuțit de o construcție cu totul specială : de la prăsele spre vîrf tăișul avea formă de flacără și ambele muchii ale sale erau ascuțite ca briciul.

— Interesant, interesant! își spuse Bunicul și pentru o clipă se gîndi că Alina era în pericol și că trebuia să fie cu ochii în patru.

Duse cîinele la mașină și se îndreptă spre cantină, fără să vadă că două din cauciucurile Buickului erau pe geantă.

Așteptară mai bine de o oră să fie serviți. Cu toate zîmbetele pe care Bunicul le trimise în dreapta și-n stînga ospătarilor de serviciu, nici unul nu se grăbi să vină la el. Din pricina nervilor, Alina începu să bată ușor cu piciorul în pardoseala de marmură, făcînd în același timp cîteva observații de loc măgulitoare la adresa celor ce serveau acolo. Numai cînd, exasperat, Bunicul îndrăzni să ceară condica de sugestii și reclamații, Valeriu Pomișor apăru în persoană, și făcînd semn unui ospătar îl trimise la masa cu pricina.

Li se aduseră cîteva resturi de care Alina, mai mofturoasă, nici nu voi să se atingă, în timp ce Bunicul, flămînd, mîncă cu poftă aproape fără să vadă ce e în farfurie.

— Bunicule, să știi că din pricina lui Panaitescu își bat ăștia joc de noi.

Bătrînul lăsă furculița în farfurie și după ce se gîndi un timp, zîmbi, considerînd că observația Alinei era plină de adevăr.

— Ai dreptate, draga mea, zise el, și fu de-a dreptul fericit cînd îl văzu pe șofer intrînd în sala de mese.

Doi ospătari se și repeziră la el și Panaitescu, fără să-și scoată ochelarii de soare, se așeză la o masă lîngă ușă privind superior la cei doi oameni înclinați respectuos, de parcă în fața lor s-ar fi aflat directorul Trustului în persoană.

Bunicul îi făcu șoferului un semn discret cu ochiul și șoferul, trecîndu-și pasiv privirile prin sală, înregistră clipirea din pleoape și zise în sinea lui: „O. K., babacule !"

— Alina, cuțitul ăsta ți-l las ca amintire, zise Bunicul, dîndu-i lama găsită în parc. Nu știu dacă eram eu cel vizat sau dacă te urmărea pe tine. Clar este un lucru : nu-ți mai dau voie să întîrzii seara, iar ziua să fii cu ochii în patru. Am impresia că am fost filați și că tinerelul lui Bodea și cu prietenii lui au vrut să știe cine anume îi cunoaște și mai ales ar fi dorit să afle de ce le-ai comunicat să nu se prezinte la noapte pentru recompensă.

— Mie nu mi-e frică de zece tipi ca băiatul lui Bodea, Bunicule.

— Draga mea, oamenii nu întotdeauna preferă lupta dreaptă, bărbătească.

— Vrei să mă sperii, Bunicule ?

— Nu, draga mea, vreau doar să-ți atrag atenția să fii cu ochii în patru.

— Am să te ascult, Bunicule !

Trecură pe lîngă Panaitescu. Acesta avea în farfurie o friptură bine rumenită, care, nu era nici un

dublu, avea greutatea ce trebuia s-o aibă în mod legal o friptură.

Intrară în hotel.

Paturile erau nefăcute : nu se făcuse curățenie, iar cînd Bunicul voi să se spele pe dinți rămase cu pasta în gură ; nu curgea apa.

Bunicul se șterse cu prosopul și tocmai voia să-i aducă la cunoștință Alinei părerea lui în privința dezordinii și lipsei de apă, consecințe ale amestecului lor în problema furtului de carne, cînd ușa se deschise și un băiat le aduse politicos la cunoștință că, din dispoziția centrului, trebuiau să se mute la alt hotel, deoarece camera le fusese repartizată din greșeală.

— Și cine, mă rog, de la centru a dat această dispoziție ? întrebă Bunicul aproape amuzat de șicanele la care erau supuși.

— Tovarășul director adjunct Pomișor, răspunse băiatul, făcînd o ușoară reverență.

Tînărul nu reuși să termine ce avea de spus, deoarece Panaitescu, care ascultase totul de pe coridor, îl dădu pe tînăr la o parte fără prea multă delicatețe, după care, scoțîndu-și ochelarii, ca vorbele lui să aibă și mai multă autoritate, se uită în ochii tînărului pînă ce acesta făcu un pas înapoi și abia atunci strigă aproape revoltat :

— Să-i spui Pomișorului dumitale că dacă mai umblă cu de-alde astea îl fac arac de fasole.

Apoi trînti ușa cu atîta putere, încît Alsacianul care moțăia în mașină își ciuli urechile știind că gestul acesta brutal nu putea fi decît al șoferului.

— Maestre, să nu te superi că nu m-am așezat la masa voastră, dar motive de precauție m-au determinat, începu el mai calm, utilizînd felul melodios

de a vorbi al Bunicului, lucru care se întîmpla ori de cîte ori avea cîte ceva grav de comunicat.

— Ia loc, dragă colega, şi povesteşte, cu toate că înainte de a trece la relatările pe care le bănuiesc deosebit de importante mi-aş permite să-ţi sugerez ca pe viitor să te porţi mai delicat cu aceste uşi, după cum vezi construite dintr-un material fragil şi cu o fineţe de-a dreptul remarcabilă. În ceea ce priveşte şicanele la care sîntem supuşi, ele n-ar fi existat dacă nu te-ai fi amestecat în treburile gestionarului, punîndu-l, aşa cum am văzut cu toţii, într-o situaţie destul de dificilă.

— Maestre, cu uşa mai treacă meargă, dar ca să spui atîtea cuvinte numai ca să nu-i zici pe nume hoţie, asta e prea de tot. Ce dracu, doar nu mi-o fi frică în propria mea ţară să spun sincer ce cred? Nu-i aşa, Alina?

Alina strîngea lucrurile din cameră încercînd, conform obiceiului de acasă, să facă ordine.

— Eu cred, Bunicule, că nea Panaitescu are dreptate. Prea eşti îngăduitor cu toate lichelele.

— Bine, draga mea, dar uite că din pricina acestor lichele suferim.

— Bunicule, dacă nu fac ei curăţenie, fac eu. Numai că, nea Panaitescule, vreau să-ţi amintesc că murăturile nu le-ai adus numai pentru dumneata. Am încercat să deschid dulapul şi n-am reuşit.

— Domnişoară Alina, din principiu, iau totdeauna cheile cu mine... N-am încredere nici în tata, Dumnezeu să-l ierte, că nici nu ştia că în această ţară există o mare. şi zău că mare lucru n-a pierdut.

Panaitescu îşi turnă un pahar cu apă, se aşeză pe fotoliul de lîngă măsuţă şi după ce îşi trosni zdravăn

degetele, mai-mai să-şi rupă falangă cu falangă, se apucă să povestească :

— Maestre, e de oaie, ascultă ce-ţi spun ! Am mai rezolvat eu la viaţa mea şi alte sarcini, dar nici una nu mi s-a părut atit de complicată ca cea de azi. Să urmăreşti un om în furnicarul acesta, zău că e foarte greu, şi dacă vom ajunge cumva la liman, n-ar strica să-i aminteşti personal căpitanului meritele mele deosebite... Eu din modestie nu mi-aş permite...

— Crezi că Waldmann şi-a dat seama că-l urmăreşti ? îl chestionă Alina pe şofer.

Acesta rise superior, amestec de ironie şi satisfacţie adresate fetei. Se întoarse către Bunic şi continuă să relateze :

— Cum ştii, maestre, după ce mi l-ai plasat mie pe tip, că naiba ştie cum îl cheamă, m-am luat după el. La un chioşc de răcoritoare s-a oprit, a scos scrisoarea din buzunar şi a citit-o. Am văzut pe faţa lui că e foarte mulţumit. Cu toate că-şi plătise paharul cu limonadă, n-a mai stat să-l bea şi într-o goană nebună s-a îndreptat spre magazinul *Consignaţia*. Nici n-a apucat să intre, că un tip l-a şi prins de cot şi l-a întrebat ce vrea să cumpere sau să vîndă şi cînd tipul a scos din geanta aia a lui de voiaj un magnetofon, am căscat ochii de mirare. Era un magnetofon şi nu un radio, maestre, aşa cum eu n-am mai văzut, numai butoane şi butoane şi în loc de benzi avea nişte casete mici, dar habar n-ai ce muzică ieşea din ele...

— Magnetofon *Gründig* sau *Philips*, spuse Alina care nu împărtăşea entuziasmul lui Panaitescu, mai ales că văzuse şi ea asemenea magnetofoane.

— Dragă domnişoară Alina, în orice caz era ceva special, altfel tipul n-ar fi dat pe loc trei miare, în

văzul vînzătorului de la magazin, care se uita plictisit din dosul vitrinei cum se încheiau afacerile afară, că el înăuntru nu prea avea ce face. Omul meu a băgat banii în buzunar fără să-i numere şi pe aici ţi-e drumul. Alerga aproape. În preajma unui bloc unde se aflau cîţiva copii cu bicicletele s-a oprit, s-a uitat la ei, apoi a intrat în vorbă cu unul. Aş minţi dacă aş spune că ştiu ce-au vorbit. Eu sînt cinstit, maestre, şi n-am obiceiul să inventez sau să exagerez, aşa cum fac alţii ca să-şi dea importanţă. N-am auzit şi pace, că după aceea omul meu a coborît în subsolul clădirii, s-a uitat în dreapta şi-n stînga şi cînd şi-a dat seama că nu-l urmăreşte nimeni s-a făcut nevăzut în străfundul acela de beton. Maestre, eu cred că blocul acela a fost construit pe o cazemată veche, altfel nu ştiu de ce dracu zidurile subsolului ar fi aşa de groase şi cu atîta metal în ele. Mi-am zis : „Panaitescule, acu-i acu'. Acu-i băgarea degetului, ştii matale, maestre, unde". Am intrat tiptil în subsol, cu paşi şovăielnici. O hrubă neagră, cît o casă, s-a deschis în faţa ochilor mei. Dar oricît am căutat în ea, n-am găsit pe nimeni. Cred că erau cîteva pîvniţe acolo sau aşa ceva, dar cum boxele n-aveau uşi, nu-mi dau seama unde s-ar fi putut ascunde.

— Şi l-ai pierdut ? întrebă Alina, lovindu-şi palmele cu ciudă că povestirea şoferului trebuia să se încheie.

— L-am pierdut, domnişoară, sau el s-a pierdut, asta nu mai ştiu.

— Interesant, interesant ! spuse Bunicul.

— Maestre, e al dracului de interesant. La un moment dat m-a cuprins frica. Nu vedeam nimic. Am aprins un chibrit, dar chibritul s-a stins repede, de parcă cineva ar fi suflat în el şi atunci mi-am zis :

„Panaitescule, viața-i frumoasă, cu un bandit în plus sau în minus țara asta n-are să moară, în schimb dacă mori tu..." Așa că am hotărît că între bandit și mine, eu sînt cel mai important și am ieșit afară. Am înconjurat blocul, dar nici copiii nu mai erau acolo, nici altcineva. Am venit pe jos ca să mai fac puțină mișcare, cum aveam obiceiul să fac la munte, dar aici la mare nici mișcarea nu-i ca la munte, să știi, maestre, așa că pînă la urmă am luat un autobuz și iată-mă teafăr în fața dumitale.

— Cred că e imposibil să nu fi existat o altă ieșire, spuse Bunicul.

— O fi existînd, n-o fi existînd, adevărul este că eu n-am văzut-o.

— Cred că dacă ai fi așteptat afară, într-un anumit loc, de unde să nu fi fost văzut, dar în schimb să fi putut vedea totul, l-ai fi observat pe Waldmann ieșind. Doar n-a putut intra în pămînt.

De afară, se auzi un fluierat și Bunicul, receptiv la asemenea triluri, se ridică și se îndreptă cu discreție spre fereastră.

Jos, aproape de intrarea hotelului, se afla un tînăr. Fluiera de zor în timp ce își făcea de lucru cu un nasture de la cămașă.

— Alina, cred că e pentru tine, zise Bunicul.

Alina se ridică, se apropie cu grijă de perdea, se înroși ușor la obraz, apoi se întoarse și se așeză la locul ei.

— Nu-i pentru mine, Bunicule. Cine m-ar fluiera pe mine ?

— Draga mea, asta n-am de unde să știu.

Panaitescu, în vervă, văzînd că fluieratul continuă, ieși pe balcon și fără menajamente întrebă :

— Pe cine fluieri, bă, nu vezi că aici locuiesc oameni și că la ora asta sforăie ?

— Vă rog să mă iertați, dar o caut pe Alina Alexiu. Eu sînt Dorin, mai spuse băiatul, arătîndu-și ochii mari și negri umbriți de sprîncenele frumos arcuite, care lui Panaitescu — el avea niște sprîncene ca fuioarele — îi făcură o impresie destul de neplăcută.

Panaitescu se întoarse spre Alina, dar ea îi făcu șoferului un semn disperat, din care acesta înțelese exact ce trebuia.

— Zice că nu-i acasă, băiete, așa că, valea...

— Vai, nea Panaitescule ! spuse fata supărată și la privirile pline de reproș ale Bunicului ieși din cameră.

11

Alina nu se întoarse nici după o oră, nici după două și Bunicul, uitîndu-se la ceas, începu să intre la bănuieli. La ora șase trebuiau să meargă acasă la Constantinescu ; erau invitați la masă. Panaitescu, ca să capete forță și să fie în stare să facă față unui festin gratuit, se culcase și acum dormea cu mîinile sub cap. Visa cine știe ce, neîndoios un subiect legat de criminali, altfel n-ar fi gemut ușor în somn, din cînd în cînd. Mai mult ca sigur că se vedea prins de bandiți și dus spre un loc de execuție ascuns. Acestea erau visele lui preferate, și cu toate că se

scula înspăimîntat de moarte și transpirat din cap pînă în picioare, de fiecare dată cînd se culca se ruga tatălui ceresc ca somnul să-l ducă din nou în lumea aceea palpitantă, de care nu totdeauna avea parte pe pămînt. Bunicul ieși din cameră încet, închise ușa în urma lui și tocmai în hol se întîlni cu băiatul care o fluierase pe Alina sub fereastră. După ochiul drept învineţit și după pantalonii murdăriți, Bunicul își dădu seama că se întîmplase ceva deosebit.

— Numai eu sînt de vină, n-am fost în stare s-o apăr, zise el și ochii mari și adumbriți erau gata să se umple de lacrimi.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă Bunicul și luîndu-l pe tînăr de braț se întoarse cu el în cameră. Trecură în camera Alinei, dar tocmai în clipa aceea Panaitescu scoase un țipăt și sări în pat de parcă s-ar fi aflat pe o sobă încinsă. Privi în dreptul inimii, văzu că maioul nu e pătat de sînge și respiră ușurat și fericit.

— A dispărut Alina, Panaitescule ! zise Bunicul și șoferul, abia scăpat de groaza propriilor sale năluciri, intră de-a dreptul în panică.

— Dar ce s-a întîmplat, maestre, cum a dispărut ? se interesă el, și ca să-și potolească setea grozavă, se duse la dulap, îl deschise cu cheia și scoase de acolo o pătlăgică murată.

Gestul i se păru Bunicului cu totul deplasat prin banalitatea lui, într-o situație cînd Alina se afla poate într-un mare pericol. Trecu totuși cu vederea purtarea șoferului — ăsta era el — și după ce Panaitescu se așeză pe o margine de pat, ștergîndu-se la gură, Bunicul începu acel sumar interogatoriu care avea să-l pună pe gînduri :

— Spune, tinere, ce s-a întîmplat ?

— Ieri v-am urmărit. Erați cu Alina, așa că am aflat unde locuiește, cu toate că... da, la București ea mi-a spus... Acolo ne-am înțeles să ne întîlnim, se bîlbîi tînărul, a cărui purtare, de loc bărbătească, începu să-l enerveze pe bătrînul maior, cu tot calmul său proverbial.

— M-am bucurat că vin la mare... Eu o... Noi sîntem prieteni de școală, eu sînt în clasa a unsprezecea...

— Intră, domnule, în subiect, n-o mai suci atît! interveni nerăbdător Panaitescu. Ce te cicîi atît... Unde-i Alina?

Bunicul nu-l apostrofă pe șofer pentru intervenția brutală; de data asta era de acord cu el, cu toate că tînărul aproape îngheță de spaimă la strigătul șoferului.

— Cum v-am zis, ne-am înțeles de la București să ne întîlnim aici. Alina mi-a dat adresa ei de aici; eu m-am instalat la corturi. Deși aveam întîlnire ieri, n-a venit. Azi am fluierat-o. Acesta e semnalul nostru cînd nu mai putem unul fără altul.

Panaitescu se uită înnebunit la Bunic, dar acesta îi făcu un semn discret să aibă răbdare.

— Cînd a ieșit din hotel mi-am permis s-o cert că m-a făcut aseară s-o aștept și că astăzi s-a ferit să vină să mă vadă. I-am propus să mergem la o cofetărie, dar Alina a refuzat și mi-a zis că preferă să mergem la corturi, să vadă cum locuiesc. Ne-am dus.

— Unde vin corturile astea, de care vorbești, tinere? se interesă Bunicul.

— Spre Eforie sud, aproape de malul mării, există acolo o pădurice. Am dus-o în cortul meu.

Locuiesc cu un prieten venit și el odată cu mine din București, dar el nu era acolo, se dusese să facă baie. Nu vrea să piardă nici o rază de soare și nici un strop de apă, cum îi place lui să spună.

— Și cineva a luat-o de lîngă tine, nepricopsitule! interveni Panaitescu. Halal bărbat.

— Nu, n-a luat-o nimeni. Alina mi-a făcut curat în cort, mi-a spălat vasele, într-un cuvînt ea care e maniacă în ce privește curățenia, mi-a făcut ordine și mie.

— Pe urmă? se interesă Bunicul cu calm, și cînd tînărul privi fața bătrînului, calmul lui încurajator îi dădu viață parcă.

— Am plecat să ne plimbăm prin pădurice. La un moment dat am auzit în urma noastră pași, apoi ne-am văzut înconjurați de cîțiva tineri. Unul avea barbă și purta plete lungi și vorbeau toți într-o limbă din care n-am înțeles nimic. Cel cu barbă s-a îndreptat spre noi și foarte familiar i-a pus Alinei mîna pe umăr. Firește, eu m-am revoltat și l-am rugat să nu-și permită familiarități cu o fată pe care n-o cunoaște și în plus în prezența mea. Mi-a tras una, de am văzut stele verzi. Cînd m-am ridicat de jos, Alina rîdea și aproape se bucura că am fost trîntit. N-am putut să rabd și m-am luat la harță cu bărbosul.

— Sută la sută au intervenit și ceilalți, nu-i așa? întrebă Panaitescu.

Tînărul tăcu un timp.

— Nu, n-a sărit nimeni. Toți ceilalți stăteau de o parte. Trebuie să recunosc că nu sînt un sportiv. Eu sînt la *umană*, îmi place literatura, n-am acordat niciodată prea mare importanță sportului și acum

îmi pare rău de-mi vine să mor. Aş fi dat toate lecturile mele din clasici numai să am în pumn o forţă dublă. După alt pumn n-am mai putut să mă ridic de jos şi Alina rîzînd, sau numai mi s-a părut că rîde, a plecat cu grupul acela de tineri prin pădure. Cînd m-am ridicat, am fugit în urma lor, dar în pădure nu mai era nimeni.

— Interesant, interesant! constată Bunicul, dar cu toate că voia să pară calm, glasul tremurat îl dădu de gol.

— Şi Alina n-a sărit să te ajute? se interesă Panaitescu.

— Nu, şi chiar dacă ar fi încercat, ce putea să facă o fată acolo unde un băiat n-a putut face nimic?

Panaitescu se uită la Bunic, iar acesta, copleşit încă de emoţie, începu să se plimbe prin cameră. Se uita la fiecare lucruşor al Alinei şi dintr-o dată îşi dădu seama că pentru toate nenorocirile ce aveau să urmeze, de vină era el. Desigur, n-avea cum să prevadă că Alina va dispare în plină zi, dar uite că dispăruse, prezenţa singulară a băiatului cotonogit era o certitudine, şi Bunicul îşi făcu aspre reproşuri că nu putuse să-şi înfrîngă tentaţia nici aici, la odihnă, de a nu sta calm şi de a lăsa problemele infracţionale pe seama altora.

— Maestre, nu mai înţeleg nimic, Alina ne-a dovedit doar că ştie să se apere, atunci...

— Dragă colega, cred că am făcut o mare greşeală că din slăbiciune, numai din slăbiciune, am acceptat să se amestece şi ea în treburi de care în mod normal ar fi trebuit să ne ocupăm numai noi.

— Dacă află căpitanul Alexiu, sîntem în pom, zise trist Panaitescu. Nu înţeleg de ce n-a schiţat nici un

gest de apărare, dom'le, uite asta mă înnebunește... A procedat ca și cum situația i-ar fi convenit de minune... Ascultă, mă mucosule, dacă nu ești în stare să aperi o fată, de ce o iei cu tine la plimbare?

— Pentru asta mă și simt vinovat, spuse tînărul și își șterse ochii cu dosul mîinii.

— Ce putea să facă? După mine a făcut tot ceea ce cavalerește era posibil, interveni Bunicul, luînd apărarea tînărului. Ce bătaie am să-i trag, numai să dau de ea... Tinere, du-te și vezi-ți de treabă și, mai ales, comportă-te ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat. Nu-i povesti nimic nici colegului tău de cort. Te voi ține la curent cu rezultatul cercetărilor în privința găsirii Alinei...

— Și să nu uiți că un bărbat trebuie să aibă nu numai cap, ci și mușchi, zise Panaitescu, și ca să demonstreze tînărului la ce anume mușchi se referea, își încordă brațul, făcînd să zvicnească în sus încrengătura tare ca piatra, de mărimea unui pepene mijlociu, a mușchilor de la braț.

— Vă rog să mă iertați măcar dumneavoastră, știu că pe ea am pierdut-o definitiv... Chiar dacă se va întoarce se va uita la mine cu disprețul pe care de altfel îl merit, mai spuse tînărul și se îndreptă spre ușă.

— Și nu mai boci, doar ești bărbat, îl încurajă Panaitescu.

— Din păcate n-am reușit s-o dovedesc... Sper că nu vă supărați dacă din cînd în cînd voi veni sub fereastră să fluier... Aș fi cel mai fericit om de pe lume dacă aș vedea-o apărînd la geam... Numai de nu i s-ar întîmpla...

— Fii liniștit, tinere, zise Bunicul, dar cu toate că voia să-l liniștească pe el, în sinea lui se simțea mai neliniștit ca niciodată.

— Ce facem, maestre ? întrebă Panaitescu, uitîndu-se cu priviri ucigătoare la bătrîn. Dumitale ți-au trebuit mare, cîine, soare, copii, cu toate că, trebuie să recunosc, toată această afacere începe să devină din ce în ce mai palpitantă.

— Critica ta, dragă colega, este justă, chiar foarte justă, și n-am să-mi iert niciodată ușurința cu care am lucrat.

— Acum lasă regretele, maestre, dă-o dracului de treabă, hai mai bine să întreprindem ceva. Vreau să-ți spun însă că deși sintem în situația în care sîntem, n-am în mine pic de îngrijorare. Mie îmi spune cineva, detectivul ăla din mine, că Alina s-a lăsat voit luată de golanii ăia. Avea ea planul ei...

— Dragă Panaitescule, orice ar fi avut în cap, să nu uităm că ea este un copil, și încă unul foarte necugetat, capabil de mult curaj, dar și de multă nesocotință.

— Eu zic să-i dăm un telefon lui Alexiu și să-l chemăm aici.

— Adineauri erai mai calm și mai rațional, dragul meu ! Înainte de toate trebuie să-l punem la curent pe Constantinescu.

Panaitescu se uită la ceas, se întristă pe dată și spuse cu jumătate de gură :

— S-a dus masa... Că dacă plecam la munte, mă și odihneam și nici nu se întîmplau atîtea necazuri.

Îl găsiră pe Constantinescu în apartamentul lui, aflat în apropierea miliției. Masa era aranjată ca de o gospodină pricepută, iar între farfurii trona o sticlă de vin rubiniu.

— Dar unde e Alina, Bunicule ? Nu-l văd nici pe Alsacian. Am pregătit ceva special pentru el...

— Alina a dispărut, dragul meu !

Pe fața lui Constantinescu apărură broboane mari de sudoare. Sergentul major Crețu, care tocmai intra pe ușă, la aflarea știrii se uită întrebător la căpitan.

— Căpitane, așa cum de altfel este convins și Panaitescu, am certitudinea că Alina deliberat a făcut ce-a făcut ; desigur, asta nu înseamnă că pericolul este mai mic. Mai mult ca sigur că-i vorba de tinerii care ne interesează în mod deosebit și pe noi. Raționamentul ei a fost simplu și nu e greu de dedus. Avea două posibilități : să vină și să mă anunțe pentru a-și cere voie să-și pună planul în aplicare, sau să acționeze. Așa cum o știu, voluntară și curajoasă, a preferat să acționeze zicîndu-și în sinea ei că Dorin are să vină să ne anunțe, iar noi, cu ajutorul Alsacianului, vom reuși ulterior să-i dăm de urmă. Asta a avut în cap, sînt sigur. Și-a dat seama că nu ne poate anunța personal și a preferat să ne pună pe noi pe jar. Desigur, în felul ei a procedat bine, dar să nu uităm că lipsită de experiență...

— Meștere, acu' mata de ce vorbești așa ? Păi după mine domnișoara Alina e o fată dintr-o bucată. Cu toate că dacă i se va întîmpla ceva pe matale cade magaoaia, maestre, mai spuse Panaitescu, și se opri la timp sub privirile pline de admonestare ale căpitanului care nu putea suporta un asemenea limbaj la adresa Bunicului.

— Nu i se poate întîmpla nimic grav, dragă colega, dacă vom acționa la timp și eficace și dacă vom renunța la această mîncare în fața căreia văd că-ți lasă gura apă. Vă asigur că mîine, la aceeași oră, vom mînca cu toții din bucatele pregătite de căpitan.

— Bunicule, nu crezi că ar fi mai bine să anunțăm pe tovarășii de la Constanța ?

— Constantinescule, știu că îți cer prea mult și faptul că nu mi-ai reproșat, vina pe care o am în mod cert, în privința Alinei, îmi dă tăria să cred că un om admirabil ca dumneata îmi va da în continuare posibilitatea să repar ceea ce s-a întîmplat fără voia mea.

Timp de încă un sfert de oră se sfătuiră amănunțit în privința sarcinilor fiecăruia și Constantinescu, în urma deducțiilor logice ale Bunicului, aprobă planul.

— Bine, Bunicule, să trecem la acțiune! Într-o oră vei avea ordinul de percheziție.

12

Bunicul nu prea avea idee unde anume putea fi Alina, dar oriunde s-ar fi aflat, era convins de un lucru: trebuia căutată. Voia să înceapă cu familia Bodea. Cu toate că avea îndoieli că fata lui Alexiu s-ar fi aflat cu Florentin, își zise că fiul lui Bodea era singurul care o cunoscuse pe Alina, deci, deocamdată, singurul în măsură să-i dea relații în legătură cu dispariția fetei.

Famila Bodea locuia într-o casă cu un etaj, proprietate particulară, după informațiile lui Constantinescu. Clădirea se afla în dosul pieții, într-un loc liniștit și plin de verdeață. Ferestrele cu jaluzele din lemn, ca de altfel întrega fațadă, erau în întregime acoperite cu iederă. Grădina nu prea mare era amenajată cu mult

gust și rafinament, florile erau alese cu grijă și cu un deosebit simț al culorii. În spatele curții, sub un nuc de dimensiuni impresionante, era un chioșc vopsit în verde, acoperit tot de iederă.

Totul zăcea în nemișcare. La apelul soneriei nu se prezentă nimeni să deschidă. Maiorul cercetă strada. Era pustie. Doar la capătul ei se zăreau cîteva femei întorcîndu-se de la piață. Bunicul intră în curte ca un om de-al casei, începu să fluiere, apoi apăsă pe clanță. Spre surprinderea lui, ușa era deschisă. Mai mult ca sigur că în casă se afla cineva și acest lucru îl bucură pe Bunic. Intră în vestibul, întrebă cu voce tare dacă e cineva acasă și neprimind răspuns trecu în prima cameră.

Era dormitorul soților Bodea și dintr-o privire Bunicul își dădu seama că în încăpere nu se afla nimeni. Din dormitor intră într-un alt vestibul de unde se deschideau două uși : una către baie — se auzea un susur de apă — iar a doua către o altă încăpere. Dacă dormitorul soților Bodea era mobilat simplu, banal chiar, în schimb camera tînărului avea un aer aparte, nu numai datorită mobilei stil, ci și coloritului pereților și subiectelor tablourilor care atîrnau pe pereți. Cele mai multe erau acuarele. Bunicul nu avu prea mult timp de pierdut cu aceste amănunte, semnificative și ele.

— Este cineva acasă ? strigă el stînjenit că se afla singur într-o casă care după toate aparențele era goală.

Nu primi nici un răspuns. Își zise că mai mult ca sigur doamna Bodea se afla undeva în vecini. Trecuse pe la magazin. Lunea dimineața nu se lucra. Acesta

fusese și motivul pentru care venise, fiind mai mult decît convins că va da de ea. Mai strigă o dată, dar tot nu-i răspunse nimeni. Voi să plece, dar o valiză deschisă pe jumătate băgată sub pat îi atraseră privirile. În valiză se vedeau vraiște calupuri de țigări și sticle cu băuturi străine. Bunicul dădu din cap. I-ar fi făcut o deosebită plăcere să cerceteze camera mai cu amănuntul, dar cu tot ordinul lui de percheziție, faptul că nimeni din cei ai casei nu se afla ca martor, îl făcu să-și mute privirile de la valiză pe pereți. Încăperea avea aproape douăzeci de metri pătrați. Bunicul ajunse la concluzia că era mobilată destul de feminin pentru un băiat. Baldachinul i se păru de-a dreptul stupid, cu toate că el se încadra întregului ansamblu, fără să sară în ochi. Un covor *Buhara* era întins în mijlocul camerei, iar în rest carpete vechi de aceeași valoare ca și covorul. Acuarelele reprezentau unul și același chip în diferite ipostaze : o femeie goală, cu forme prelungi, de cele mai multe ori înfășurată în văluri subțiri, diafane, din pricina cărora mîinile și picioarele aproape că nu se vedeau. Într-un colț, pe un raft din lemn de rădăcină de nuc sculptat, se aflau un număr destul de impresionant de cărți în cîteva limbi străine, dar numai una părea să fi fost citită mai des : *Ana Karenina*

Bunicul se apropie încă o dată de pat : da, nu greșea, sub baldachin se afla încă o acuarelă : nu era nici un dubiu, chipul fetei — o văzuse pe Grațiela la morgă — semăna leit cu al moartei. În locul unui ochi era desenată o floare din care cîteva petale cădeau pe obraz sugerînd lacrimile. Portretul îi plăcu Bunicului nu atît datorită asemănării cu modelul, ci datorită

armoniei liniilor prelungi, exagerate la prima vedere, dar poate tocmai prin aceasta mai umane.

Bunicul nu mai zăbovi. Ieşi în curte, apoi din curte în stradă. Pe drum, sub arşiţa soarelui, nu se vedea ţipenie de om. La cîţiva zeci de metri de casa lui Bodea, la un colţ de ulicioară maiorul văzu o inscripţie comercială. Îi era sete. Intră în grădina bufetului şi ca să scape de soarele torid se băgă într-o nişă acoperită cu iederă deasă. Ceru o sticlă de apă minerală. După primul pahar băut, faţa i se umplu de transpiraţie.

— Pentru a cîta oară să-ţi spun ? se auzi vocea unei femei, din nişa alăturată.

Bunicul voi să vadă chipul femeii, dar îi fu imposibil. Verdeaţa era atît de deasă, că nu se vedea prin ea nimic.

— Ai venit să mă controlezi ? se auzi o voce bărbătească.

— Da, am venit să te controlez, răspunse femeia, apoi vocea ei căpătă alte inflexiuni, cu mult mai calde, aproape rugătoare : Florentine, mamă, tu ai să mă omori...

Se auzi un scîncet.

— Acum de ce plîngi ?

— Cîte n-am făcut pentru tine...

— Nu te-am rugat să faci nimic pentru mine, mamă.

— Ce căutai în port ?

— Nimic, mă plimbam...

— Iar mă minţi, Florentine, mamă. Ştii ce părere are taică-tău despre tine... Puţin a lipsit să se ducă la miliţie...

— Dar el știe ce părere am eu despre el ?

— E tatăl tău...

— Din păcate nu ne putem alege taţii.

Urmă o pauză. Bunicul nu mai avu dubii în privința vecinilor lui din nișa alăturată. Mai mult ca sigur că Florentin plecase de acasă, iar maică-sa plecase după el lăsînd ușile deschise.

— Te rog să nu mai bei, Florentine !

Tăcere.

— Ai crescut, te-ai făcut băiat mare... Ce te-ai fi făcut dacă începeai pe mîinile ăleia ? Din pricina ei bei, nu-i așa ?

— Poate aș fi fost fericit, mamă !

— Și cu ce-ai fi trăit ?

— Aș fi lucrat în port, aș fi cîștigat. Așa din ce trăiesc ?

— Tu știi bine că era o stricată... Tu singur mi-ai spus că ai găsit-o în cort cu Pamfil...

— Asta nu înseamnă că era stricată, mamă ! Am iubit-o...

— Spui prostii. Tu nici nu știi ce e iubirea. În afară de iubirea de mamă, nici o iubire nu merită sacrificii, asta s-o știi de la mine... La toamnă mergem la București, dai din nou examen la *Arte Plastice*...

— N-am să reușesc.

— Ba ai să reușești... Lasă vinul ăla... Am să fac eu în așa fel să reușești...

— Cînd ai să înțelegi, mamă, că n-am nevoie de proptele ? Și de ce nu pricepi că nici talent n-am ?

— Ba ai, știu eu... Un om ca tine care vorbește două limbi străine, cu înclinațiile tale, n-are ce căuta aici... Auzi, hamal în port... Pentru o femeie... hai acasă să-ți încălzesc mîncarea !

— Nu, mamă, nu mi-e foame. Vreau să merg în oraș...

— La ora asta ?

Pauză.

— Florentine, ce-ai făcut astăzi, unde ai fost ?

— Mamă, am nevoie de o mie de lei, poți să-mi dai ?

— Ca să-i dai lui Pamfil ?

Pauză.

— Pe ăsta am să-l bag în pușcărie, ai să vezi tu. Îți mănîncă banii și tu ca un prost nu mai poți fără el.

— E prietenul meu.

— Prietenia presupune reciprocitate, ori în această prietenie numai tu te sacrifici.

Pauză.

— Mamă, dumneata cînd te-ai căsătorit l-ai iubit pe tata ?

— Tata a fost totdeauna un maniac.

— Am impresia că nici dumneata nu-l înțelegi și m-ai făcut și pe mine să mă înstrăinez de el.

— Tatăl tău, în afară de porci, nu mai știe altceva nimic. De zece ani e căsătorit cu experiențele lui și cu Gipsi.

— Îmi dai o mie de lei ?

— Ți-am spus că nu-ți dau. Ceea ce face Pamfil cu tine e pur și simplu furt.

— Și alții fură...

— La cine te referi ?

— La nimeni.

Se auzi paharul lovit de masă.

— Vreau să rămîn singur, mamă.

Pauză.

— Florentine, de ce mă urăşti ?

— Nu te urăsc pe tine ! Mă urăsc pe mine...

— Am să-ţi dau o mie de lei, dar să ştii că sînt ultimii...

— N-au să fie ultimii, mamă ! O ştii foarte bine. Nu mă poţi despărţi şi de prieteni... Chiar dacă prietenii trebuie să mi-i plătesc. Pe ea n-am plătit-o.

— Ea era o hoaţă, Florentine. N-ai de ce s-o regreţi... A furat peste o sută de mii de lei...

— Nu cred, mamă !

— Pentru asta a şi făcut ce-a făcut.

Tăcere.

— Florentine, eu trebuie să plec. La patru deschid magazinul... hai cu mine acasă...

— Mai rămîn, mamă !

— Tata zicea să treci pe la el...

— Tata şi cînd sînt lîngă el şi stăm de vorbă e departe de mine.

— Te iubeşte, Florentine.

Tăcere.

Bunicul auzi paşi depărtîndu-se, apoi, la scurt timp, o văzu pe doamna Bodea traversînd curtea bufetului. În chioşcul vecin auzi un plînset, mai mult un scîncet, şi Bunicul nu se îndoi nici o clipă că cel ce plîngea era tînărul Bodea. Deci Alina nu era cu el, se afla în altă parte, dar unde anume ? Ar fi vrut să vorbească cu Florentin Bodea, dar îşi zise că în starea în care se afla, mai mult ca sigur, nu va putea scoate de la el nimic. Lăsă o hîrtie de cinci lei pe masă şi ferindu-se, ca să nu fie văzut, ieşi în stradă.

13

Înainte de a ajunge la magazinul unde lucra doamna Bodea, Bunicul se opri la umbra unui castan să-şi şteargă transpiraţia de pe frunte. Era îmbrăcat în hainele lui obişnuite din tergal subţire, dar cu toate astea căldura îl sufoca, de parcă ar fi avut pe el şapte cojoace. Bobocul de trandafir de la butonieră, pe care i-l dăduse Alina cu o zi înainte, îşi aplecase degetarul roşu pe reverul hainei, şi cu toate încercările pe care le făcu bătrînul pentru a-l aduce într-o stare mai demnă nu reuşi. Tocmai se pregătea să pornească, cînd în apropierea lui se opri un tînăr de vreo paisprezece ani care îi făcea semne ciudate cu ochiul, în timp ce de sub bluza uşoară de in îi arăta un pachet de ţigări.

— La magazin douăzeci, la mine cincisprezece.

Bunicul se căută grăbit în buzunare, găsi o hîrtie de zece lei, mai adăugă la ea cinci monede de un leu, dar cînd îşi ridică privirile, puştiul, cine ştie din ce motive, dispăruse. Bunicul se uită roată. Lîngă un chioşc de răcoritoare îl văzu pe Sotir şi înţelese de ce vînzătorul ambulant îşi luase tălpăşiţa : nu-l interesară pe Bunic atît ţigările, cît curiozitatea de a-l întreba pe băiat de unde le are. Tînărul se topise însă şi Bunicului nu-i mai rămase altceva de făcut decît să-şi aprindă o ţigară din propriul lui pachet. Trase cîteva fumuri, nemulţumit că nu putuse conversa cu puştiul, apoi intră în magazinul a cărei gestionară era doamna Bodea.

— Dumneavoastră ce doriţi ? întrebă doamna Bodea.

Magazinul era pustiu, în afară de Bunic şi de ea nu mai era nimeni.

— Stimată doamnă, vreau să discut cîteva probleme cu dumneavoastră ! şi Bunicul îşi scoase legitimaţia.

Doamna Bodea se îmbujoră uşor. Ochii ei albaştri căpătară nuanţe mai puţin rigide şi zîmbi plăcut, arătîndu-şi frumoşii dinţi albi.

— Sînt la dispoziţia dumneavoastră, tovarăşe, cred că vă interesează moartea colegei mele, Graţiela Rapciuc...

— Da, doamnă, exact ! După cîte sînt informat, dumneavoastră sînteţi gestionara acestui magazin...

— Da, tovarăşe, dar magazinul este împărţit în două : sectorul îmbrăcăminte, aparate foto, blănărie, a cărui gestiune cade asupra mea, şi cel de ţigări şi băuturi, de care răspundea direct sărmana fată.

— Credeţi,-stimată doamnă, că între lipsa constatată la inventar şi moartea ei există vreo legătură ?

Doamna Bodea se aşeză pe un scaun, îl pofti pe Bunic să se aşeze şi el, apoi cîtva timp se gîndi, neştiind ce să răspundă.

În acest răgaz, Bunicul se uită la femeie şi fără să vrea făcu o comparaţie între ea şi medicul veterinar. Contrastul era atît de izbitor, încît maiorul se întrebă cum de o asemenea femeie frumoasă şi îngrijită putea să trăiască cu un om care cu siguranţă că şi după duş mirosea tot a interior de grajd, cu toată curăţenia pe care o constatase că domnea acolo.

— N-aş putea să spun, tovarăşe ! Mi-ar fi foarte greu... De altfel nici nu ştiu cum s-a întîmplat... Noi facem foarte des inventare... Cam la două săptămîni, tocmai ca să nu avem probleme... Niciodată nu i-a

lipsit nimic. Graţiela era o fată cinstită, şi cu toate că avea salariu mulţumitor pentru vîrsta ei, nu-şi permitea — deşi vă daţi seama că se mai întîmplă — nici să-şi cumpere un pachet de ţigări... mai ales că fuma şi ea.

— Cum vă explicaţi atunci, doamnă, că în numai două săptămîni a putut să delapideze mai bine de o sută de mii de lei ? Mi se pare cam mult...

— Vă împărtăşesc părerea, dar de explicat nu pot să-mi explic. Vreau să vă spun că o ştiam destul de bine pe Graţiela. Acum un an lucra la casa de schimb de la *Cazino*... S-a cunoscut cu băiatul meu şi de cîteva ori a fost la noi în casă... O fată la locul ei, simţită aş zice şi manierată, cu toate că n-a avut parte de căldura dragostei părinteşti, aşa cum au alţii. Mi s-a făcut milă de ea... Şi cum băiatul meu — am un băiat — îi făcea curte, mi-am zis că n-ar strica să-i dau o mînă de ajutor... M-am dus personal la tovarăşul Pomişor, directorul Trustului, şi am intervenit să o transfere la mine, tot aveam nevoie de o vînzătoare. Am fost foarte mulţumită de ea... Aş putea spune că pînă la descoperirea lipsurilor din gestiunea ei a lucrat ireproşabil. Nu pot însă să mă hazardez în a da sentinţe... Mi-ar fi foarte greu. Scuzaţi-mă o clipă...

Pe uşă intrase un străin şi doamna Bodea, într-o engleză perfectă, îl întrebă ce doreşte şi grăbită împachetă două sticle de whisky. Reveni apoi la Bunic.

— Din spusele băiatului meu am înţeles că a ajuns pe mîna unor tineri dubioşi, explicaţia doar aici poate fi găsită... Nici nu ştiţi ce pacoste înseamnă pentru localnici această vacanţă prelungită, plină de fel şi fel

de lume... Unii tineri, odată cu începerea sezonului, se lasă de școală, de meserii și se apucă de altele... Vă dați seama că numai într-un sezon vin atîția străini dornici de soare, încît bieții băieți își pierd literalmente capul... Probabil că a fost extorcată de vreun parazit, altfel nu-mi închipui...

— Ați spus, stimată doamnă, că a venit și în casa dumneavoastră... După cum ați spus, băiatul dumneavoastră avea pentru ea sentimente aparte, altfel nu-mi închipui... Ați încurajat aceste sentimente, sau dimpotrivă...

— Tovarășe, nu știu ce legătură ar exista între sentimentele băiatului meu și lipsa la inventar, spuse doamna Bodea, și Bunicul observă că buzele ei bine conturate tremurară ușor.

— O curiozitate de meserie, doamnă, dar o curiozitate necesară. O fată de douăzeci de ani a murit într-un fel ciudat. Aveți și dumneavoastră un băiat și vă dați seama ce groaznică poate fi o asemenea pierdere.

Doamna Bodea își lăsă capul în pămînt, apoi se ridică grăbită, fără să-și poată ascunde bucuria că în magazin intraseră unul după altul trei cumpărători. Îi servi pe rînd cu aceeași eleganță, vorbind cînd franțuzește, cînd nemțește și Bunicul urmări cu plăcere chiar cum mîinile îndemînatice ale femeii ambalau delicat calupurile de țigări și sticlele de băuturi.

Doamna Bodea reveni într-o stare de spirit cu mult mai bună. Probabil că în timp ce servise grupul de turiști avusese timp să se gîndească, așa că acum nu-i mai rămînea decît să debiteze frazele formulate dinainte :

— N-am încurajat această apropiere din motive lesne de înțeles, dar înainte aș vrea să spun că relațiile lor erau de simplă prietenie... Nici măcar această prietenie n-am încurajat-o și o să vă spun de ce. Băiatul meu abia a terminat acum un an clasa a douăsprezecea. A dat la *Arhitectură* și a căzut... Anul acesta va da la *Arte plastice*... o veche pasiune a lui. E un băiat bine pregătit, sensibil, și, după părerea mea. un băiat, spre deosebire de o fată, trebuie să se gîndească la o ocupație sigură înainte de a întemeia un cămin.

— După cîte sînt informat, stimată doamnă, cînd v-ați căsătorit erați și dumneavoastră studentă și fără ajutorul soțului dumneavoastră cred că v-ar fi fost foarte greu să ajungeți la cunoașterea acestor limbi pe care constat că le posedați, după umila mea cunoaștere, aproape la perfecție.

Doamna Bodea tresări.

— Dar de unde știți aceste amănunte despre viața mea ?

— Un om al dreptului trebuie să fie foarte bine informat, stimată doamnă, înainte de a-și permite să intre într-o discuție.

— Eu eram femeie, m-a ajutat un bărbat... Nu văd lipsa de logică în ceea ce am spus.

— Perfect adevărat, doamnă, dar nu scrie nicăieri că numai bărbatul este chemat să ajute... Trăim o altă lume... De exemplu, sînt în posesia unui amănunt care-mi spune că fata s-ar fi oferit să-i fie de ajutor băiatului, în cazul că aveau să se căsătorească... Nu mă îndoiesc că i-ați fi ajutat și dumneavoastră... Asta nu înseamnă, stimată doamnă, că în principiu nu sînt de acord cu atitudinea dumneavoastră. Am

aceeaşi părere. Un băiat, înainte de a face acest pas, trebuia să aibă răspunderea gestului respectiv şi mijloacele pentru a întreţine o familie.

Doamna Bodea clipi mulţumită de înţelegerea de care dădea dovadă omul din faţa ei.

— Credeţi-mă că dacă băiatul meu ar face parte din categoria tinerilor robuşti şi călîţi de viaţă, nu m-aş fi opus... Este un visător, un visător infirm aş zice, deoarece nu-i capabil nici măcar să-şi taie o bucată de pîine. Mă credeţi ori nu mă credeţi ? Dacă n-aş fugi de aici în jumătatea de oră rezervată mesei, ca să-i dau să mănînce, ar rămîne flămînd... Poate şi noi părinţii sîntem de vină, nu zic nu, dar în acelaşi timp are şi o construcţie debilă, nu atît fizică, cît sufletească.

Bunicul îşi scoase o mărăşească, una întreagă şi o aprinse, nu înainte de a-şi cere voie.

— Stimată doamnă, în fond, cum prea bine aţi spus, relaţiile intime ale fiului dumneavoastră îi aparţin întru totul, dar poate ştiţi pe ce mîini anume a căzut Graţiela de a ajuns să sustragă mărfuri din magazin... E limpede, din moment ce la ea nu s-au găsit nici mărfuri şi nici bani, înseamnă că a făcut ceva cu aceste mărfuri...

— Numai Pamfil e de vină, tovarăşe ! Un băiat de aici din Constanţa. Şi-a părăsit postu... Era casier la nu ştiu ce gospodărie colectivă, dar a preferat viaţa aventuroasă a expedientelor... Este un băiat cu înclinaţii literare, are un farmec deosebit. Modului său de trai i-a găsit şi un suport filozofic pentru condiţiile în care se complace el. Şi-a găsit şi cîţiva adepţi. Au alcătuit un fel de grup denumit *Salvamar*, din spusele lui Florentin al meu, înţelegînd că se

ocupă cu eliberarea sufletelor de munca fizică și de înnobilarea lor prin meditație.

— Interesant, interesant !

— Poate Grațiela aici și-a dus banii...

— Făcea și ea parte din acest grup ?

— Mi-e foarte greu să spun că *da*. Aș face o afirmație necontrolată... Nu mi-aș permite...

— Și unde poate fi găsit acest Pamfil ? Iertați-mă că vă cer așa ceva... Dacă vreți puteți să nu-mi răspundeți...

— De ce să nu vă răspund ? Din păcate, știu doar atît : că nici unul din acești tineri nu stau la părinți... Stau undeva în corturi... cu Pamfil...

— Vă mulțumesc, stimată doamnă... Mi-ați fost de un foarte mare ajutor... și să nu vă supărați dacă nevoia de a limpezi acest caz mă va obliga să vă mai solicit ajutorul.

— Cu plăcere, dar vă rog, spuneți-mi, nu sînteți din stațiunea noastră și nici din Constanța... nu-i așa?

— Sînt numai detașat, doamnă, dar despre asta, vă rog, știți numai dumneavoastră.

14

După ce se despărți de doamna Bodea în termenii cei mai cordiali cu putință, Bunicul își zise, făcînd un sumar bilanț, că Alina nu se putea afla decît acolo unde se găsea Pamfil Adam. Cînd își aduse aminte de

cuțitul cu lama în formă de flacără pe care i-l dăruise Alinei, îi reveni în minte chipul tînărului bărbos care îl pîndise în parc și maiorul încercă un sentiment de vinovăție, de teamă chiar. Din spusele soției medicului veterinar aflase că Pamfil locuia undeva ascuns de ochii lumii, într-un cort, așa că n-avea nici un rost, deocamdată, să se deplaseze la Constanța. Trebuia să-l caute pe Pamfil, dar problema se punea unde anume ? Ca să cauți pe întreg litoralul un cort, cînd din spusele lui Constantinescu existau peste douăzeci de mii de corturi, era curată nebunie.

Se duse la Constantinescu. Îl găsi în biroul lui. Căpitanul era mîhnit peste măsură, iar privirile cercetătoare ale Bunicului nu avură darul să-l liniștească.

— Ceva nou, Bunicule ?

— Dragul meu, noutăți ar exista, dar nici una menită să-mi spună unde aș putea da de un individ pe nume Pamfil 'Adam.

Căpitanul ridică din umeri.

— Ce date ai despre el ?

— Un tînăr cu barbă și cu părul lung, dacă instinctul nu mă înșală, același care ne-a pîndit în parc. Deci pot să adaug că are înălțimea cam de un metru optzeci, ochii verzi, pătrunzători, aiură sportivă.

Constantinescu puse mîna pe telefon și ceru cazierul judiciar. Așteptă cîteva minute pline de încordare și cînd de la celălalt capăt al firului i se răspunse că Pamfil Adam nu figura pe lista celor cu antecedente penale, căpitanul trînti receptorul în furcă.

— Constantinescule, e clar că avem de-a face cu niște amatori. Multiple motive mă determină să spun

acest lucru. Un amator are convingerea că dacă-i izolat de lume, poate opera mai uşor, lucru pe care un profesionist nu l-ar face niciodată. Deci, Pamfil, singur sau cu grupul lui, nu poate fi decît într-un loc izolat. Ce porţiuni din litoral sînt mai izolate, capabile să ofere, în concepţia lor, ascunzişuri perfecte ?

Căpitanul scoase din birou o hartă, o întinse pe masă şi înainte de a se opri cu creionul într-un anumit punct, spuse cu o voce aproape ostilă :

— Mi-a dat telefon Alexiu acum o oră. M-a întrebat de fiică-sa. S-a scuzat că mă deranjează, dar soţia lui l-a bătut la cap să se intereseze.

— Ce i-ai răspuns ?

— Ce puteam să-i răspund ? Că aţi trecut pe aici cu totul întîmplător, că are o fată drăguţă, că înoată toată ziua numai în apă pînă la genunchi şi alte bancuri de acest fel.

— Îţi mulţumesc, dragul meu, că nu i-ai relatat nimic din cele întîmplate.

Căpitanul îl fixă pe Bunic.

— Adică eşti convins, Bunicule, că s-a întîmplat ceva ?

— Dragul meu, din păcate, cred că da.

— Uite aici... Zona asta de la Mangalia, spre nord, este plină de pădure. În această parte a Mangaliei, lîngă linia ferată, sînt cîteva mlaştini... Trebuie să recunosc că niciodată n-am avut curiozitatea să trec pe acolo, cu atît mai mult că sectorul intră în răspunderea directă a celor de acolo. Ştiu doar că sînt cîteva izvoare termale şi milioane de ţînţari, motiv pentru care nici un turist cu scaun la cap nu se aventurează în această parte.

— Îţi mulţumesc.

— Ce ai de gînd, Bunicule ?

— Nimic altceva decît s-o caut.

— Nu te las singur.

— Constantinescule, dumneata rămîi la centrul de comandă. Nu-ţi fie teamă. Îmi iau ciinele cu mine. De altfel, mă şi întreb de ce nu mi-a trecut această idee prin cap pînă acum. Ei, dar poliţişti şi detectivi perfecţi nu găseşti decît în romanele poliţiste şi uite că eu nu fac parte dintre ei. Dar Panaitescu, care mă va însoţi cu maşina pînă într-un anumit punct, va păstra legătura cu dumneata. S-ar putea să cerem întăriri, aşa că, dragul meu, prefer să te ştiu aici.

— Bunicule, îţi urez succes.

— Şi eu îţi urez acelaşi lucru, dragul meu ! şi căpitanul Constantinescu tresări cînd auzi vocea gravă a bătrînului.

Se despărţiră fără să-şi strîngă mîna.

La uşă, Constantinescu îi relată ca pe un fapt divers ştirea că autopsia de la Constanţa a constatat că Graţiela Rapciuc avea la tîmplă o uşoară zgîrietură, aşa că motivul decesului rămînea, pînă la alte cercetări, cel stabilit de medicul din Eforie Nord : Atac de cord.

— La douăzeci de ani un atac de cord pare la fel de plauzibil ca şi prăbuşirea pămîntului peste soare ! spuse Bunicul.

— Doctorul mi-a mărturisit că în anumite situaţii speciale, de spaimă prea mare sau din cauza unei bucurii prea mari — ceea ce cred că nu era cazul la Graţiela — pot avea loc asemenea accidente.

Bunicul ridică din umeri, apoi se gîndi la ceva şi rămase multă vreme pe gînduri

— Constantinescule, dacă nu mă întorc în trei ore, vii cu toți oamenii dumitale în punctul stabilit.

— Bine, Bunicule! Sper însă că nu va fi nevoie de așa ceva.

Bunicul nu-i răspunse.

Îl găsi pe Panaitescu ștergîndu-și mașina de praf. După figura amărîtă a Bunicului, șoferul înțelese că lucrurile nu stăteau bine de loc, așa că nu protestă cînd acesta îi ceru să încălzească motorul.

Cînd Bunicul coborî din cameră cu o bluză de-a Alinei, Panaitescu era gata de drum.

— I-ai dat ceva cîinelui de mîncare?

— Nu, maestre, te-am așteptat.

— Foarte bine!

Mașina demară. La locul amintit de Dorin, Bunicul îi ceru lui Panaitescu să încetinească, apoi mașina intră pe dreapta, la marginea unei pădurici. Bunicul, însoțit de Alsacian, traversă șoseaua urmat la scurt timp de șofer, care voia să fie martor la tot ce avea să se întîmple.

Bunicul îi trecu cîinelui pe la nas bluza Alinei, dar în loc să se concentreze așa cum îi era obiceiul în asemenea situații, Alsacianul se puse pe strănutat.

— Ce te-a apucat, prietene, doar n-ai răcit?

Puse din nou bluza la botul cîinelui, dar Alsacianul strănută din nou, motiv pentru care Bunicul fu nevoit să miroasă și el bluza.

Bluza mirosea a parfum, un parfum deosebit, cu care Bunicul, din plăcere, își umplu plămînii de cîteva ori. Înțelese. Alsacianul nu refuzase mirosul, ci din primul moment se socotise satisfăcut de prezența lui și acum, cu coama ridicată pe spate, aștepta ca stăpînul să-l lase liber, în căutarea acelui miros pătrunzător, cu iz de lămîie, capabil de a fi desco-

perit nu numai de un exemplar educat, ca el, ci de orice jigodie obişnuită.

Bunicul desfăcu lesa şi Alsacianul îşi începu harnic cercetările. După numai o sută de metri, cei doi urmăritori, cu ciinele în frunte, se treziră în şosea şi acolo ciinele începu să-şi poarte botul în direcţia vîntului. Bunicul înţelese. Din acel loc Alina se urcase într-o maşină.

Traversară din nou şoseaua şi Buickul lui Panaitescu începu să înghită kilometri cu o viteză care îl sperie pe Bunic, semn că Panaitescu era pătruns de seriozitatea misiunii, altfel, hotărît, nu şi-ar fi supus maşina unui asemenea efort.

În depărtare se vedea o barieră şi Bunicul îi rugă pe Panaitescu ca din acel moment să urmărească partea stîngă a şoselei. Lucru pe care şoferul îl făcu cu deosebită grijă, altfel n-ar fi remarcat în curînd un intrînd în pădure, pe lîngă care ar fi trecut oricine fără să-l bage în seamă. Era un drum de ţară atît de bine camuflat, încît la început Bunicul fu cît pe-aci să-l apostrofeze pe şofer pentru că era gata să ia o cărăruie drept drum.

Panaitescu ascunse maşina în pădure şi la indicaţia Bunicului rămase acolo, urmînd să-l caute dacă n-avea să se întoarcă în maximum două ore de la plecare.

Coborîră. Bunicul, împreună cu Alsacianul, intră în pădure. Ciinele nu găsea mirosul. Altfel n-ar fi mers alături de el, cu urechile pleoştite de căldură şi cu limba atîrnîndu-i de un cot.

La o cotitură de drum, Bunicul observă că din partea opusă se deschidea alt intrînd şi cînd cercetă praful şi iarba turtită înţelese că pe acolo avea obi-

celul să circule o mașină. Merseră încă vreo cinci sute de metri și Alsacianul deveni deodată foarte atent. Sub un arțar, printre tufe, acoperită cu frunze, încît cu greu s-ar fi bănuit că acolo se ascunde ceva, se afla o mașină. Bunicul se apropie, iar cîinele, din cîteva salturi, fu lîngă roata din spate. Era un Volkswagen, mai bine-zis o relievă a acestei mărci, deoarece rugina era prezentă peste tot. Probabil ca să aibă mai mult spațiu, proprietarul ei decupase partea de deasupra a caroseriei, mașina devenind astfel descoperită. Cîinele sări cu labele de dinainte pe capota motorului și Bunicul fu fericit. Cîinele redescoperise parfumul Alinei.

15

Bunicul prinse lesa de zgarda Alsacianului, tăie drumul și se înfundă în desiș vreo douăzeci de metri. Pădurea era frumoasă. Mesteceni viguroși aruncau asupra pămîntului o umbră plăcută. Tufele pitice de tot felul făceau ca pasul Bunicului să nu fie atît de rapid pe cît ar fi dorit. După briză, își zicea că întinderea de apă nu putea fi prea departe, dar se înșelă. După o jumătate de oră de mers pădurea era la fel de încîlcită, iar lipsa nisipului indica sigur că pînă la plajă mai era de mers.

Se auzi zgomot de crăci rupte. Cîinele ciuli urechile și coama i se zbîrli, în timp ce mușchii picioarelor dinapoi tremurau, semn de supremă încordare.

Zgomotul se apropie tot mai mult şi prin faţa maiorului trecu cu o iuţeală fulgerătoare o ciută urmată de puiul ei. Cîinele se smulse, voind să alerge în urma căprioarei, dar lesa îl obligă să rămînă locului.

Merseră mai departe. Pămîntul începu să fie din ce în ce mai moale şi în locul aerului curat, altul înecăcios îi luă locul. Bunicul transpiră abundent şi cum era la curent cu influenţa aburilor de sulf asupra organismului îşi spuse că o cură de aerosoli sulfuroşi n-avea decît să-i ajute respiraţia nu de puţine ori îngreunată.

Se opriră. Prin terenul mocirlos nu se mai putea umbla fără riscul unei împotmoliri şi Bunicul, ca să se convingă că n-a greşit drumul, făcu douăzeci de paşi, de data asta la dreapta. Nu mai era nici urmă de drum, în schimb terenul se dovedea mai solid, aşa că fără precauţii deosebite, înaintă printre pomii tot mai rari. În faţa lui se auzea un foşnet puternic. Bătea vîntul şi tecile de trestie indicau un ochi de apă prin apropiere. Bunicul nu greşi. Auzi orăcăit de broaşte, apoi cîteva lişiţe îşi luară zborul tăind aerul pieziş, în fîlfîiri grăbite, ca la scurt timp apa să plescăie din nou sub trupurile lor, ca şi cum luciul bălţii ar fi fost lovit la intervale scurte de lopeţi aprige de pescar.

Nu ştia ce să facă. Înainte nu se mai putea merge fără riscul afundării în nămolul tot mai cleios şi urît mirositor. Cu toate astea, maiorul îşi zise că nu se poate să nu mai existe o cale, un drum prin care cei doritori să se ascundă în aceste smîrcuri, să poată circula în voie. Se lăsă purtat de cîine şi ceea ce nu fu în stare el, reuşi să facă cîinele, numai că Bunicul, odată ajuns la un răzor mai înalt şi mai solid,

nu-i conveni această soluție, fiindu-i teamă că drumul este păzit.

Se înfundă din nou în pădure și cînd simți pămîntul ferm sub picioare se bucură nespus. Nu voise pînă atunci să recunoască spaima care pusese stăpînire pe el, deși ea fusese reală, nu atît din pricina necunoscutului care îl aștepta, ci din cauza lipsei posibilităților de orientare. Nu se vedeau decît petice de cer ici-colo, iar vîntul dinspre mare, singurul indiciu sigur de pînă atunci, dispăruse. Trestia se lăsa bătută în toate părțile și Bunicului îi fu greu să-și dea seama unde anume se află. Voi s-o ia la dreapta, dar ciinele, urmărind mirosul, ținea morțiș să meargă pe răzorul de turbă negru ca smoala și Bunicul fu obligat să tragă puternic de lesă ca patrupedul să înțeleagă că în ciuda mirosului său preferat, existau rațiuni mai puternice pentru a ocoli acel loc periculos. Îi păru rău că nu-l luase cu el pe Constantinescu a cărui tinerețe și energie l-ar fi scos din impas.

Făcură un ocol de aproape un kilometru și Bunicul respiră ușurat cînd văzu în fața ochilor un lac destul de mare, cu o insuliță în mijloc : un plaur împrejmuit de jur împrejur cu stuf și cu tufișuri dese de sălcii. Observă undeva la marginea lacului o barcă pescărească trasă pe o ridicătură de pămînt și Bunicul se felicită că alesese calea cea mai grea, că ocolise zona pe care dintr-o clipă în alta putea să apară cineva, altfel barca s-ar fi aflat la marginea insulițeî și nu acolo pe peticul acela de pămînt care făcea legătura prin mlaștină, cu pădurea.

Bunicul se lăsă în genunchi. Își descheie gulerul de la cămașă ca să poată respira în voie și urmări cîtva timp insula. Nu se auzea nici un zgomot și nu era nici urmă de vreun cort. Numai stuful se clătina

beat scoțind un sunet de teci uscate · o orgă în miniatură, ale cărei sunete împrăștiate în eter sunau destul de lugubru, gîndi Bunicul. După un timp, se auzi un fluierat, apoi în barca pescărească se urcă un tînăr îmbrăcat într-o cămașă roșie și cu ajutorul unui băț nu prea lung începu să împingă barca spre insuliță. Barca lunecă lin. Bunicul trase imediat două concluzii deosebit de importante, și anume : apa nu putea fi de loc adîncă, iar în al doilea rînd, după ușurința cu care tînărul scotea bățul de pe fundul apei, însemna că acesta nu era mocirlos, se putea ca în adîncul lui să fie nisip sau pietriș. Mai mult ca sigur nisip, nisip cuarțat, altfel prin cîteva locuri nu s-ar fi văzut un abur ușor, abur de izvor termal, care odată ajuns la suprafață se împrăștia ca o ceață peste limpedele apei. Bunicul băgă un deget în apă și îl duse la gură. Apa era dulce, cu toate că pînă la malul mării nu puteau fi mai mult de cîteva sute de metri.

Barca ajunse la țărmul insulei și tînărul dispăru în stufărișul des. Vîntul își schimbă direcția. Briza începu să adie din nou și pînă la locul unde se afla Bunicul răzbătură frînturi de discuții, din care, de fapt, nu se înțelegea nimic, învăluind totul într-un mister.

Bunicul nu mai stătu la îndoială. Se înserase, era obligat să ia o hotărîre, iar hotărîrea nu putea fi decît una singură. Să ajungă la insuliță și cu orice risc să vadă ce se petrece acolo. Nu-i era teamă. Era un om bătrîn, oricînd cei de acolo l-ar fi putut lua drept un turist excentric, dornic de escapade pline de neprevăzut.

Bunicul se dezbrăcă. Rămase numai în indispensabilele lui lungi, și în timp ce în el se dădea o luptă

aprigă între pudoare și eficiență — pînă la urmă învinse eficiența — ciinele adulmecă aerul. Cu siguranță că Alina era acolo.

Bunicul își strînse hainele, le băgă sub un tufiș, lăsă un semn de recunoaștere, înnodînd la vîrf două trestii, și după ce se stropi cu puțină apă pe pieptul încă destul de robust, pentru a se familiariza cu răceala apei, își dădu drumul încet în lac. Temperatura apei trecea de treizeci de grade, după calculele bătrînului, iar această căldură, după aprecierea lui, nu putea fi decît rezultatul izvoarelor fierbinți care bulbucau în cîteva locuri netedul lacului. Fundul apei era tare, chiar plăcut la atingerea tălpilor, așa că Bunicul, încurajat de aceste amănunte importante, începu să înainteze voinicește avîndu-l în fața lui pe Alsacian. Cînd apa îi ajunse la gît, Bunicul, ca să nu facă zgomot, se lăsă tras de ciine. Legase lesa de zgardă din două părți ca patrupedului să-i fie mai ușor. De cîteva ori, Bunicul încercă să dea de fund, dar nu-l atinse decît cu vîrful degetelor de la picioare, lucru care îl bucură, totuși, deoarece nu era la vîrsta cînd își putea permite să facă pe eroul și prefera siguranța nisipului, în cazul că Alsacianul ar fi obosit și el n-ar mai fi putut să se țină deasupra prin propriile sale forțe. Ciinele trăgea voinicește în apa cu gust sălciu și din cînd în cînd își întorcea capul, mereu spre dreapta, ca semnul de încurajare spre Bunic să vină de la ochiul teafăr și nu de la cel de sticlă.

Ajunseră la țărm.

O liniște de mormînt domnea în insulă. Bunicul se ridică pe malul plin de rizomi. Cînd își săltă capul printre trestii, fu cît pe-aci să cadă înapoi în apă, consternat.

Într-o poieniță bine bătătorită erau trei colibe de trestie acoperite cu papură, iar în fața lor, un grup de tineri și tinere stînd pe jos ; cu frunțile aplecate spre pămînt, înginau ceva neînțeles, un soi de litanie fără sfîrșit.

Bunicul cuprinse avid cu privirea acest spectacol ciudat, căutînd-o pe Alina, dar ea nu era acolo.

Deodată, la un anumit semnal, capetele se ridicară și tinerii își încrucișară brațele, în timp ce dintr-o colibă își făcu apariția un om cu barbă, așezat pe o bicicletă cu trei roți, o bicicletă cum Bunicul nu mai văzuse în viața lui : nu numai pentru că în lumina înserării strălucea aproape neverosimil, ci pentru felul ciudat în care era construită ; avea două ghidoane, în loc de unul, și era prevăzută cu o sumedenie de lanțuri la roți, prinse pe un sistem de scripeți, ale căror rosturi Bunicul nu le înțelegea. În plus, pe ghidoane Bunicul descoperi fel și fel de aparate și oglinzi, precum și un mic aparat de radio cu antena ridicată în sus. Omul cu barbă, cu palmele prinse de roțile din spate, își oferea plăcerea de a înainta în acest fel, în tăcerea de mormînt care domnea acolo. În spatele omului cu barbă, care nu putea fi altul decît Pamfil, stăteau doi vlăjgani. La un semnal al lui Pamfil, dintr-o colibă patru băieți scoaseră o ușă ce se dovedea a fi destul de grea, după mușchii încordați ai brațelor. Ușa avea la un capăt doi țăruși puternici, a căror menire Bunicul n-o putu înțelege, pînă ce ușa fu pusă în picioare și fixată zdravăn în pămînt. Bunicul rămase trăsnit. Pe ușă, legată de mîini și de picioare, se afla Alina, îmbrăcată așa cum plecase de acasă, numai în șort și sutien. Bunicul avu la început impresia că fata era moartă, dar se liniști

imediat văzînd capul fetei mişcîndu-se într-o parte şi alta.

După ce uşa rămase ţeapănă, cu trupul atîrnat în faţa tinerilor, Pamfil se opri şi ridicîndu-se de pe tricicleta lui ciudată îşi împreună mîinile pe piept.

În cîteva gropi, pe care Bunicul nu le observase pînă atunci, fu aprinsă trestie uscată şi din adînciturile ca nişte candele adînci răzbătu la suprafaţă numai roşul flăcărilor. Nu se înşela, unul din tineri era Florentin Bodea.

Vîntul începu să sufle mai puternic, pe cer se vălătuciră nori negri, iar luna apărută la orizont se înroşi, la început cuprinsă parcă de văpăi, apoi secera ei se învineţi şi fu învăluită într-un cerc albicios de ceaţă.

Pamfil Adam se apropie de uşa din scînduri. La flacăra focului privi chipul Alinei. Ochii Alinei începură să se mărească. Mişcările ei nervoase se mai domoliră, apoi chipul îi deveni senin şi calm ca o mască inexpresivă.

Pamfil se îndepărtă iar spre tricicleta lui, apoi privi spre tinerii aşezaţi în jurul uşii pe care se afla Alina.

— Pentru a ajunge la liniştea sufletului, am venit aici. Nu e departe ziua cînd aceste trupuri, lăcaşuri pentru spiritele ce nu ne aparţin, vor fi dăruite pămîntului din care ne-am născut, dar sufletele, aparţinînd Universului întreg, vor călători de-a pururi prin acest spaţiu fără margini, în căutare de linişte.

Bunicul avu convingerea că Pamfil e nebun. Vorbele lui, deşi fără sens, produseră impresie asupra celor adunaţi acolo.

Cei doi vlăjgani aduseră lîngă focuri două rogojini şi tinerii începură să depună acolo tot ce aduseseră

de acasă. În curînd rogojinile se umplură de bani şi de lucruri de valoare. Pamfil stropi darurile primite cu apă luată cu căuşul palmei dintr-un vas, apoi vlăjganii duseră rogojinile la loc în colibe.

Pamfil începu să vorbească din nou, dar vîntul nu-i era mereu prielnic Bunicului. Reţinu numele Alinei, auzi cuvîntul trădare, apoi Pamfil pomeni de cîteva ori de încercarea la care trebuie să fie supus fiecare nou adept.

Vîntul începu să bată iar din stînga, şi Bunicul auzi clar vorbirea curgătoare a lui Pamfil :

— Cine te-a îndemnat să intri în cercul nostru ?

— Nimeni ! răspunse Alina cu o voce calmă, poate prea calmă pentru situaţia în care se afla.

Ceea ce îl consterna pe bătrîn nu erau însă acele răspunsuri devenite în gura ei stereotipe, ci convingerea că fata vorbea împotriva voinţei ei. Ce-i făcuseră ? Cum ajunseseră să-i înfrîngă voinţa într-un asemenea hal ?

— Cu cine ai venit la mare ? întrebă Pamfil, fără drept de apel.

Bunicul simţi cum transpiră.

— Cu Bunicul.

— Jură că nimeni nu va afla ce-ai văzut şi ce-ai auzit aici !

— Jur !

Urmară cîteva momente de linişte.

— S-o supunem încercării ! se auzi o voce feminină din grupul de tineri.

— S-o supunem... minte... se auziră alte voci.

— Dacă minte, adevărul s-o omoare...

Cei doi tineri în alb ieşiră din colibă şi adusera pe o altă rogojină cîteva cuţite asemănătoare cu cel găsit în parcul de lîngă cantină. Pamfil se dădu

cîțiva pași înapoi, își aplecă fruntea la pămînt, apoi unul din vlăjgani îi întinse un cuțit. Pamfil îi duse lama la buze, închise ochii și cînd îi deschise, trupul lui se încordă nefiresc și mîna lăsată pe spate cu cuțit cu tot zvîcni ca un arc. Cuțitul fulgeră în lumina roșie a flăcărilor peste care trecuse și se înfipse lîngă tîmpla Alinei. Fata nu schiță nici un gest de spaimă. Nici tinerii nu păreau impresionați de ceea ce se petrecea, de unde Bunicul deduse că erau obișnuiți cu acest obicei. Rînd pe rînd, cuțitele se înfipseră pe lîngă trupul Alinei. Penultimul cuțit tăie legătura de la mîini, iar ultimul cea de la picioare și Alina căzu de pe poarta de lemn în picioare, teafără și liniștită. Primul gest pe care îl făcu fu acela de a-și scoate cerceii din urechi și inelul din deget și de a le așeza ca pe o ofrandă lîngă groapa din care focul continua să arunce spre înalt limbi ascuțite de flăcări.

— A spus adevărul ! se auzi o voce.

Pamfil se îndreptă spre Alina, i se uită adînc în ochi, apoi cu vîrful unui cuțit o atinse ușor la tîmplă. Pe floarea aceea de sînge își lipi buzele. După ce se depărtă de ea, pe tîmpla fetei nu se mai văzu decît urma abia perceptibilă a pielei zdrelite.

Totul se terminase. Se auzi dintr-o colibă o melodie de dans și în fața focurilor care continuau să ardă, băieți și fete începură să danseze într-un ritm calm, unduios, cu toate că melodia obliga la mișcări cu mult mai ritmate. Dansul și felul cum se mișcau tinerii nu aveau nimic trivial. Cei doi vlăjgani apărură și ei îmbrăcați în costumele lor obișnuite și Bunicului nu-i fu greu să recunoască pe băiatul doctorului Bodea.

Pamfil o luase la dans pe Alina și fata se încadră și ea, fără efort, acelui ritm unduitor ca o chemare, cu toate că după felul cum se mișca, maiorul înțelese că se întîmplase ceva cu fata. Picioarele aproape că i se împleticeau.

Bunicul nu mai avea de ce să rămînă. Mîngîie botul cîinelui, apoi profitînd de un nor negru care întunecă cerul se lăsă purtat spre malul de unde venise. Ca să se ascundă și mai bine în apă și să facă cît mai puțin zgomot, Bunicul se prinse de coada cîinelui și Alsacianul simțind că toată răspunderea apasă asupra lui, înotă voinicește. Îl găsiră pe Panaitescu înconjurînd nervos mașina, speriat de lunga absență a bătrînului.

— Unde e Alina, maestre ?

— Fii fără grijă, se va întoarce acasă !

16

Bunicul și Panaitescu îl găsiră pe Constantinescu la sediu.

Bunicul îi povesti pe scurt tot ce văzuse. Căpitanul strînse din buze. În schimb, Panaitescu nu crezu o iotă din cele spuse de Bunic.

— Maestre, spui la chestii de mă doare capul, pe cuvînt, se adresă el Bunicului.

— Din păcate, dragul meu, din păcate, vorbele mele sînt adevărate.

— Bunicule, în anul 1964 să se petreacă asemenea povestiri ştiinţifico-fantastice e greu de crezut. Că te-a tras ciinele în apă, cred. Că ai stat naiba ştie unde vreme de două ceasuri, iară cred. Dar chestiile cu focuri şi cuţite şi alte chestii ca la circ, astea, zău, sînt simple baliverne.

— Constantinescule, la noapte o maşină a miliţiei să se afle în apropierea kilometrului douăzeci şi unu. Cu siguranţă că Waldmann va fi acolo şi sînt la fel de sigur că unul din oamenii lui Pamfil va verifica dacă Alina a spus adevărul.

— De acord, Bunicule, dar părerea mea este să mergem să-i arestăm.

— Asta-i, tovarăşe căpitan, sări de la locul lui Panaitescu. Ce mai tura-vura...

— Facem o greşeală ! Lucrurile sînt cu mult mai complicate... Sînt sigur că Graţiela a fost omorîtă. În fond, să zicem că mergem şi-i arestăm... Bine... Eu sînt singurul martor... Aşa cum nu m-a crezut nici Panaitescu, care e colaboratorul meu, cu atît mai puţin mă vor crede alţii... Apoi vina pentru care-i arestăm, neexistînd încă motivele certe ale morţii Graţielei, ar fi prea neînsemnată pentru tot ce merită acel Pamfil... Am impresia că e un mare escroc... Şi un escroc apare în faţa legii cînd este prins asupra faptului. Dacă mergem acum acolo, s-ar putea să nu-i mai găsim sau să dăm de nişte tineri paşnici care dansează şi atîta tot. Pe urmă, nu-mi pot permite, după toate cele întîmplate, s-o pun pe Alina într-o situaţie dificilă. Pamfil şi oamenii lui ar fi siguri că de la ea porneşte totul. Ar fi suficient ca unul dintre ei să rămînă liber şi atunci viaţa ei ar fi în primejdie. Nu, căpitane, de-acum planul nostru trebuie să se schimbe dacă vrem să-i avem în

mînă pe toți acești oameni pur și simplu îndobitociți de frazele frumoase și goale ale lui Pamfil...

— Ți-am spus eu, meștere, că generația asta nu face două parale? Nu mi-ai dat crezare, spuse Panaitescu.

— Nici nu-ți dau, dragul meu. Niște tineri care își permit să fure de acasă bani și lucruri de valoare, înseamnă că n-au supravegherea necesară. Desigur, e vorba la mijloc și de o oarecare extravaganță...

— Poate că Alina ne va fi de mare ajutor, Bunicule, spuse Constantinescu, care în tot timpul cît acesta vorbise nu se gîndise la altceva decît cum să-l prindă pe Pamfil.

— Din păcate, dragul meu, am impresia că Alina nu ne poate ajuta prea mult. Pentru mine e limpede că la început a vrut să se introducă în grupul lor. Dar pe parcurs s-a întîmplat ceva.

Cînd ajunseră în drum, Bunicul îl întrebă pe șofer :

— Sincer nu m-ai crezut, Panaitescule ?

— Păi ce, maestre, așa mă știi dumneata, una gîndesc și alta zic ?

— Interesant, interesant, foarte interesant ! spuse Bunicul ca de obicei, această repetiție fiind la el semnul unei mari emoții.

— În schimb, maestre, eu am stat și-am ars gazul de pomană.

— Nu înțeleg, dragul meu ! spuse Bunicul, fiind cu gîndul în altă parte și uitînd că el fusese acela care-i ceruse să o urmărească pe doamna Bodea, să vadă ce anume va întreprinde după discuția avută cu ea.

— Maestre, am stat pitit în grădina aia pustie din fața casei lor. Într-adevăr, nevasta medicului a venit acasă, dar n-am văzut să iasă cu nici o valiză,

așa că după ce a plecat, am roit-o și eu tocmai la timp, altfel n-aș fi putut să-ți fiu de folos la toată plimbarea aia a dumitale, din care eu m-am ales doar cu zeci de mii de împunsături de țînțari. Ca să fiu sincer, nici nu pot crede că dumneata, gol pe jumătate, ai putut suporta înțepăturile acestor gîngănii pe care le urăsc mai mult decît pe orice criminal. Eh ! La munte e cu totul altceva...

— Trebuie să recunosc, dragul meu, că n-am văzut nici urmă de țînțari, spuse Bunicul, uitînd că pielea de pe spate îl usturase cumplit, iar acum, dacă și-ar fi desfăcut cămașa, ar fi văzut zecile de împunsături consemnate de blîndele dureroase și roșii.

Își găsiră valizele în hol, cu tot restul de calabalîc, inclusiv borcanul cu murături învelit în ziar, așa cum îl lăsase Panaitescu în dulap, ca să nu pătrundă lumina zilei la pepenele de care încă nu avusese cînd să se atingă.

— Dar e nemaipomenit ! i se adresă Bunicul femeii de la recepție. Cum este posibil ?

— Dacă tovarășul Pomișor a dat dispoziții, totul este posibil, răspunse femeia.

— Bine, dar erau camerele noastre ; sînt plătite pe două săptămîni, spuse Bunicul în al cărui glas revolta dispăruse, fiind înlocuită cu un ton rugător care-l făcu pe Panaitescu să tremure de furie.

— Camerele au fost ocupate de niște străini, ne pare rău, aveți repartizate altele la hotelul „Astoria".

— Și dacă refuz, stimată tovarășă, să mă mut la hotelul „Astoria" ?

— Vă privește, tovarășe, dar în cazul ăsta o să rămîneți fără cazare.

— Stimată tovarășă, regret profund acest tratament față de niște concetățeni...

— Nu mai regreta atîta, maestre, că ăştia atîta şi aşteaptă, să regreţi, zise Panaitescu şi punînd mîna pe borcan ochi cheia prinsă de-un cîrlig al raftului de la recepţie, intră în spatele tejghelii, o luă şi fără să-i pese de nimeni se îndreptă spre camera din care fuseseră scoşi.

— Tovarăşe, dar ce-i asta ? Cum e posibil, am să chem...

— Nu mai chemaţi, stimată, stimată pe dracu, reveni Panaitescu, că miliţia este exact la faţa locului, şi fără să mai spună altceva intră în fostul lor apartament.

Încăperile erau goale, paturile nefăcute.

— Unde sînt străinii, madam, că acum îmi ies din pepeni ? O să-i arăt eu acestui Pomişor, nici o grijă, o să-l fac să se tîrască în genunchi, spuse Panaitescu şi scoţînd grăbit din buzunar legitimaţia de plutonier major o vîrî sub ochii speriaţi ai femeii, apoi cu aceeaşi grabă vîrî cartonul la loc. Dacă-ţi dă mîna du-te şi reclamă ! Coacăzei ăluia de director să-i spui să se înfăţişeze imediat aici, ca să nu mă duc eu la el.

— Mă iertaţi, tovarăşe, mă iertaţi, cred că tovarăşul director nu ştia că sînteţi de la...

— Exact de-acolo sîntem, spuse Panaitescu.

După cîteva minute toate bagajele erau în cameră, iar o femeie de serviciu în cîteva minute făcu încăperile lună.

— Dragă Panaitescule, mă uimeşti cu puterea dumitale de convingere. Cum de-ai reuşit ? Cînd am văzut că se reped la bagaje am crezut că vor să le arunce în stradă...

— Le-am arătat legitimaţia maestre, asta-i !

Pe coridor, cineva îşi însoţea paşii grăbiţi fredonînd o melodie veselă, apoi brusc în încăpere îşi făcu apari-

ția Alina. Panaitescu rămase cu gura căscată și abia pricepu din privirile Bunicului că nu trebuia să-i amintească fetei absolut nimic din cele ce aflase de la el.

— Bunicule, sper că n-am întîrziat prea mult, nu-i așa ?

Maiorul își stinse țigara în scrumieră, ca să nu i se vadă mîna tremurînd, apoi începu să-și aranjeze părul în oglindă.

— Am spus doar că fiecare e liber să facă ce vrea, Alina, doar sîntem în concediu. Cum ți-ai petrecut timpul ? Cred că Dorin a fost fericit că a dat de tine. Ați făcut baie împreună ?

Alina nu răspunse. Se duse în camera ei și reapăru îmbrăcată într-o rochie vaporoasă de mătase, singura de altfel pe care o avea.

— Te-am întrebat ceva, Alina ! insistă Bunicul, urmărind atent, dar fără ostentație, chipul fetei. La tîmplă i se vedea ușoara zgîrietură de care îi amintise și căpitanului. O văzuse imediat și Panaitescu, care în urma celor observate năduși puternic, încercînd să scoată pepenele din borcan.

— Am fost cu el la plajă, Bunicule, am înotat, am stat de vorbă, zise ea ușor încruntată, încercînd să-și aducă aminte de un anumit lucru.

— Deci ți-ai petrecut timpul cît se poate de plăcut. Mă bucur, draga mea.

— Haideți la masă ! Jur că în farfuria fiecăruia va poposi azi o friptură de zile mari, cu toate că am întîrziat peste program cu aproape o oră.

Panaitescu nu se înșelase.

Cu toate că în cantină nu mai era nimeni, o masă era pregătită pentru trei persoane și Bunicul remarcă, nu fără uimire, că pînă și apa minerală și cele cîteva

sticle de bere pe care nu le comandase nimeni se aflau la gheață, iar pe masă trona și o fructieră plină cu portocale și banane.

— Ce zici, Bunicule? întrebă satisfăcut Panaitescu.

Bunicul nu mai putu spune nimic. Responsabilul cantinei venise personal să-i servească și după ce le puse în farfurie cîte o friptură încinsă, se simți dator să zică :

— Ne cerem scuze, nu știam cine sînteți. mii de scuze... Vreau să vă anunț că bucătarul a fost schimbat și acum împărat peste bucătărie este tovarășul Vasiliu, de la „Doi fazani" din București.

Bunicul se uită la friptura lui, se înroși la obraz și făcînd un mic calcul în minte, strigă după gestionar :

— Tovarășe dragă, ești amabil să-mi aduci puțin cîntarul ?

— Dar de ce aveți nevoie de cîntar, tovarășe ? Cu mare plăcere dacă doriți, dar vă asigur...

— Vrem să ne asigurăm și noi, spuse Bunicul malițios.

Sosi cîntarul învelit într-un șervet alb ca spuma laptelui și cu o delicatețe care-l uimi pe Panaitescu, Bunicul își cîntări friptura. Avea o sută cincizeci de grame...

Ospătarul tremura lîngă ei și ca nu cumva să leșine. Bunicul se simți dator să adauge :

— Ce-i în plus peste ceea ce ni se cuvine plătim din buzunar. Panaitescule, plusul fripturii tale îl suport eu.

Ospătarul plecă demn spre bucătărie, în timp ce Bunicul, cu aceeași delicatețe, luă friptura de pe cîntar și o așeză din nou pe farfuria fierbinte.

— Au crezut că ne cumpără cu cincizeci de grame de carne, spuse Panaitescu înfulecînd de zor.

— Plusul pe care ni l-au dat nouă ar fi însemnat mîine minus la alții. Ce părere ai, Alina ?

— Mi-e o foame de lup, spuse fata, dar după felul cum mînca, se vedea cît de colo că era preocupată de cu totul altceva, nu de mîncare.

— M-a mai căutat Dorin în după-masa asta ? întrebă Alina.

— Cum să te caute, dacă a fost cu tine ? Doar așa ai spus.

Alina își așeză tacîmurile în farfurie, se sculă și ieși.

17

— Ce-i cu tine, Alina ? o întrebă Bunicul, ieșind imediat după ea.

— Mă doare puțin capul...

— Vino să bei un pahar cu bere, are să-ți treacă. Cred că ai stat prea mult la soare și ai făcut insolație, spuse Bunicul și cu grijă părintească o duse din nou în sala de mese.

Mîncară în tăcere. Pepenele murat al lui Panaitescu cu care voise să-l facă praf pe bătrîn rămăsese aproape întreg și șoferul, zgîrcit din fire, îl mîncă singur.

— Am impresia că am adormit la soare, Bunicule, nu-mi dau seama, dar îmi vîjîie capul. Și pe urmă

de unde ai inventat toată povestea cu Dorin ? Dorin nici nu-i la mare, mai spuse ea.

— Bine, dar atunci cu cine ai fost să faci baie ? întrebă bunicul, îngălbenindu-se la față.

— Singură.

— Draga mea, dacă ai fost singură cu atît mai bine, cu toate că te-aș sfătui ca pe viitor să fii mai precaută. Nu se umblă singură pe plajă pînă la ora asta.

— Așa am să fac, Bunicule.

Se ridicară de la masă, Bunicul plăti pentru toți trei plusul de la friptură și cînd șoferul văzu că în aceeași socoteală intră și berea, își permise să nu lase în sticle nici un strop.

Îi duseră de mîncare Alsacianului, apoi Panaitescu, socotind că e timpul să se întindă puțin, îi făcu semn Bunicului și se duse la el în cameră.

Bunicul, Alina și Alsacianul rămaseră să se mai plimbe.

— Bunicule, am avut un vis urît...

— Ce vis, draga mea ? întrebă Bunicul absent, avînd aerul că pune întrebarea mai mult din curtoazie decît din curiozitate.

— Se făcea că am plecat undeva cu vaporul în altă parte de lume, undeva într-o țară necunoscută. După sute de kilometri pe jos am ajuns undeva sub zăpezile veșnice ale Himalaiei, într-un loc unde aerul este cel mai pur din lume, unde sufletul are posibilitatea să zboare spre înalt...

— Ai adormit, draga mea, la soare ! Din pricina aceasta, visul, un vis poate real, a căpătat alte dimensiuni, ca orice vis produs sub o stare de excitație aparte.

Alina își duse mîinile la față și în lumina becului pe sub care treceau, Bunicul observă lipsa inelului.

— Și în acest vis ți-ai pierdut inelul de la mama ta, sau în altă parte, Alina ? întrebă Bunicul, care își dădea seama că fata se afla într-o stare psihică aparte.

Alina își privi degetele de la mîna stîngă și tresări.

— Poate l-am pierdut !

— Un inel nu se poate pierde așa ușor. Afară de asta, țin minte că acum cîteva luni i-ai spus tatălui tău că ai crescut și din pricina aceasta inelul primit la vîrsta de treisprezece ani ți-e strîmt. Alina, ce s-a întîmplat cu tine ? zise brusc bătrînul și se uită fix în ochii fetei.

Alina se cutremură cuprinsă ca de friguri, apoi se clătină.

Bunicul se așeză cu ea pe o bancă din apropiere. Alina continua să tremure, apoi se puse pe plîns, un plîns de copil neajutorat.

— Nu știu ce-i cu mine, spuse ea, și sculîndu-se alergă spre hotel.

Bunicul se întoarse și el grăbit, și cînd o văzu pe fată că intră în hotel se mai liniști.

Se duse la căpitanul Constantinescu, îi povesti acestuia în cîteva cuvinte totul și-l rugă să cheme de urgență un neurolog.

Se întoarse acasă abătut și trist peste măsură.

Alina era în pat. Dormea. Perna pe care-și odihnea capul era udă de transpirație.

Sosi doctorul însoțit de căpitanul Constantinescu, îmbrăcat civil. Îl lăsară pe doctor singur cu fata.

— Ce crezi că are, Bunicule ?

— Mi-e greu să spun, dragul meu, dar cu toate că nu sînt medic, pot afirma că starea ei se datorează faptului că a trecut prin emoții foarte puternice. Pe lîngă aceste emoții a mai intervenit și altceva... și acest altceva nu-l știu... Alina s-a întors într-o stare sufletească cu totul ciudată, aș spune. Am avut impresia la început că vrea pur și simplu să-mi ascundă totul. Mi-am dat însă seama că nici măcar nu-și aducea aminte că a ieșit la plimbare cu Dorin Acest amănunt pe care îl știam, doar eu i-am spus să iasă cu el, n-avea de ce să-l uite. Este vorba de un fenomen de anulare a memoriei și un asemenea fenomen nu se poate obține decît în două feluri : ori printr-un tratament medicamentos, ceea ce nu e cazul, ori printr-o puternică doză de sugestie datorată unei hipnotizări...

Apăru doctorul.

— N-are nimic deosebit, tovarășe maior ! se adresă el Bunicului. I-am făcut o injecție. Pulsul îi e acum normal. Mi se pare însă ciudat că nu s-a trezit. Cred că a fost hipnotizată. În orice caz, mîine cînd se va simți odihnită o să aflăm...

Doctorul plecă și Bunicul, după ce îi conduse pînă în hol, se întoarse ca să discute cu căpitanul Constantinescu. Ar fi preferat să iasă cu el la aer curat, dar Panaitescu lipsea, cu mașină cu tot, și Bunicul nu voia s-o lase pe Alina singură.

— Am pregătit mașina, Bunicule, pentru la noapte, deși nu știu dacă mai are vreun sens, spuse căpitanul.

— Are, dragul meu, chiar mai multe. Întîi, putem vedea ce e cu Waldmann ăsta ; în al doilea, Pamfil își va da seama că informația dată de Alina este adevărată și poate acesta este lucrul cel mai important...

Am uitat să-ţi spun, cred că bicicleta lui Waldmann este aceea văzută pe insulă. O bicicletă care mi s-a părut monstruoasă în felul ei... Nici n-aş putea să spun exact la ce anume ar putea fi folosită. Pare o bicicletă de infirm, mult prea mare însă şi prea complicată ca să fie folosită de cineva numai pentru a se deplasa împingînd roţile cu mîinile... Este de fapt un mic automobil strălucitor, cu o mulţime de instalaţii a căror utilitate îmi scapă.

Maiorul îşi aprinse o ţigară. Îl servi şi pe căpitan.

Pe coridor se auziră paşi. Era Panaitescu.

— Dragul meu colega, unde ai fost ? întrebă Bunicul.

— Bunicule, m-am dus să văd şi eu cum arată o geamie... N-am văzut în viaţa mea.

13

Bunicul se uită la ceas. Era ora douăsprezece fără douăzeci. Căpitanul Constantinescu îl lăsase la kilometrul douăzeci, urmînd ca împreună cu sergentul Creţu să patruleze cu viteză redusă prin faţa locului unde trebuia să apară Waldmann ca să depună suma de cinci mii de lei.

Bunicul se îndreptă pe jos spre kilometrul douăzeci şi unu. Era mai mult ca sigur că Waldmann va veni, că-i va da banii lui Pamfil sau unuia din ajutoarele lui, dar maiorul era tot atît de convins că Pamfil n-avea să-i restituie bicicleta. Se putea însă, la fel

de bine, ca Pamfil, fiind prevenit de Florentin Bodea și de Alina, să încerce doar să verifice autenticitatea spuselor ei, cum la fel de bine putea să nu vină de loc. În depărtare, Bunicul văzu o mașină semnalizînd spre stînga, semn pentru Bunic, din partea lui Constantinescu, că omul pe care îl așteptau era acolo, lîngă bornă. Bunicul își iuți pașii. Îl văzu de departe pe Waldmann în lumina lunii, cum se plimba în apropierea bornei kilometrice ca un turist oarecare, așteptînd o ocazie, fiind sigur că prezența lui nu va da nimănui de bănuit.

Bunicul se strecură printre piersicii plantați lîngă șosea și ajunse la vreo douăzeci de metri în spatele lui Waldmann. Era un om mijlociu de statură și la lumina lunii Bunicul îi văzu fața ridată : o față aproape de bătrîn, în ciuda mișcărilor sale vioaie și sigure.

„Cine era Waldmann și ce taine ascundea bicicleta lui ?“ se întrebă iar Bunicul, dar chiar în clipa aceea din spate apăru Volkswagen-ul decapotabil și Bunicul nu mai avu timp să-și pună alte întrebări. Mașina încetini în dreptul bornei și cînd Waldmann se apropie de mașină, dorind probabil să-și vadă bicicleta, patru mîini puternice îl săltară în sus ; o altă mînă se văzu năpustindu-se spre capul lui. Totul se petrecu cu iuțeala fulgerului, încît Bunicul nu avu nici măcar timpul necesar să se mire. Mașina porni cu viteză. Maiorul era total descumpănit. O asemenea ipoteză nu-și formulase nici el și nici căpitanul. Și iată-i pe amîndoi trași pe sfoară ! La cîteva clipe apărtt Constantinescu din sensul opus celui în care plecase Volkswagen-ul și cînd îl văzură pe Bunic agitîndu-se

la marginea drumului, își dădu seama că se întîmplase ceva.

Bunicul se urcă în mașină.

— Întoarce, au luat-o înainte, nu i-ați văzut?

— N-am văzut nimic, Bunicule!

— Un Volkswagen decapotabil, cel de care ți-am vorbit.

— Nu ne-am încrucișat cu nici o mașină, spuse sergentul Crețu, apăsînd pe accelerație la maximum.

— Înseamnă că au luat-o pe un drum lateral.

Mașina încetini.

La numai două sute de metri văzură spre dreapta un drum de țară colbuit. Coborîră.

Prin praf nu se vedeau urme de roți. Merseră mai departe. Un alt drum se deschidea de data asta la stînga, printr-o pădure. Nici aici nu se vedeau urme de roți, în schimb Bunicul observă cum din iarba de la marginea drumului se ridică un om împleticindu-se.

— Waldmann! strigă Bunicul.

Mașina se îndreptă spre el, dar Waldmann, speriat, alergă, șchiopătînd, spre pădure.

— Domnule Waldmann, domnule Waldmann! strigă Bunicul, mai tare, dar din pădure nu se auzi nici un răspuns.

Îl căutară o jumătate de oră fără nici un rezultat. Waldmann dispăruse.

— I-au luat banii și l-au aruncat din mașină, spuse Constantinescu, în timp ce își ștergea fruntea îmbrobonată de sudoare.

— Ne-au dus! spuse căpitanul.

— I-am subapreciat, asta-i! își dădu cu presupusul sergentul.

— În primul rînd eram sigur că nici n-au să se oprească, zise Bunicul. Credeam că vor verifica spusele Alinei, atîta tot, sau puteau să nu vină de loc.

— Iar ei nu numai că au venit, dar i-au luat și banii lui Waldmann și au și dat cu el de pămînt.

— Nu înțeleg însă, de ce acesta a fugit ? întrebă Constantinescu.

— Ca să știm de ce-a fugit, ar trebui mai întîi să știm cine e și unde s-a mutat, își dădu cu părerea Bunicul.

— O fi amestecat și el, intră în discuție și sergentul major Crețu, în timp ce întorcea mașina spre Eforie.

Cîtva timp tăcură. Bunicul, nervos din cale-afară, își aprinse o mărășească.

În mașină se împrăștie mirosul de hîrtie arsă și de fum acriu.

— La două întrebări nu-mi pot răspunde, continuă Constantinescu : De ce s-a mutat Waldmann de la hotelul „Doina" și ce mister ascunde bicicleta...

— Dragul meu, dacă aș putea răspunde măcar la o întrebare, jumătate din enigma Waldmann ar fi dezlegată. În fond, venirea noastră aici era mai mult pentru el. Să-l protejăm, la nevoie să-l și urmărim ; în cel mai bun caz să vedem unde stă. Că se ascunde, e clar.

— Să nu existe vreo relație între el și ceilalți, tovarășe maior, își dădu cu presupusul sergentul major.

Bunicul își aruncă țigara pe fereastră. Cerul gurii îi era uscat, iar limba îl ustura.

— Relația dintre jecmănit și cei ce jecmănesc, doar o asemenea legătură poate exista între ei, tovarășe Crețu. În afară de cazul că nu este și el, cum ai spus,

amestecat într-o treabă care-l obligă să se teamă, spuse Bunicul.

Constantinescu își scoase chipiul și îl șterse pe dinăuntru cu o batistă.

— Ce-i acolo, Bunicule ?

Pe șosea, în dreapta, se vedea o mașină răsturnată și pe măsură ce se apropiau își dădură seama că era vorba de Volkswagen. Opriră în spatele mașinii. În lumina farurilor de la Volga se vedea acum clar că mașina se lovise de un pom și din pricina izbiturii derapase în șanț.

Constantinescu coborî primul, urmat de Bunic și de sergent. La volanul mașinii, cu capul dat pe spate, se afla un tînăr. Volanul era răsucit de parcă ar fi fost din plastiiină, iar în ochiul drept al șoferului intrase adînc o creangă de la pomul rupt.

— E mort ! constată Bunicul, după ce luase mîna tînărului în mîna lui.

— Totul se plătește pe lumea asta, totul ! spuse Constantinescu, ca pentru el. Du-te, tovarășe Crețu, după medicul legist. Adu-l și pe Sotir.

— Înseamnă că ceilalți doi au scăpat teferi, spuse Bunicul. Au fugit... Du-te, tovarășe sergent, nu sînt obosit... Vreau să rămîn și eu.

Volga plecă în grabă. Căutară în buzunarul mortului. Nu găsiră nici un act. Doar în buzunarul din spate al pantalonilor dădură de o hîrtie, o adeverință veche care atesta că Urucu Gheorghe era de profesie instalator. Adeverința era eliberată de Șantierul 2 Construcții și era adresată O.N.T.-ului pentru ca posesorului să i se faciliteze o excursie pe vasul „Transilvania", în Turcia.

— Bara de direcție, Bunicule ! Mașina era veche. Individul nu știa probabil să conducă prea bine...

Dar Bunicul nu era atent la spusele căpitanului. Citise pentru a doua oară adeverința și rămase pe gînduri.

Pe șosea venea o mașină gonind. Era Volga, cu sergentul major Crețu și medicul legist.

Crețu luă cîteva fotografii la lumina blițului și medicul făcu un control sumar tînărului pe care îl scoaseră de lîngă volan cu mare greutate.

— Parcă l-ar fi tras cineva în țeapă, dar nu cum o făcea Vlad Țepeș, ci de sus în jos, își permise să spună medicul, dar nimeni nu schiță nici măcar o urmă de zîmbet.

— I-a fost străpuns creierul, mai zise el, apoi se uită curios la mașină.

Medicul înclină dezaprobator din cap :

— N-ar trebui să se elibereze certificate de circulație pentru asemenea rable.

— Vorbești, doctore, de parcă cineva într-adevăr i-ar fi eliberat...

— Dar credeți că au circulat așa, fără...

— De unde să știu ? Vom cerceta și vom vedea... Bag mîna în foc că și numărul mașinii e fals.

— Număr de München, spuse Sotir.

— Confecționat anume ca să fie mai greu de cercetat, răspunse căpitanul.

Sosi și ambulanța și doi brancardieri ridicară cadavrul și-l transportară în mașină.

Doctorul plecă odată cu Salvarea, în timp ce Bunicul și căpitanul continuară să cerceteze locul accidentului și păduricea de salcîmi din apropiere.

— Uite ce-am găsit, Bunicule !

Bunicul se apropie.

În iarbă zăcea un pantof de tenis plin de sînge.

— Tovarășe Sotir, mai dă o fugă pînă la stațiune. Rămîi dumneata cu Alina și trimite-l pe Panaitescu cu ciinele. Dacă am găsit un pantof, posesorul lui nu poate fi foarte departe.

Căpitanul îi dădu sergentului încuviințarea. Sotir și sergentul Crețu se urcară grăbiți în Volgă.

Panaitescu sosi peste o jumătate de oră. Bunicul consideră că acest timp însemna un adevărat record pentru Panaitescu, care avea nevoie de un sfert de oră numai ca să se trezească din somn.

Alsacianul mirosi pantoful de tenis, apoi începu să-l tragă pe Bunic cu putere spre pădure. Ajunseră în curînd la liziera ei, dar nu dădură de nimeni. Ciinele, trăgînd cu aceeași forță, se îndreptă spre arătură, urmînd un drum anume. După mai bine de o oră ajunseră la malul lacului Techirghiol. Acolo ciinele se opri și se uită aproape cu deznădejde la stăpînul lui care făcuse un asemenea drum de pomană.

— Au plecat cu o barcă, Bunicule, spuse căpitanul.

— Ca să fi plecat cu o barcă, însemna că în acest loc trebuia să fie una.

— Hotărît că trebuia să fie. De altfel, uite că se vede parul de care a fost legată.

— În cazul acesta, unul din cei doi cunoștea foarte bine împrejurimile. Aș spune nu numai că le cunoștea, dar era chiar familiarizat cu ele. În concluzie, nu poate fi vorba decît de un om care locuiește în Eforie Nord.

— Asta cam așa-i, Bunicule, dar cine poate fi?

— Florentin Bodea, răspunse Bunicul și obosit de moarte se așeză pe iarba de pe mal și își aprinse o țigară.

13

A doua zi dimineața, cînd străzile erau pline de oamenii care se îndreptau spre plajă, Bunicul, însoțit de sergentul major Crețu, urcă grăbit strada principală, apoi se opri la poarta casei familiei Bodea. Poarta era încuiată și cu toate apelurile soneriei nu veni să deschidă nimeni.

Sergentul major Crețu era nedormit; nu apucase nici să se bărbierească și faptul că stăteau în fața unei porți al cărei stăpîn nu voia să le deschidă, îl scotea din sărite.

— Trebuie să avem răbdare, tovarășe sergent major.

Bunicul era gata să-i țină sergentului o teorie întreagă în legătură cu necesitatea de a nu întrebuința niciodată forța în cazuri similare, dar își dădu și el seama că nu era nici momentul, nici locul potrivit. Apăsă mai tare pe clanță și poarta se deschise.

Intrară în curte, uitîndu-se unul la altul.

Ușa casei era închisă și Bunicul se simți dator să bată de cîteva ori, timp în care își pregăti pentru orice eventualitate și ordinul de percheziție obținut de Constantinescu de la Procuratură. Nu răspunse nimeni, deși Bunicul avu convingerea că în spatele ușii se afla cineva, iar acest cineva nu putea fi decît doamna Bodea; altfel, mirosul lui fin n-ar fi înregistrat urme abia perceptibile de parfum și urechile sale exersate n-ar fi surprins în pilnia lor fîșîitul unui capot din mătase, numai din mătase chinezească putea fi, deoarece numai aceasta putea, la cea mai

încă mișcare, să producă foșneala aceea atît de aparte.

— Deschideți, doamnă Bodea, în numele legii, spuse Bunicul, ridicînd ușor tonul și cuvintele lui avură un efect miraculos, deoarece cheia se învîrti de două ori și ușa se deschise, în rama ei apărînd doamna Bodea, îmbrăcată într-un halat lung pînă în pămînt, confecționat, așa cum bine gîndise Bunicul, din mătase chinezească.

— Dar ce s-a întîmplat? Tocmai mă pregăteam să merg la magazin. De obicei deschidem la ora nouă. Poftiți, vă rog! mai spuse femeia.

Deși doamna Bodea se străduia să fie cît mai amabilă, mai îndatoritoare cu putință, dincolo de această mască, Bunicul ghici adevărata stare de spirit a femeii, nemulțumită de această vizită.

— Vă rog să-mi scuzați ținuta, spuse ea și-i conduse pe cei doi oameni în holul mare, cu care Bunicul făcuse cunoștință numai cu o zi în urmă.

— Vă rog, stimată doamnă, aș vrea să stau de vorbă cu fiul dumneavoastră.

— Băiatul meu nu e acasă, a plecat la fermă cu tatăl său, spuse doamna Bodea, dar după același zîmbet nesigur, Bunicul își dădu seama că femeia mințea.

Bunicul trecu în oficiul de lîngă baie, apăsă hotărît pe clanța ușii camerei lui Florentin și intră.

Florentin era în patul lui cu baldachin, cu o pătură peste cap.

— Dragul meu, dar tata mi-a spus că te ia cu el, zise doamna Bodea din spatele Bunicului, voind prin această minciună să anticipeze orice afirmație

a băiatului şi, în acelaşi timp, să iasă şi ea cu faţa curată.

Florentin tresări speriat la auzul unei voci străine şi se ridică brusc.

— Doamnă, vă rog, lăsaţi-ne singuri! De altfel, cred că ar fi bine să daţi un telefon ca pe ziua de astăzi să fiţi înlocuită. Vom avea de discutat mai mult.

— Nu vă supăraţi, dar ce-a făcut copilul meu? Sper că n-a făcut nimic, altfel mi-ar fi spus.

— Sînt convins că v-a spus, doamnă, aproape totul! Ca să fiu clar, v-a spus totul pînă într-un anumit punct. Dar despre asta mai tîrziu... Vă rog, lăsaţi-ne singuri.

Doamna Bodea ieşi, îşi dădu seama că n-ar fi avut nici un rost să mai insiste.

— Deci, la ora asta, după spusele mamei dumitale, trebuia, tinere, să fii la fermă...

— Da, m-a rugat tata să mă duc, dar, nu vă supăraţi, cu cine am onoarea?

Florentin Bodea era calm, doar chipul palid îi trăda emoţia şi ochii copilăroşi erau incapabili să ascundă adevărata lui stare sufletească.

— Să zicem că sînt de la miliţie, că sînt sincer interesat de viaţa dumitale, că...

— Aveţi acte? întrebă Florentin şi ochii lui deveniră pe dată suspicioşi.

Bunicul îşi scoase legitimaţia.

— Ordinul de percheziţie l-am arătat mamei dumitale. Ia loc, tovarăşe sergent major! Doresc ca această discuţie să aibă loc cu martori.

Florentin se aşeză cu capul pe pernă. Pe frunte îi apărură broboniţe mici de sudoare şi maiorul aproape că le înregistră creşterea, pînă ce întreaga frunte deveni asudată de-a binelea.

— Domnule Bodea, aseară dumneata te aflai într-o maşină care a intrat într-un pom şi în urma acestui accident Urucu Gheorghe, prietenul dumitale, şi-a pierdut viaţa. Ai fugit de la locul accidentului. Ai fugit împreună cu un alt individ, al cărui nume vreau să-l rosteşti dumneata. Aţi traversat pădurea, apoi, pe arătură, aţi fugit pînă la marginea ghiolului. Azidimineaţă barca lui Chezir Amcid a fost găsită pe malul celălalt. Barca purta urme de sînge, era de la piciorul dumitale, şi Bunicul dintr-o mişcare dădu pătura la o parte. Piciorul lui Bodea era bandajat. Deci, cine era celălalt tînăr cu care ai fugit ?

— Nu ştiu ! răspunse tînărul şi faţa lui se linişti dintr-o dată, ca în urma unei hotărîri de nestrămutat.

În faţa acestei negaţii, cu toate că evidenţa era clară, sergentul major Creţu se ridică de pe scaun şi dînd pătura de pe tînăr spuse cu o voce calmă.

— Te rog să te scoli din pat şi aşază-te pe scaun.

Tînărul se uită la sergent profund dispreţuitor.

— Lasă-l, tovarăşe Creţu... La virsta lor cei ca el sînt convinşi că lipsa de bun simţ face parte dintr-un ansamblu de trăsături specifice celor ce au curaj. Deci, domnule Bodea, spui că nu ştii...

Doamna Bodea intră pe uşă cu o tavă în mînă. Două ceşti de cafea aburcau.

— Vă mulţumesc, doamnă. Dar sîntem în exerciţiul funcţiunii. Vă rog, lăsaţi-ne singuri.

— Dar ce-ai făcut, Florentine, pentru numele lui Dumnezeu... Dacă află tata... Ştiţi, tovarăşe, că tatăl lui e un mare specialist în...

— Ştiu, doamnă, zise Bunicul pe un ton care nu mai îngăduia nimic, ca femeia să înţeleagă că prezenţa ei nu era dorită. Tovarăşe Creţu, fii, te rog, aşa

de amabil și ai grijă ca în timpul acestei discuții să nu ne deranjeze nimeni, spuse Bunicul și Crețu luă poziția de drepți.

— Am înțeles, tovarășe maior! și sergentul major se postă lîngă ușă.

Din camera alăturată se auzea plînsul în surdină al doamnei Bodea, plîns care nu avea asupra băiatului nici un efect.

— Puteți dovedi că am fost eu în mașină? întrebă tînărul care în timpul conversației Bunicului cu doamna Bodea avusese, pesemne, destul timp să se gîndească ce anume răspunsuri să dea. Numai că Bunicul premeditase cu un anumit scop pauza.

— Un pantof de tenis a fost găsit pe cîmp, tinere, și pentru că nu ești de meserie, nici măcar nu ți-a trecut prin cap să-l arunci pe celălalt. Ai venit cu el acasă. Uite-l! spuse Bunicul scoțînd de sub pat celălalt pantof murdar de nămol.

— Vreau să vă spun că vă pierdeți timpul de pomană... De la mine n-o să aflați nimic; în plus, declar că azi-noapte n-am fost în nici o mașină. Mama e martoră că la ora zece, după ce m-am uitat la televizor, am intrat în pat.

— Domnule Bodea, n-am venit aici să pierd timpul cu dumneata... Dacă nu ți-aș fi cunoscut tatăl și n-aș avea pentru el o sinceră stimă n-aș discuta astfel. Îmi dau seama ce lovitură va fi pentru el cînd va afla că noaptea trecută te-ai aflat în mașina în care a murit un om, că ai luat împreună cu alți doi tineri banii de la Waldmann, că l-ați aruncat apoi în șanț. Dar dacă aceste delicte nu sînt încă atît de grave, în schimb învinuirea de a o fi omorît pe Grațiela Rapciuc este cu mult mai mare.

Tînărul se încruntă uşor, apoi fruntea ştearsă pînă atunci de cîteva ori cu mîneca pijamalei transpiră abundent din nou.

— Soarta noastră este să fim acuzaţi, a dumneavoastră să acuzaţi, ştiu cîntecul.

— Ce cîntec, tinere ?

Florentin tăcu.

— Domnule Bodea, dumneata i-ai făcut curte acestei fete, Graţiela. Ai vrut s-o iei de nevastă. Nu mă îndoiesc nici o clipă că sentimentele dumitale faţă de ea erau sincere. Cum se poate ca viaţa unei tinere cu care ai vrut să-ţi uneşti destinul să te intereseze atît de puţin ? Luni de zile te-ai plimbat cu ea, aţi făcut planuri, te-ai hotărît chiar să lucrezi în port, pînă cînd mama dumitale ţi-a pus în vedere că n-are să te ajute cu nimic în acest pas pe care-l considera necugetat. Mai mult, toate tablourile astea pe care le-ai pictat cu mîna dumitale, inclusiv cel de deasupra capului, toate astea, zic, sînt incapabile să stîrnească în dumneata acel sentiment al dreptăţii pe care, de obicei, trebuie să-l aibă un artist ? Sau arta dumitale este o simplă joacă, iar sentimentele dumitale, în privinţa ei, false ?

Florentin Bodea ascultase cu atenţie cuvintele maiorului şi în faţa fiecărui nou argument, considerat pînă atunci un secret al lui, reacţionase prompt, aproape copilăreşte, mărturisind prin expresia ochilor şi în general prin întreaga sa atitudine adevărul pe care pînă atunci nu se hotărîse încă să-l dea în vileag.

— Am vrut să mă căsătoresc. Părinţii au fost împotrivă, începu el aproape tînguitor.

— Ai spus : părinţii, sublinie Bunicul. Aş vrea să ştiu : amîndoi, sau numai mama dumitale ?

— Numai mama.

— Crezi că Graţiela, de care ai vrut să-ţi legi viaţa şi pe care presupun că o cunoşteai bine, era capabilă să comită acel furt care i-a grăbit moartea ?

— Nu, nu cred, Graţiela nu era o hoaţă.

— Vezi, tinere, vezi... Dacă dumneata, în clipa cînd ai aflat că din gestiunea ei lipsesc peste o sută de mii de lei, ai fi avut curajul să te duci şi să spui că nu crezi, soarta ei poate n-ar fi fost atît de tragică. De ce nu te-ai dus ? Ce te-a oprit să depui mărturie pentru un om pe care-l iubeai şi de care erai atît de mult legat ?

Tînărul se şterse din nou la frunte, apoi la ochi şi se ridică în şezut. Dintr-o dată toată aroganţa lui dispăruse : era un copil şi atîta tot, temător pentru toate cele întîmplate şi pentru tot ce avea să urmeze.

— Îmi permiteţi să mă îmbrac ?

— Te rog !

Florentin îşi luă pantalonii şi cămaşa de pe un scaun, se ascunse pentru cîteva clipe în spatele baldachinului, apoi reveni şi se aşeză pe marginea patului.

— Mama mi-a spus că ea e de vină, că a făcut totul premeditat. S-a prefăcut că mă iubeşte ca să intre vînzătoare cu ajutorul mamei în acel magazin. După ce a intrat, a continuat să se joace cu mine în timp ce fura marfa şi o vindea, voind să pună vina pe mama.

— Deci asta era supoziţia mamei, domnule Bodea, dar în sinea dumitale e limpede că nu credeai că ea a furat... Ai mărturisit chiar...

— Da, Graţiela nu putea să fure...

— De furat însă s-a furat, şi încă din gestiunea ei. Atunci cine crezi că e hoţul ?

Florentin deschise ochii mari : cine ştie la ce se gîndise. Apoi pleoapele i se lăsară grele şi ochii, scînteietori pentru o clipă, îşi pierdură din nou strălucirea.

— Nu ştiu...

— Nici nu poţi bănui ?

Tînărul, preocupat, dădu din cap.

— Domnule Bodea, şi eu am impresia că Graţiela n-a putut fi o hoaţă. Înainte de a lucra în acest magazin a avut gestiuni destul de importante şi niciodată nu i-a lipsit un leu. Pe urmă, nu-mi vine să cred că un om care se destăinuieşte cu atîta sinceritate, cum a făcut-o ea, poate duce o viaţă dublă. Să mă înţelegi exact, nu pot crede că un om ca ea a putut să spună că te iubeşte şi în acelaşi timp, la adăpostul acestui sentiment, să-şi permită să fure tocmai dintr-un magazin unde responsabilă era mama alesului ei. Pentru mine e incredibil...

— Atunci cine a furat ? întrebă tînărul şi ochii îi sclipiră din nou.

— Asta aş vrea să ştiu şi eu... Dar să mergem mai departe, tinere. Ştiu că te afli într-un moment greu, cu consecinţe din cele mai grave pentru dumneata, dar este preferabil ca un om să fie pătruns nu numai de gravitatea situaţiei în care se află, ci şi de aportul lui la această situaţie gravă. Totul depinde de dumneata în privinţa acestei situaţii în care te afli, de sinceritatea dumitale ; un om care şi-a ales drumul meditaţiei, un om care pune sufletul înainte de toate şi este gata pentru salvarea lui să răpească alte suflete nu mai este om. Orice acuzaţii grave i s-ar putea aduce sufletului chinuit al Graţielei, despărţit de trup înainte de vreme, poate că în această clipă se află aici şi îţi urmăreşte fiecare cuvînt... În toată fi-

lozofia voastră există o doză imensă de minciună... Spun o doză şi nu o califlc în întregul ei ca pe o minciună, deoarece n-am o pregătire suficient de aprofundată în domeniul respectiv, ca să mă pot hazarda... Dar dumneata crezi, dumneata ca adept al lui Pamfil, nu poţi să nu crezi... Sau credinţa dumitale este şi ea numai o minciună ?

Tînărul se uită cu ochi mari la Bunic, apoi, tremurînd, îşi împreună mîinile. Falangele degetelor se încleştară puternic, oasele ieşiră în relief în urma strînsorii, iar pielea se îngălbeni din pricina lipsei de sînge.

— Alina va plăti... V-a spus... Cu toate că dacă a rezistat încercării adevărului, nu putea să vă spună nimic...

— Ce trebuia să-mi spună Alina şi nu mi-a spus ? Doar nu vrei să mă faci să cred că şi ea e amestecată în treaba voastră ? Ar fi prea de tot.

— Va plăti pentru că a trădat...

— Pentru asta te fereşti să-mi spui adevărul, din teamă de a nu suporta consecinţele propriei dumitale mărturisiri ? De ce taci ? Înţeleg deci că acesta este motivul... Te temi zadarnic în cazul acesta, dragul meu !

— Nu mă tem eu, ci te înşeli dumneata, spuse tînărul galben la faţă. De fapt şi dumneata eşti un om condamnat. Ai intrat cu picioarele într-un perimetru unde sufletul acţionează după alte legi decît cele pămînteşti... Reacţiile sufletului sînt imprevizibile...

— Ştiu, tinere, numai că reacţiile voastre, pînă una alta, sînt supuse legilor acestui pămînt, şi legile nu iartă şi nici nu se lasă înşelate. Cine e Pamfil Adam ?

Fruntea tînărului se încreți din nou și peste ochi pluti iar acea liniște prevestitoare de tăcere.

— Nu știu !

— Străduiește-te, tinere, străduiește-te ! zise Bunicul și aplecîndu-se scoase de sub pat valiza pe care o văzuse întîmplător cu o zi înainte. Iată pentru ce a murit Grațiela Rapciuc, domnule Bodea. Sper că nu vrei să-mi spui că nu le-ai furat dumneata, din moment ce aceste lucruri se găsesc aici.

Tînărul se uită la valiză speriat, apoi la Bunic.

— N-am furat eu, n-am furat eu ! șopti el pierit.

— Tovarășe Crețu, spuse Bunicul, Florentin Bodea este arestat, mai spuse el, după ce apăru sergentul.

— N-am furat eu, n-am furat eu ! țipă Florentin și trîntindu-se jos începu să-și rupă cămașa de pe el.

20

Doamna Bodea se afla în camera alăturată. Stătea pe un fotoliu. Cotul unei mîini era rezemat de brațul de lemn, iar în palma aceleiași, mîini își odihnea bărbia care îi tremura ușor. Se îmbrăcase între timp, cu o fustă și un pulover cu mîneci scurte de culoare gălbenă. Nu-și uitase nici părul. Era frumos pieptănat și așa cum era legat cu o fundiță la spate, doamna Bodea avea aerul unei femei de-abia trecută de treizeci și cinci de ani. Nu părea foarte afectată de această vizită, sau dacă era totuși, hotărît, știa foarte bine să-și ascundă simțămintele. Teama de la

început, cînd Bunicul intrase în casă, fusese alungată și în locul ei doamna Bodea arborase indiferența.

— Doamnă, băiatul dumneavoastră este implicat într-o afacere pe care, personal, sincer o regret. Pot să vă spun cu certitudine că Grațiela Rapciuc nu s-a înecat. A fost aruncată în apă; moartă. În plus, azi-noapte doi tineri împreună cu băiatul dumneavoastră, după ce au luat suma de cinci mii de lei de la individul Waldmann, l-au aruncat din mașină într-un șanț. Mașina s-a lovit de un pom. Urucu Gheorghe care era la volan a murit. Nu știu dacă vă spune ceva acest nume. S-ar putea să nu fi auzit niciodată de el, cert este însă că acesta, împreună cu băiatul dumneavoastră, erau în strînsă legătură cu Pamfil Adam. Desigur, nu v-aș fi relatat aceste fapte, dacă n-aș fi fost convins că o mare parte de vină vă revine dumneavoastră. Mi-aș permite să încep discuția noastră printr-o simplă întrebare: alaltăieri seara ați fost văzută pe faleză cu un om care v-a înmînat o sacoșă. Cine era acest om, stimată doamnă?

— Un prieten, răspunse doamna Bodea calmă, așa cum de altfel calmă fusese tot timpul cît Bunicul îi expusese situația nu tocmai plăcută în care se afla fiul ei.

— Doamnă, un prieten al familiei sau un prieten al dumneavoastră?

Doamna Bodea tăcu, apoi răspunse fără să dispească:

— Al meu.

— Ieri la amiază, după ce ați părăsit casa, ați plecat la Constanța. V-ați întors la magazin după două ore. Aș dori să știu dacă acolo v-ați dus la prietenul dumneavoastră sau în altă parte.

Doamna Bodea avu un moment de reținere, pe care Bunicul știu dinainte că femeia îl va depăși și că pînă la urmă va spune adevărul. Așa se și întîmplă.

— Da, am fost la el.

— Deci nu vă iubiți soțul, doamnă...

— Are oare vreo legătură viața mea particulară cu tot ce s-a întîmplat ?

— Doamnă, cred că are o foarte mare legătură.

— Da, nu-l iubesc, nu l-am iubit niciodată.

— Atunci de ce v-ați căsătorit cu el ?

— Eram tînără, mai tînără ca el cu zece ani, n-aveam pe nimeni în București... Trebuia să-mi termin studiile. Pentru asta aveam nevoie de un om care să mă poată ajuta.

— Și ați rămas în continuare cu medicul Bodea din recunoștință pentru generozitatea lui sau din alte motive ?

— Am vrut să ne despărțim de cîteva ori. N-a vrut sub nici un chip. Știe că nu-l iubesc și știe că trăiesc cu altcineva. În fața lumii el vrea să salveze aparențele.

— Doamnă, poate n-ați divorțat și din alte motive, poate a existat la mijloc și un anumit lucru care în cumpăna judecății dumneavoastră a cîntărit foarte mult. Pînă acum ați călătorit de șase ori în străinătate, pe cont propriu, se înțelege. Poate n-ați vrut să vă despărțiți și pentru faptul că soțul dumneavoastră, foarte apreciat, reprezenta o garanție materială...

— Da, așa este, răspunse doamna Bodea sec.

— Vă mulțumesc, doamnă, pentru sinceritate și aș prefera ca pînă la capăt acest dialog să fie continuat astfel. Doamnă, mai știu că vi s-a propus

de cîteva ori să ocupați funcții mai importante decît aceea de simplă gestionară, indiferent că e vorba de un magazin cu destinație specială. Ați refuzat. Ați refuzat pentru a fi mai liberă, pentru a putea călători, nu-i așa ?

Doamna Bodea aprobă.

— Dar, stimată doamnă, n-ați călătorit niciodată singură, ați călătorit cu prietenul dumneavoastră, dacă nu mă înșel. O simplă presupunere a mea.

— O presupunere întemeiată. Soțul meu știa cu cine călătoresc.

— Și nu avea nimic împotrivă ?

— Cred că avea, dar uita repede, pentru el sînt mai importante experiențele. Și pe urmă, v-am spus, nu-l iubesc.

— Doamnă, poate vă miră că fac un ocol așa de mare, adică evit deocamdată să intru direct în subiect, cu toate că aș vrea să vă asigur că de fapt ne aflăm în miezul lui. La magazinul la care lucrați, înaintea Graților a mai lucrat o fată. A fost arestată pentru furt, un furt similar cu acela pentru care Graților a plătit cu viața. Aceasta nu vă spune nimic ?

— Da, da, m-am gîndit nu o dată. Din această pricină am și cerut să fiu schimbată. Dacă cunoașteți, după cum văd, toate amănuntele, sînt sigură că-l cunoașteți și pe acesta.

— Îl cunosc, doamnă, și încă foarte bine. Dar cum se face că niciodată din gestiunea dumneavoastră n-a lipsit nimic, numai din gestiunea lor, cu toate că dumneavoastră erați responsabila magazinului.

— Știu, tovarășe, ce vreți să insinuați, cu toate astea cu aceeași sinceritate vreau să vă spun că n-am furat eu.

— Stimată doamnă, ați spus „n-am furat eu". deci sînteți sigură de două lucruri : în primul rînd că s-a furat și în al doilea că a furat altcineva. Cine, doamnă ? Doar nu vreți să mă faceți să cred că două fete au avut lipsuri importante în inventar fără să bănuiți nimic ? Și pe urmă cum de se întîmpla ca exact a doua sau a treia zi după furturi, dumneavoastră să cereți să vină controlul economic pentru inventar ?

— Nu ceream controlul în mod special. Fetele îmi semnalau lipsurile și eram obligată...

— Deci, doamnă, dacă fetele vă semnalau lipsurile de la început, bănuiala asupra lor cădea. Cu toate astea, dumneavoastră n-ați ținut cont niciodată de acest lucru.

— Și dacă am ținut cont, ce puteam face ? Am așteptat în primul caz rezultatul procesului, am fost martoră... Eu cred că dacă legea găsește pe cineva vinovat, nu sînt datoare să mă ridic împotriva legii.

— Vă mulțumesc pentru răspuns, doamnă, dar în cazul Grației lucrurile s-au petrecut puțin altfel. Grația a fost în casa dumneavoastră. Deci Grația nu era o străină. Mai mult, copilul dumneavoastră v-a adus la cunoștință că vrea să se căsătorească cu ea. Nici în privința ei n-ați încercat să cercetați lucrurile mai în adînc ? Cum s-ar spune, era un viitor membru al familiei, sau în orice caz mai apropiată decît celelalte fete. Sau, poate, nu numai că n-ați vrut să priviți lucrurile așa cum v-am sugerat eu,

ci chiar aţi fost mulţumită că deznodământul a fost cel pe care îl cunoaştem amîndoi foarte bine.

— N-am dorit această căsătorie. V-am mai spus.

— N-aţi dorit-o sau aţi luptat împotriva ei ?

Doamna Bodea tăcu.

— N-a fost simplu. M-am împotrivit. Doream pentru copilul meu ceva mai bun.

— Desigur, doamnă, bănuiesc că nutriţi pentru băiatul dumneavoastră o dragoste profundă şi sînteţi sincer interesată de viitorul lui. Cu ce l-aţi ameninţat în cazul că nu vă dă ascultare ?

Doamna Bodea lăsă ochii în jos, păstrîndu-şi calmul cu o tărie care-l uimi pe maior.

— I-am spus că nu-l voi întreţine, că nu-l voi ajuta, că în cazul că se va căsători nu mai are ce căuta în casa mea.

— Cum a reacţionat băiatul dumneavoastră ?

— S-a dus şi s-a angajat în port şi după două zile s-a întors spăsit ; era prea greu pentru el.

— Prea greu, dar de renunţat n-a renunţat la Graţiela.

— Nu.

— Trebuie să înţeleg, stimată doamnă, că lipsa ei din gestiune nu v-a bucurat, dar nici nu v-a întristat prea mult.

— Ca să fiu sinceră, m-a bucurat. Trebuia să se convingă că aveam dreptate în privinţa ei. Acest accident îl putea face să vadă singur că fata aleasă nu era cea mai potrivită pentru el.

— Cu toate astea, doamnă, băiatul dumneavoastră mi-a mărturisit că n-a crezut nici o clipă şi nici nu crede că Graţiela a furat.

— Un om care iubeşte e orb, nu poate crede nimic rău despre cel pe care-l iubeşte.

— Aşa cum, probabil, dumneavoastră, care iubiţi, poate cu aceeaşi pasiune cu care a iubit băiatul dumneavoastră, nu credeţi nimic rău despre omul cu care trăiţi şi căruia, nu mă îndoiesc, i-aţi povestit desigur necazurile cu băiatul.

— Da, i-am povestit.

— Şi ce părere a avut el ?

— Mi-a spus că mă va ajuta.

— Dar n-a mai fost nevoie de ajutorul lui, deoarece între timp a intervenit lipsa în gestiune, nu-i aşa ?

Doamna Bodea se încruntă uşor. Nu ştia unde voia să ajungă maiorul.

— Da, este adevărat.

— Stimată doamnă, nemulţumirea dumneavoastră faţă de Graţiela nu era chiar aşa de nouă, vreau să spun că ea n-a intervenit cu o zi-două înaintea morţii ei, ci cu mai bine de o lună şi jumătate. Ca să fiu exact, a intervenit chiar înainte de a o aduce la magazinul dumneavoastră. Atunci se naşte legitima întrebare : De ce aţi adus-o ? Sau poate ştiaţi că în felul acesta o veţi compromite, sau că se va compromite ea singură mai uşor ?

— Nu, nu pentru asta, spuse doamna Bodea ferm. Nu eram sigură că Florentin va ceda îndemnurilor mele. Voiam ca fata să fie cu mine ca să îmi dau seama mai uşor de caracterul ei, pe urmă voiam să-i stîrnesc încetul cu încetul antipatia împotriva mea, socotind că în felul acesta, cunoscîndu-şi viitoarea soacră, se va răzgîndi.

— Doamnă, sînteţi o femeie inteligentă şi trebuie să recunosc că roadele planului dumneavoastră s-au văzut curînd.

— Ce vreţi să spuneţi ?

— Doamnă, de fapt nu mi-aţi povestit totul. Partea mai ascunsă a planului dumneavoastră este cazul s-o luminăm acum. I-aţi dat fiului dumneavoastră tot mai mulţi bani, i-aţi întărit credinţa că experienţa cu o singură femeie nu este suficientă pentru un bărbat. Într-un fel, propria dumneavoastră nemulţumire faţă de viaţă şi dragoste i-aţi insuflat-o lui. I-aţi dat de înţeles că o nouă aventură va umbri dragostea lui nesăbuită şi l-aţi împins nu în braţele unei femei, ci în braţele unui om care încet-încet, mizînd pe insatisfacţiile lui intime, îl putea duce la crimă. Doamnă, mi-a fost dat să cunosc mulţi cinici, dar recunosc că ei se recrutau dintr-o lume aparte, din drojdia societăţii. Pentru prima dată întîlnesc un om care deliberat şi-a împins copilul la pieire. Vina dumneavoastră este cu atît mai mare, cu cît viaţa v-a oferit totul sau aproape totul. Aţi vrut să faceţi din copilul dumneavoastră ceea ce de fapt reprezentaţi dumneavoastră dincolo de limbile străine pe care le cunoaşteţi, de scara socială pe care vă aflaţi, dincolo de aparenţe. Nici măcar nu tresăriţi, doamnă, de unde deduc că nici măcar în acest ceas nu aveţi păreri de rău.

Doamna Bodea tăcea clipind arar pleoapele cu gene lungi. Un soi de nepăsare pusese stăpînire pe ea, o indiferenţă care nu era nici măcar calculă de dată asta ; era starea care reprezenta adevărata ei natură, rece şi dură.

— Deci, doamnă, ca să revenim la subiectul nostru. Lipsurile din inventarele magazinului pe care îl conduceţi nu vi s-ar datora dumneavoastră.

— Există o lege : legea n-are decît să mă acuze sau să mă absolve de acuzaţiile pe care dumneata mi le aduci. De altfel, tovarăşe, vreau să vă spun, da, vreau să vă spun că v-am ascultat cu atenţie, cu foarte mare atenţie chiar, şi indiferent de ce credeţi, da, indiferent de ce credeţi, drumul pe care mergeţi este fals. Întreaga pledoarie este unilaterală, scoasă din coduri de legi, falsă, pentru că n-are nimic comun cu viaţa. Desigur, n-am ştiut cine este Pamfil, nu-mi putea trece prin cap că băiatul meu a ajuns sub o asemenea influenţă nefastă. Dar decît să se căsătorească cu o fată care în afară de primele săptămîni de fericire, şi acelea legate de pat, nu i-ar fi adus altceva nimic, prefer pentru el o experienţă dureroasă care să-i deschidă ochii. Dacă are ceva bun în el, va avea pe urmă şansa să se redreseze, dacă nu, înseamnă că nu reprezintă nimic, şi chiar dacă acest nimic este copilul meu, în afară de o tristeţe fără margini pentru destinul lui slab, altceva, ca mamă, nu-i pot oferi. Poate că am greşit. N-aş sfătui însă pe nimeni să se căsătorească la vîrsta la care m-am căsătorit eu. Vreau să vă spun sincer că nu doream să devin soacră la treizeci şi nouă de ani, să devin bunică, adică să privesc la viaţa mea nu înainte, ci înapoi, să nu-mi mai permit nimic, numai din nevoia de a le permite lor.

Bunicul îşi aprinse o ţigară, trase cîteva fumuri, apoi se uită cîtva timp în tăcere la femeia din faţa lui. „Iată o mamă care se dovedise a fi pentru copilul ei duşmanul cel mai de temut", gîndi el. Era lim-

pede pentru maior că femeia nu voise ca băiatul să repete greşeala pe care o făcuse ea la aceeaşi vîrstă. Dar dacă ea, cu toate insatisfacţiile, mici sau mari, reuşise totuşi în viaţă, odrasla ei nu putea să facă nici atît, şi aceasta în primul rînd din vina ei.

— Doamnă, cine în afară de dumneavoastră mai avea chei de la magazin ?

— Chei nu aveam decît eu.

— Deci Graţiela nu putea intra fără dumneavoastră în magazin.

— Ne întîlneam dimineaţa în faţa intrării, după pauza de prînz la fel. Eu deschideam. Cheile erau permanent asupra mea.

— Deci, practic, Graţiela nu putea să-şi însuşească valori decît în prezenţa dumneavoastră. Un furt prin spargere este exclus, deoarece nimeni n-a reclamat o spargere propriu-zisă.

— Da, este adevărat. Uneori doar o mai rugam să aibă grijă şi de raionul meu. Niciodată însă mai mult de o jumătate de oră. Ieşeam să-mi cumpăr cîte ceva.

— Doamnă, valiza cu ţigări din camera băiatului dumneavoastră sper că nu vă aparţine.

Doamna Bodea se încruntă uşor, ca şi cum ar fi vrut să-şi aducă aminte de ceva.

— Ba da, este a mea.

— Şi ţigările şi sticlele de băutură de unde le aveţi ?

— Mi le-a făcut cadou acum două zile un prieten italian, reprezentantul unui oficiu de turism care pleacă definitiv în patrie, după ce a lucrat la noi mai bine de doi ani. Dacă vreţi, puteţi verifica, cred că se mai află încă aici.

— Care este numele lui ?

— Rodolfo Pegasa, a fost de cîteva ori și în casă la noi.

Bunicul își stinse țigara într-o scrumieră de faianță și se ridică.

— Mă scuzați, doamnă, mai am ceva de discutat cu băiatul dumneavoastră.

21

Florentin Bodea era așezat pe scaun. Criza de nervi îi trecuse : era liniștit, numai ochii căutau speriați în jur, cu o teamă de animal încolțit, care știe că îl pîndește o primejdie. În locul aroganței de la început, în locul credinței ferme în acel ceva superior, amintit atît de des de Pamfil, nu mai rămăsese decît nesiguranța și frica pentru cele ce urmau. Bunicul înțelese imediat că tînărul era gata să spună tot, numai să scape din această stare de nesiguranță, de această spaimă animalică de care era dominat în clipa aceea.

— De cît timp îl cunoști pe Pamfil, tinere ?

Florentin Bodea tresări, scos de această întrebare brutală din propriile lui gînduri. Începu să răspundă mașinal :

— De un an și jumătate, poate chiar doi... Am făcut practica la ferma unde lucra el.

— Sînt sigur că te-a cucerit din primul moment și că te-ai atașat puternic de el.

— Da... Aș putea spune că m-a fascinat. Avea ceva deosebit. N-am întîlnit pînă acum la nici un om atîta ardoare și pasiune în tot ce face și spune.

— Ce anume te-a atras la el atît de mult? O explicație trebuie să existe! Vreau să zic: această ardoare a lui era fundamentată pe ceva, pe un anumit program de acțiune care te-a atras la început, apoi te-a cuprins cu totul?

— Da, este adevărat... Mi-a vorbit de credința lui într-o ordine unde primează sufletul.. Mi-a povestit ore în șir de Kahtmandan, unde aveam să mergem și noi, unde fiecare trăiește doar pentru sine, unde fiecare face ce vrea. Zile în șir, apoi... da, și nopți, mi-a povestit mie și altor colegi... de înălțimile veșnic albe, care se văd din orașul unde aveam să întemeiem credința noastră nouă.

Tînărul surprinse mirarea maiorului. Speriat, se opri, ca apoi, cu aceeași grabă, de parcă l-ar fi fugărit cineva să povestească mai departe:

— Ne vorbea de contabilul de la ferma unde lucra și pe care l-am cunoscut și noi: un individ dubios, afemeiat, care își trecuse într-un carnet numele femeilor din sat, și cum se culca cu una, o bifa, așa cum bifezi o oaie pe care o trimiți la abator. Nu se pricepea la nimic. Știa să comande și să vorbească la ședințe și cum încerca cineva din sat să-l denunțe sau să-i atragă atenția, cum îl persecuta la zilele de muncă... Adică individul se răzbuna crunt... Pamfil în fiecare zi era obligat să asculte afrontu rile unui bețiv ordinar, cu proptele însă. Într-o zi însă contabilul a fost găsit mort. Nimeni n-a știut cine l-a omorît. Țin minte, era într-o duminică, Pamfil a vorbit la o ședință două ore despre Ricoșan și despre tot ce făcuse el în sat, despre femeile văduvite de

cinste și de bărbații înșelați. Și ce credeți că s-a întîmplat? După ce toată lumea a fost de acord, femeile au început să nege că Ricoșan ar fi avut de-a face cu ele. Vreo cîțiva bărbați, de rușine, au negat și ei, cu toate că Pamfil era cu carnetul în față. Toți cei care luaseră bani sau alimente de la Ricoșan, cînd au aflat că au fost citați în ședință, au început campania împotriva lui. Așa a plecat Pamfil de acolo.

— Bine, tinere, îl întrerupse Bunicul, înțeleg din spusele dumitale că ai convingerea că Pamfil e un om ireproșabil. Cum a putut deci un asemenea om să comită o crimă sau să împingă un om la moarte? Doar nu vrei să-mi spui că Grațiela Rapciuc nu este o victimă directă a lui...

Florentin tăcea cîtva timp, apoi se ridică și se uită direct în ochii Bunicului.

— Cine v-a spus că el a omorît-o?

— Domnule Bodea, aici eu pun întrebări, nu dumneata. Te-am ascultat atent: îți înțeleg sentimentele în privința lui Pamfil, deși nu le aprob, dar nu uita că în fața legii o asemenea pledoarie nu va fi în favorul dumitale. Prin disculparea lui Pamfil vrei să te învinovățești pe dumneata și faci rău, deoarece ți-am oferit șansa de a fi cinstit, de a te descătușa cel puțin de niște fapte reprobabile, fapte care odată destăinuite vor atîrna în cumpăna judecății celor de la tribunal.

— Eu nu vreau să îl disculp. Dar Pamfil n-a omorît-o pe Grațiela.

— De ce minți? Grațiela a fost supusă „încercării adevărului", și Grațiela n-a rezistat. Un cuțit i-a atins tîmpla. Crezînd că a fost lovită în plin, în

starea de spaimă în care se afla, a făcut un şoc şi a decedat.

Tînărul se încruntă, apoi spuse :

— Este adevărat, n-a putut suporta încercarea la care a fost supusă, cu toate că eu o prevenisem să nu-i fie teamă. I-am spus că Pamfil este un ţintaş perfect. Învăţase treaba asta de la un circar care lucra la fermă. A leşinat după primul cuţit. Din pricină că şi-a mişcat capul, lama a atins-o uşor la tîmplă, ea s-a speriat, dar şi-a revenit la cîteva clipe. A fost exclusă din cercul nostru ca fiind un om nesigur şi atunci m-am despărţit de ea definitiv, la cererea lui Pamfil.

— De ce ţi-a cerut să te desparţi de ea ?

— Noi, noi, trebuia...

— Ce trebuia să faceţi, tinere ?

— Să plecăm ! Ori ea, dacă nu fusese în stare să suporte „încercarea", ar fi putut să nu fie în stare să suporte nici greutăţile care s-ar fi ivit pînă la plecare...

— Dumneata rezistaseşi şi doreai să pleci.

— Da, ăsta este adevărul !

— În cazul acesta, poate că ai propria dumitale variantă în privinţa morţii ei !

— M-am gîndit, dar nu ştiu... Graţiela a plecat în seara aceea... Noi am rămas acolo...

— Unde, acolo ?

— Nu vă spun, răspunse tînărul cu aceeaşi fermitate în glas... Am rămas acolo şi ea a plecat : a doua zi dimineaţa a fost găsită moartă.

— Cîţi tineri faceţi parte din acest grup ?

— Nu vă spun.

— Unde se află acum Pamfil ?

— Nu vă spun.

— De ce ați furat bicicleta aceea strălucitoare cu trei roți ?

— N-am furat-o eu și nu știu altceva.

— Ce rost aveau banii și obiectele de valoare pe care le dădeați lui Pamfil ?

— Nu știu.

— De ce ați fugit aseară de la locul accidentului ?

— N-am vrut să fugim. Urucu, înainte de-a muri, ne-a implorat. Pentru el totul era sfîrșit.

— După plecarea Grațiclei n-ai încercat să o vezi ? Oricum, îmi dau seama că țineai la această fată.

— Pamfil mi-a spus să nu mai am legături cu ea... Nu l-am ascultat. Seara tîrziu, după ce ceilalți s-au culcat, m-am dus s-o caut. M-am întîlnit cu mama pe drum. I-am spus unde vreau să mă duc, a rîs și a spus că Grațiela e necinstită, că în momentul acela se afla în brațele unui bărbat.

— Și n-ai căutat să te convingi dacă e așa sau nu ?

— De ce să încerc ? Mama mea nu m-a mințit niciodată...

— Ce-ai făcut după ce mama dumitale ți-a spus unde se afla Grațicla ?

— M-am întors.

— Unde ?

— Nu vă spun.

— Bine, tinere, nu vrei deci să-mi spui că la cîțiva kilometri de Mangalia, într-o mlaștină, v-ați instalat pe o insulă, că acolo aveți trei colibe de stuf, că acolo este locul de întîlnire al unor tineri care, din păcate, s-au lăsat hrăniți cu minciuni.

— Minciuni, spuse Bodea, zîmbind amar. Ce știți dumneavoastră despre aceste minciuni .. Pentru

dumneavoastră toate lucrurile de pe lumea asta sînt clare, nu mai aveți semne de întrebare, oamenii se împart în două categorii : buni și răi și întîmplarea a făcut, numai întîmplarea, ca noi să facem parte, așa cum ziceți dumneavoastră, din categoria celor răi.

Bunicul se ridică. Îl strigă pe sergentul Crețu.

— La ordine, tovarășe maior.

— Ia-l pe tînăr, zise Bunicul și în timp ce Florentin Bodea se îmbrăca, Bunicul îi șopti ceva la ureche sergentului.

Doamna Bodea apăru și ea în ușă. Cînd îl văzu pe Florentin, îi spuse doar atît :

— Ia-ți fișul, s-au lăsat norii. S-ar putea să plouă.

22

Bunicul îl găsi pe Panaitescu în apropierea hotelului, lîngă un molid, sădit de curînd. Țepii verzi, de un verde obosit, erau aproape galbeni la vîrf și Bunicul își permise chiar să emită o părere privind ocrotirea arborilor de munte, care — desprinși din locurile lor de obîrșie — n-aveau nici o șansă să supraviețuiască aici, la șes, în aerul sărat al mării. Cîinele era așezat în dosul băncii și Bunicul avu un sentiment de admirație pentru șofer, căruia în general nu-i prea plăceau animalele, cu osebire cîinii-lup și în mod cu totul special Alsacianul, care

nu o dată îi umpluse pernele mașinii de păr și aerul cu un miros, după expresia lui, „greu lavabil". Panaitescu însă nu era singur, lucru care îl făcu pe bătrîn să se oprească locului. Lîngă el, pe bancă, era o femeie îmbrăcată în halat alb, și după ce Bunicul clipi de cîteva ori ca să-și reîmprospăteze memoria, își dădu seama că femeia voluminoasă nu era alta decît ajutoarea de bucătar de la cantina unde luau ei masa. Cei doi discutau ceva cu aprindere, ceva vesel, altfel Panaitescu nu și-ar fi permis să treacă peste precauția lui obișnuită în privința femeilor de a nu le atinge ; o lovea din cînd în cînd pe femeie cu cotul, chicotind, și se lăsa atins în aceeași manieră de bucătăreasă.

Bunicul ar fi vrut să afle de la șofer două lucruri : starea în care se afla Alina. Îl mai interesa digestia Alsacianului, fapt foarte important pentru sănătatea patrupedului, aflat la o vîrstă cînd asemenea amănunte erau decisive pentru existența lui. Dar Bunicul deduse că din moment ce șoferul își permisese să o lase pe fată singură, însemna că ea era în afara oricărui pericol, iar în privința cîinelui ajunsese la aceeași concluzie optimistă, de vreme ce bătrînul lui prieten sforăia cu atîta plăcere.

Intră în hotel. O găsi pe Alina în baie, spălîndu-și cîteva nimicuri, și felul calm în care îl întîmpină fata îi întări credința că Alina trecuse peste criză.

Alina își clăti mîinile cu apă rece, se șterse cu prosopul și grăbită aprinse spirtiera pentru cafeaua cu care rămăsese datoare în ziua aceea.

— Bunicule, să știi că am să te spun tatii pentru că nu respecți nici una din indicațiile doctorului

Dobrescu. Bag mîna în foc că astăzi nici nu ţi-ai uns piciorul cu nămol, spuse ea grăbită şi după felul cum vorbea şi mai ales după privirile ei docile îşi dădu seama că fata ştia exact că era datoare cu anumite explicaţii şi căuta doar prilejul ca să le poată da. Ori tocmai asemenea destăinuiri nu dorea Bunicul din partea ei, considerînd că o explicaţie de moment ar determina-o pe Alina sau să se justifice, sau să nu fie exact pătrunsă de importanţa întîmplărilor prin care trecuse.

— Draga mea, chiar voiam să te rog să-mi faci o cafea, iar în privinţa observaţiilor pe care mi le-ai adus, am toată încrederea că vei fi de partea mea şi nu vei face de rîs un maior în faţa unui căpitan a cărui severitate o cunoşti foarte bine şi tu. Ca să nu mai spun că o pîră e un lucru din cale-afară de urît.

Alina puse mai întîi zahărul în ceaşcă, drămuit cu atenţie, ca băutura să nu fie prea dulce şi să fie astfel lipsită de aprecierile de rigoare ale Bunicului, apoi grijulie să nu dea caimacul în foc, spuse :

— Bunicule, dragul meu Bunic, aş vrea...

— Dragă Alina, ştiu că ai vrea să-mi faci cea mai bună cafea de pe lume, deşi la o lampă de spirt este foarte greu. Dar eu îţi declar de pe acum că voi fi foarte mulţumit de ea. E ! Era să uit, trebuie să mergem numaidecît pînă la Policlinică. Mă aşteaptă acolo căpitanul Constantinescu... Ce zici de Panaitescu, draga mea ? se simţi Bunicul obligat să schimbe mereu vorba. Uite-l cum gîngureşte, de se aude pînă aici, zise Bunicul uitîndu-se din balcon la şofer, care evoluase în degajare, distanţa dintre el şi bucătăreasă fiind micşorată simţitor. Stăteau aproape cot în cot.

— Bunicule, spune-mi, eu am fost bolnavă? întrebă Alina și Bunicul fără să se dezlipească de la postul lui de observație, sincer curios de această apropiere a lui Panaitescu de sexul slab, se prefăcu a nu fi auzit întrebarea.

— Draga mea, arăți splendid, și, te rog, la o asemenea oră altădată să nu te mai văd în casă. Dorin n-a trecut pe aici?

— Nu, Bunicule! Trebuia să treacă?

— Draga mea, asta eu n-am de unde s-o știu. Dacă n-a trecut, firesc era să treci tu pe la el. Nu-i frumos să te înțelegi cu un băiat încă din București că vă veți petrece timpul împreună, ca odată ajunsă aici să nu-i mai dai nici o atenție.

Alina tăcu. Încruntată, turnă cafeaua în ceașcă, se apropie de Bunic și cînd maiorul se uită la ochii ei îi văzu din nou limpezi și frumoși. Fu tentat să facă o comparație între ei și apa mării, dar pînă la urmă comparația i se păru mult prea banală pentru culoarea aceea atît de pătrunzătoare. Numai un artist ar fi reușit, în urma unui meșteșugit amestec de verde, albastru și alb să redea pe pînză adevărata culoare a ochilor ei.

Prinzînd acest moment, în care bătrînul ei prieten se uita fascinat la ea, Alina îl cuprinse pe Bunic de brațe și se uită la rîndul ei adînc în ochii lui.

— Bunicule, văd că faci tot ce-ți stă în putință... Da, că vrei să te strecori. Adică, nu vrei să mă asculți. Să știi că nu-i frumos din partea dumitale...

— Dar tot ce ai făcut tu este frumos, Alina? E adevărat, am vrut să te scutesc de această discuție, acum. Dacă ții neapărat, sînt gata să stăm de vorbă. Dar de la bun început vreau să-ți pun în vedere

că tot ce ai făcut mi se pare mai mult decît reprobabil...

Alina se așeză pe pat, își dădu cîteva fire de păr care îi atîrnau pe frunte la o parte, apoi își mușcă buza de jos dintr-un fel de neputință și nemulțumire, pe care nu și le putea ascunde.

— Bunicule, intențiile mele au fost... Am crezut că înțelegi că mi-a venit în cap un plan... Eram sigură că Dorin te va anunța de plecarea mea cu acei tineri, că dumneata cu Alsacianul și cu Panaitescu o să dați de mine... Asta am vrut... N-am avut de unde să știu că moliul de Dorin, de frică, n-a mai vrut să treacă pe la dumneata.... Am dat de Pamfil, nu-l puteam pierde... N-aveam personal, da, cum să te anunț... Am ajuns pe o insulă... Acolo, Bunicule, dragul meu Bunic, nu știu ce s-a întîmplat... M-am prefăcut pînă în clipa cînd Pamfil m-a luat la dans. S-a uitat în ochii mei și din momentul acela mi-am dat seama că voința mi se frînge, că încep să uit totul... Acum de-abia îmi dau seama ce mi se putea întîmpla... Ochii lui, ochii lui nu erau ochi, n-am putut rezista...

— Știu, Alina, recunoscu Bunicul, am fost acolo, te-am văzut...

Alina îl fulgeră cu privirile. Nu știa dacă bătrînul spune adevărul sau minte.

— Dorin a venit și mi-a spus ce s-a întîmplat, apoi, așa cum ai presupus, te-am găsit... N-am putut interveni direct. Iar cu tine s-a petrecut un fenomen obișnuit de hipnoză, de care ai să scapi definitiv, te asigur.

— Bunicule, te rog să nu mă spui tatii !

— Nu cred c-am să-mi dau cuvîntul de onoare, Alina. În orice caz, de acum va trebui să acționezi

ca şi cum ai fi mereu sub influenţa lor. Nu trebuie să le treacă prin minte că în atitudinea ta s-a întîmplat ceva...

— Numai să dau ochii cu Pamfil, îi arăt eu, spuse Alina, maltratîndu-şi degetele de la mîinile strînse.

— N-ai să-i faci nimic, Alina.

— De ce, Bunicule ? întrebă ea speriată.

— Asta nu ştiu nici eu, draga mea. Este o simplă presupunere. Şi acum hai să mergem la Policlinică, să vezi ce-au fost în stare să facă ochii aceia superbi ai lui Pamfil, spuse Bunicul fără să-şi ascundă maliţiozitatea.

Alina nu pricepu că Bunicul voise să fie rău. Se îmbrăcă şi împreună plecară fără să apeleze la Panaitescu, prins se vede destul de tare de noile lui preocupări.

Bunicul şi Alina ajunseră, cu ajutorul troleibuzului, în cinci minute la locul unde cu numai două zile în urmă Alina o văzuse pe Graţiela acoperită cu cearşaful alb.

De data asta, în locul ei se afla Urucu Gheorghe, bandajat la un ochi, dar cu toate astea uşor de recunoscut, datorită trăsăturilor dure. Era chipul unui tînăr pe care Alina numai cu o zi înainte îl văzuse viu pe insula unde fusese şi ea.

Mirarea pe care scontă Bunicul fu chiar mai mare decît s-ar fi aşteptat din partea fetei şi acest lucru îl bucură pe maior, deoarece îi dădea de înţeles că Alina era conştientă de cele prin care trecuse, că retrăia la adevăratele dimensiuni ceea ce acolo pe insulă i se păruse doar un joc, un joc magic, plin de promisiuni, ale cărui rezultate le vedea aici în toată hidoşenia lor. Lîngă cadavrul tînărului se afla un om în vîrstă, cu părul alb la tîmple. Era tatăl lui

Urucu, zugrav de meserie; hainele de doc îi erau mînjite de vopsele şi de humă, iar în mîini îşi ţinea coiful din hîrtie de ziar pe care din cînd în cînd îl răsucea făcînd hîrtia coaptă de soare să foşnească.

Urucu Marin aştepta parcă ceva. Nu-i venea să creadă că unicul copil îi era mort şi avea convingerea că din clipă în clipă el se va ridica şi-l va întreba ce caută acolo şi de ce nu-şi vede de treburile lui. Sosi cu oarecare întîrziere faţă de ora fixată şi căpitanul Constantinescu, şi numai cînd omul ordinii îşi scoase chipiul, zugravul avu revelaţia tragicului adevăr. Chipul i se schimonosi, buzele i se desprinseră cu greutate şi din ochii lui cenuşii curseră două lacrimi absorbite repede de praful de humă ce-i acoperea într-un strat gros faţa.

— Să mergem, căpitane! spuse Bunicul, şi prinzîndu-l pe acesta de mînă ieşiră în aerul înăbuşitor al străzii. Te rog, nu-i aminti Alinei nimic din cele întîmplate, zise Bunicul, înainte ca Alina să-şi facă apariţia lîngă ei.

— Bunicule, am făcut o descindere la insula cu pricina. Nu se mai vedeau nici măcar urmele celor două gropi în care se făcea foc. Totul era pustiu.

— Înseamnă că toată treaba cu Florentin Bodea a reuşit, cineva l-a văzut însoţit de omul nostru şi aşa cum am presupus şi-au luat măsurile de prevedere. Planul începe să dea roade.

— Eu ce am de făcut, Bunicule? întrebă Alina, pe un ton egal şi această întrebare era exact lucrul pe care îl aştepta Bunicul.

Respiră uşurat, îşi aprinse o jumătate de mărăşească şi uitîndu-se la căpitan într-un anumit fel, zise:

— Dragă Alina, în curînd se vor petrece două lucruri deosebite, și de ele va depinde reușita sau nereușita acțiunii noastre.

Bunicul le împărtăși planul și căpitanul rămase profund surprins de deducțiile bătrînului, care pe măsură ce povestea, era tot mai logic și mai precis.

Căpitanul ar fi vrut să pună cîteva întrebări ; avea impresia că în planul Bunicului existau cîteva goluri, mai ales n-ar fi vrut ca Alina să meargă singură să dea ochii cu Pamfil. Pînă la urmă însă renunță, avînd încredere în priceperea și experiența maiorului. Îi promise că se va duce la locul indicat, în timp ce Alina, memorîndu-și adresa dată de Bunic, se urcă în primul autobuz cu destinația Constanța.

Bunicul urmări autobuzul de culoare roșie în care se urcase Alina pînă ce îl pierdu din vedere, apoi se întoarse din nou la hotel avînd o însărcinare specială pentru Panaitescu. Mare îi fu însă mirarea cînd îi găsi pe acesta în cameră, cu patrupedul tolănit la picioarele lui, bînd șampanie din cupe mari cu un om pe care maiorul îl vedea acum pentru prima oară.

— Aristide Pomișor, se recomandă oaspetele lui Panaitescu, și jovial turnă în paharul gol restul de șampanie din sticlă.

— Am ținut personal să vă vizitez, tovarășe, să-mi cer scuze pentru tratamentul la care ați fost supuși... Ce să-i faci ? Mai avem și lipsuri și încă nu puține, se scuză Aristide, și înclinîndu-se ușor, ciocni paharul de cristal de cel al Bunicului.

Băură.

— De ce-ai adus, stimate Panaitescu, ciinele în incinta hotelului ? S-ar putea să ne trezim cu cine ştie ce reclamaţii, spuse Bunicul, dar Aristide îşi miji ochii albaştri, după care începu să rîdă ciudat. Numai buzele i se deschiseră, lăsînd să se vadă dantura îngrijită, cu dinţi din cale-afară de mici.

— Tovarăşe maior, nu uitaţi că mai sînt încă şeful acestei staţiuni, spuse Aristide, cerîndu-şi parcă într-un fel scuze că era nevoit să apeleze la funcţia lui. De acum înainte, ciinele va putea locui aici, dacă doriţi. În fond, avem nenumăraţi străini care vin însoţiţi de... Un ciine, la urma urmei, este prietenul cel mai apropiat al omului, nu-i aşa, tovarăşe Panaitescu ?

Panaitescu se pregătea să desfacă cea de-a doua sticlă de şampanie „Cordon rouge" ; cele două pahare băute pînă atunci îl dispuseseră peste măsură şi în sinea lui considera că Aristide este un mare domn, iar el o personalitate mai mult decît importantă, din moment ce şeful cazării din acea staţiune venise personal să-l viziteze, şi încă nu cu mîna goală.

Uşa se deschise şi o femeie îmbrăcată în alb veni cu o tavă plină de aperitive, de unde nu lipseau icrele negre, nici somonul şi nici pîinea prăjită.

Panaitescu îşi frecă mîinile mulţumit şi turnă şampanie în pahare ca şi cum ar fi turnat apă minerală.

— Cărui eveniment îi datorăm, stimate tovarăşe Aristide, acest festin cu totul şi cu totul ieşit din comun ? N-am mai mîncat icre negre de nu ţin minte.

Aristide se ridică în picioare, așeză farfurioarele în fața celor doi bărbați, apoi zimbind se așeză la locul lui, mulțumit de reacția pe care bunătățile aduse de el o stîrneau celor doi.

— Din păcate am fost informat cam tîrziu de anumite neregularități care s-au petrecut la acest hotel. Să știți că nu sînt singurele. Ne lovim, stimați tovarăși, de greutăți foarte mari. Turismul nostru este la început. N-avem experiență, n-avem cadre, iar cele existente nu sînt totdeauna de cea mai bună calitate. Vin mulți oameni aici care sînt puși pe o căpătuială rapidă, considerînd că nimeni pe lume nu poate fi indus mai ușor în eroare decît un om aflat în vacanță, acesta refuzînd să-și piardă timpul cu reclamații, nervi etc. Trimitem în străinătate la specializare zeci de ospătari, maitres d'hotel etc. Am înființat școli profesionale... Peste cîțiva ani, stimați tovarăși, serviciul pe litoral va fi cu totul altfel, se va insista tot mai mult pe calitate...

— Adică cum? se interesă Panaitescu, care voind să fie pe placul generoasei gazde se simțea dator să-l încurajeze pe acesta în a expune cît mai amănunțit cu putință.

— Vedeți, deocamdată...

— Înțeleg, înțeleg! spuse Panaitescu care de fapt nu înțelesese absolut nimic, dar avea nevoie de această pauză ca să-și poată duce paharul la gură și cum îi era jenă să o facă singur, se străduia să-i determine și pe ceilalți să bea.

— Vedeți, dumneavoastră, stimați tovarăși, deficiențele nu sînt numai la cazare. Avem și alte necazuri. De exemplu, tocmai cazul de care vă ocu-

pați dumneavoastră, cu magazinul acela special. Cine și-ar fi închipuit că vom avea asemenea surprize cu oameni verificați din toate punctele de vedere... Nu vă spun cîte critici și cîte amenzi am primit pentru lipsurile altora...

— Interesant, interesant ! zise Bunicul, uitîndu-se într-un anumit fel la Aristide. Ca să fiu sincer, tovarășe Pomișor, numai lipsa de timp m-a împiedicat să vă vizitez. Văd că sînteți la curent cu preocupările noastre și dacă nu mă înșel ele v-au fost aduse la cunoștință de tovarășul căpitan Constantinescu.

— Da, într-adevăr, dînsul a avut bunăvoința să mă țină la curent cu toate cele petrecute aici... Știți, eu am domiciliul la Constanța, în fond o palmă de loc... Nu voiam să ocup aici o cameră, care poate aduce statului, pe sezon, un venit important.

— Cum vă explicați, tovarășe Aristide, aceste furturi repetate, cu consecințe atît de grave ?

— Tentația, tovarășe, tentația față de mărfurile magazinului. În al doilea rînd, cred că am greșit și noi angajînd numai femei... În acest sector bărbații ar da rezultate mai bune... O fată are, și e și normal, un prieten, ca să mă exprim delicat. De obicei, din aceste relații se naște tentația de a fura. Azi un pachet de țigări, mîine o sticlă de băutură...

— Cordon rouge, spuse Panaitescu zîmbind, voind într-un fel să înveioreze atmosfera, dar călcînd în străchini, după cum înțelese imediat din privirea dojenitoare a Bunicului.

Aristide se opri din vorbit, zîmbi și el de gluma făcută de Panaitescu, apoi continuă, sorbind cîteva picături de șampanie :

— Se poate să fi avut prea mare încredere în doamna Bodea... Dumneavoastră, ca unor oameni de meserie, mă simt obligat să vă spun : mi se pare ciudat că lipsurile surveneau cu regularitate doar din raioanele colegilor ei.

— Aveți vreo bănuială, tovarășe Aristide ?

— Tovarășe maior, mi-e foarte greu să mă pronunț. O vorbă aruncată în vînt, în acest caz, vizează destinul unui om... Ori eu n-am obiceiul să fac afirmații gratuite...

— Păi atunci, amice, de ce-ai zis adineauri de doamna aia ? interveni Panaitescu ușor amețit de pe urma băuturii prea tare pentru el.

— Dragă colega, în felul acesta ai putea să-l superi pe oaspetele nostru, care s-a dovedit atît de amabil cu noi...

— Adică de ce să-l jignesc, maestre ? se oțărî Panaitescu roșu la față, care ori de cîte ori bea un pahar nu admitea să fie contrazis.

Bunicul se uită la șofer, dar după ce îl cercetă, atent, avu convingerea că Panaitescu nu era atît de beat pe cît se prefăcea.

— Vă rog, vă rog, nu-l admonestați, nu mă supără de loc aceste intervenții ale prietenului dumneavoastră și, consider, de aici înainte și al meu...

— S-o crezi mata, amice... Eu nu pot fi prieten cu oricine și eu, dacă vrei să știi, de la vîrsta de patruzeci de ani mi-am zis : „Ajunge, Panaitescule, de acum înainte rămîi cu atîția prieteni cîți ai, nimic mai mult, prietenii noi sînt o pacoste...“

Aristide rîse arătîndu-și dinții mărunți, apoi rîsul îi muri brusc pe buze. Se adresă numai Bunicului :

— Vă rog să luaţi sub beneficiu de inventar ceea ce v-am spus, tovarăşe maior. N-aş vrea ca din pricina mea să ajungeţi la vreo bănuială... Ar fi grav... În asemenea situaţii numai faptele sînt acelea care contează... Cu toate că, dar ce să zic... Eu vă stau la dispoziţie cînd doriţi... Mai puţin mîine şi poimîine... Sînt chemat la o şedinţă importantă la Bucureşti... pe urmă... dacă binevoiţi, putem participa la un pescuit pe Razelm... N-aţi fost niciodată ? E încîntător ! mai spuse Aristide şi se ridică.

Bunicul îl conduse pe Aristide pînă în hol, şi după ce acesta plecă se duse la restaurant, achită, spre stupefacţia şefului de raion, două treimi din consumaţia dată de Pomişor, şi nemulţumit că din pricina şampaniei şi a icrelor îşi subţiase substanţial bugetul se întoarse grăbit, convins că trebuie să-i reproşeze cu toată seriozitatea lui Panaitescu atitudinea pe alocuri lipsită de delicateţe. Dar ajuns în cameră, cu toate că îl căută pe şofer peste tot, acesta lipsea. Dispăruse împreună cu Alsacianul. Bunicul ieşi pe balcon, găsi cîteva fire de păr cenuşiu pe marginea de zid a jardinierii şi se întrebă dacă patrupedul năpîrlea iar. Cînd ajunse la concluzia că probabil din pricina vîrstei, Alsacianul îşi schimba părul mai tîrziu, hotărî că părul nu putea fi decît de la cîine. Se uită în direcţia maşinii, lucru pe care ar fi putut să-l facă de la început, dacă nu i-ar fi intrat în sînge studierea înainte de toate a amănuntelor şi văzu că şi maşina lipsea de la locul ei. Abia atunci se declară mulţumit, chiar fericit, înţelegînd că Panaitescu făcuse într-adevăr paşi serioşi înainte, în greaua lor meserie.

23

Autobuzul se opri în apropierea gării și Alinei nu-i fu greu să găsească pe un plan al orașului, atîrnat de două bare nichelate, strada *Fundătura cheiului*. Era într-adevăr o fundătură; dincolo de ea începea rada portului turistic, strîngînd între zidurile groase ale digului o fîșie de apă de un verde strălucitor, netedă ca untdelemnul. Casa cu numărul 34 avea două etaje. Era o casă în care stilurile arhitectonice se amesteca seră ca și locatarii care o locuiau: predomina stilul oriental, cu balconașe din lemn, coapte de soare și cu vopseaua scorojită, cu ogive astupate de scînduri, deasupra cărora se înălța un acoperiș sub care o sumedenie de ferestre își trimiteau ochiurile de sticlă spre întinsul nemărginit al mării. Alina căută o soneric, dar o căută în zadar; de altfel, poarta înclinată într-o parte era deschisă, așa că nu-i fu greu să ajungă la o scară de stejar, surprinzător de curată față de impresia detestabilă pe care ți-o lăsa exteriorul imobilului.

La etajul întîi locuia familia lui Pamfil.

Alina apăsă pe rînd pe cele două sonerii din ebonită în jurul cărora peretele era înconjurat de pete negre, uleioase, și văzînd că nimeni nu vine să deschidă, apăsă pe clanță. Ușa era deschisă și Alina, tușind, ca să-și facă remarcată prezența, intră din vestibul într-o cameră de vreo doisprezece metri pătrați, cu o mică nișă între cele două ferestre ce dădeau spre mare. La o masă, cu o scoică uriașă la ureche, lucioasă și împestrițată în culori de la negru la roz, o femeie mormăia ceva neînțeles, as-

cultînd fără îndoială geamătul acela îndepărtat care venea din spațiile ciudate ale cochiliei.

— Doamnă, îl caut pe Pamfil, spuse Alina.

Femeia însă, fie că nu auzi, fie că era prea absorbită de îndeletnicirea ei, nu-i dădu fetei nici o atenție.

Alina făcu doi pași la dreapta, dorind să fie remarcată, dacă auzită nu putea fi, și atunci văzu chipul femeii : o bătrînă cu figură de madonă, cu ochii verzi inexpresivi, care mai păstrau însă în luminile lor șterse urmele unei tulburătoare frumusețî.

— Nu mă lăsa, Doamne, nu mă lăsa, Doamne, du-mă în lumea ta cea fără de durere ! murmura bătrîna, uitîndu-se undeva în gol și continuînd să țină cu mîna tremurîndă scoica în dreptul urechii

— Doamnă, nu vă supărați, îl caut pe Pamfil, repetă Alina, dar nici de data asta, cu toate că se afla în fața ei, bătrîna nu schiță nici cel mai mic gest că ar fi văzut-o.

În spatele ei, Alina auzi ușa de la intrare și speriată că putea fi surprinsă de cineva, se ascunse în nișa de lîngă fereastră. Pentru o mai deplină siguranță își acoperi trupul cu perdeaua neagră de catifea, cu miros proaspăt de săpun.

În încăpere își făcu apariția Pamfil, îmbrăcat în aceeași cămașă roșie, cu aceiași pantaloni. Șchiopăta vizibil. Pamfil stătu cîteva clipe nemișcat, apoi, grăbit, intră într-o altă încăpere. Se auziră ușile de la un dulap date în lături, apoi închizătorile de la o valiză pocnind.

După cîteva minute Pamfil reveni în camera unde se afla maică-sa — nu era nici o îndoială că femeia îi era mamă— se așeză în genunchi lîngă ea

și minute în șir nu făcu altceva decît să-i sărute mîna palidă cu vine albastre decupate sub pielea lucie și subțire ca o foiță de țigară.

— Știu, mamă, că n-am să te mai văd, spuse Pamfil, în șoaptă și buzele lui de un roșu ciudat de aprins sărutară din nou mîna aceea albă care atîrna aproape inertă pe lîngă trupul femeii.

Bătrîna, în sfîrșit, își luă scoica de la ureche și se întoarse spre bărbatul așezat în genunchi, alături de ea. Din locul în care se afla, Alina văzu acum pentru prima dată atît de aproape și atît de clar ochii verzi ai lui Pamfil, de un verde atît de strălucitor, încît aveai impresia că în spatele pleoapelor nemișcate arde un foc de aceeași culoare, în flăcările lui sclipirile pupilelor metamorfozîndu-se în vietăți mici, roșii. Alina simți din nou cum trupul începe să-i fie cuprins de un tremur și înfrigurată de acele priviri își strînse puternic pleoapele, dorind cu întreaga ei ființă să alunge din minte străfulgerările care prima oară o aduseseră într-o stare de semiinconștiență.

— Știu că pleci, Dumnezeu să te aibă în pază! și bătrîna îi puse o mînă pe creștet, ca și cum i-ar fi dat binecuvîntarea.

— O să ne mai vedem poate, mamă, o să ne mai vedem! spuse Pamfil și se apucă din nou să sărute mîna bătrînei.

— Dacă nu vei muri, așa cum spune sufletul scoicii, să cauți mormîntul mamii în Chios și să săruți pămîntul durerii mele...

— N-am să mor, mamă, nu mi-ai spus tu că m-am născut ca să fiu deasupra morții? Am să caut mormîntul și am să fac cum ai zis.

Alina își dădu acum seama că femeia era oarbă, altfel pupilele ei n-ar fi rătăcit în pustiul spațiului din fața ei, n-ar fi căutat cu mîna tremurîndă pe fața copilului trăsăturile atît de familiare, trăsături pe care voia să și le sădească și mai adînc în suflet.

— Ce ți-a venit să vorbești despre moarte, mamă?

— Scoica, zise ea, și luînd-o de pe masă i-o dădu lui Pamfil.

Pamfil puse scoica la ureche. Fața i se încruntă, se înfurie și trînti scoica pe podea. Dar, în afară de zgomotul surd al bufniturii, scoica nu suferi cu nimic și atunci Pamfil o culese de jos, o șterse cu mîna și o așeză din nou pe masă sub căutarea oarbă a privirilor mamei lui.

Pamfil se îndreptă din nou spre camera alăturată și Alina, mînată de o pornire ce nu-i mai aparținea, se apropie de dreptunghiul ușii.

La vederea ei, Pamfil rămase cu gura căscată.

— Ce cauți aici?

— Deci ai mințit. Vorbele tale...

— Bodea a fost prins, ne-a trădat.

Alina se postă în fața ușii, bariînd ieșirea, cu toate că Pamfil n-avea de gînd să iasă.

— Tu ți-ai pregătit plecarea înainte, Pamfil, toată povestea cu Bodea este un simplu pretext...

— Ce te privește pe tine? Tot răul se trage de la voi. De la tine. De la prostia mea. Numai eu sînt de vină, numai eu... Acum trebuie să plătesc pentru slăbiciunea de-o clipă.

Pamfil se îndreptă spre pat, scoase de sub el bicicleta lui strălucitoare, pliată, o băgă într-o învelitoare specială, închise fermoarul, apoi aruncă pachetul pe pat.

— De unde mi-ai ştiut adresa ? întrebă el şi ochii lui o ţintuiră pe Alina plini de răutate.

— De ce vrei să fugi ? Înseamnă că banii pe care i-ai strîns de la alţii i-ai strîns pentru tine, nu pentru ei, înseamnă că vrei să-i laşi şi să pleci.

— Te-am întrebat de unde îmi ştii adresa ! ? întrebă din nou Pamfil, şi cuţitul scos de la brîu sclălucl în lumina soarelui strecurat în odaie.

— N-am să te las să pleci... N-am să te las... Trebuie să le spui şi lor că i-ai înşelat, că de fapt toate cuvintele tale au fost simple minciuni.

Pamfil rise : avea un rîs aparte, urît, ce contrasta neplăcut cu faţa lui frumoasă. Barba roşcată şi buzele îi tremurau, iar din gît îi ieşea un sunet de sticlă spartă care o îngrozi pe Alina.

Pamfil se dădu un pas înapoi, şi cu mîna liberă desfăcu fermoarul husei în care se afla bicicleta, o scoase şi din ţevile ei nichelate începură să curgă inele şi brăţări, cercei, iar din alt compartiment bancnote de valută străină făcute sul.

— De doi ani mă pregătesc... De doi ani vreau să plec de aici... dar cum puteam fără bani ? Cu ce aveam să trăiesc ? Pentru asta am creat o nouă credinţă bună pentru copii de ţiţă... Să ştii că nu mi-e teamă de nimeni... La ora cînd eu voi fi departe, şi tu vei fi foarte departe, poate chiar mai departe decît mine.

— Canalie, şuieră ea ! şi cu vîrful pantofului îi zbură lui Pamfil pumnalul din mînă, apoi, mai agilă decît el, îl luă de jos şi-l aruncă pe fereastră. Se auzi căderea lui în apa stătută a golfului şi Pamfil tresări, de-abia atunci realizînd că de fapt fata fusese aceea care îl dezarmase. Se repezi la ea, dar un pumn al Alinei trimis la stomac îl îndoi pe Pamfil, apoi un

genunchi ţintit bine în bărbie îl întoarse pe acesta pe spate. Dinţii albi ai lui Pamfil erau plini de sînge.

— Canalie, canalie ! şuieră din nou Alina, şi după felul cum rostise acest cuvînt era greu de ştiut dacă îl dispreţuia sau îi părea rău că era obligată să i-l spună.

Pamfil prinse momentul de derută al Alinei din acel ton neconvingător şi aruncă pachetul în care se afla bicicleta spre ea. Lovită de pachetul greu, Alina se pierdu pentru o clipă, timp suficient ca Pamfil să se repeadă. Îi prinse o mînă, i-o răsuci la spate, apoi căzu cu ea la pămînt. Alina ameţită de lovitură nu mai putu riposta. Pamfil o legă cu cureaua de la pantaloni, apoi cu o frînghie de rufe. O aşeză pe scaun, trecu frînghia peste spătar de cîteva ori, apoi o înnodă. Se şterse satisfăcut la gură şi îşi privi palma însîngerată vreme îndelungată, ca şi cum în pata aceea de sînge ar fi descifrat înţelesuri cunoscute numai lui. Se îngălbeni. Îşi luă valiza şi sacoşa în care se afla bicicleta şi ieşi pe uşă fără să mai intre în camera unde se afla mama lui.

24

Bunicul o găsi pe doamna Bodea în aceeaşi cameră în care o lăsase, îmbrăcată la fel, stînd pe acelaşi fotoliu. Părea că nimic nu se schimbase în înfăţişarea ei, dar maiorul, în ciuda aparenţelor, descifră dincolo de ele o frămîntare intensă, o tristeţe fără seamăn.

Fusese sigur că soţia medicului veterinar era autoarea furturilor din magazinul special ; aşa crezuse pînă cu o oră în urmă, dar anumite date noi îl obligaseră să-şi schimbe părerea şi bătrînul îşi zise că numai soarele puternic al litoralului era de vină că pista pe care mersese cu atîta fermitate se dovedea acum aproape în întregime falsă. Nu era pentru prima dată cînd deducţiile proprii îi jucau feste neîngăduite la un om cu experienţa lui. Dar tocmai aceste greşeli îl făceau pe bătrîn să aibă din nou şi din nou revelaţia greutăţii meseriei sale plină de atîtea meandre şi de neprevăzut. În fond, un om de meseria lui, cît ar fi fost de priceput, nu era decît un simplu om, iar căile care duceau la adevăr se dovedeau nu o dată cu mult mai complicate, afurisit de complicate, chiar pentru un specialist de talia lui. Greşise în anumite privinţe, tocmai pentru că, datorită tendinţei de a simplifica cazul în speţă, i se păruse uşor de rezolvat, nesocotind că dificultatea consta tocmai în a alege pe principalul răufăcător din mulţimea de răufăcători pe care îi avea la îndemînă. Nu era simplu să alegi un anumit soi de neghină dintr-un pumn de boabe de aceeaşi culoare şi mărime : diferenţa consta în nuanţe şi el tocmai aceste nuanţe şi mai ales legătura dintre ele o subestimase.

— Stimată doamnă, vreau să vă spun de la bun început că deşi nu vă absolv de anumite vini, acuzaţia pe care v-am adus-o este neîntemeiată. Nu dumneavoastră v-aţi însuşit mărfurile din magazinul pe care l-aţi condus, cu toate că fără dumneavoastră n-ar fi fost atît de uşor ca aceste furturi să se producă. Într-un fel, aţi fost unealta unui individ şi a intermediarilor lui. Aţi crezut că sînteţi iubită, doamnă, că vi se dăruieşte acea iubire după care aţi tînjit,

uitînd că ea era tocmai lîngă dumneavoastră și poate tocmai de aceea ați neglijat-o. De fapt ați fost înșelată, stimată doamnă ; oricît de dur ar fi termenul, nu pot să fac abstracție de el. V-ați sacrificat acestei iubiri false copilul, soțul, într-un cuvînt familia și vi s-a oferit în schimb doar posibilitatea de a fi oarba unealtă a unei hoții cu repercursiuni deosebit de grave, deoarece a costat viața unui om și poate a distrus definitiv alte cîteva.

Doamna Bodea îl asculta pe Bunic sau se prefăcea numai că-l ascultă, pînă în clipa cînd el pronunțase cuvîntul „înșelată", cuvînt care o făcu să tresară. Ochii își recăpătară strălucirea, buzele prinseră viață ; pînă și nările fine începură să-i tremure și Bunicul înțelese pe dată că de fapt realitatea pe care el i-o înfățișase conta în sufletul femeii mai mult decît propriul ei copil, decît familia și întreaga ei poziție socială. Nu fusese iubită, fusese înșelată, iată magicele cuvinte care o făcură pe doamna Bodea să devină atentă, atît de atentă, încît fiecare fibră a trupului ei se transformase într-o coardă întinsă la maximum.

— Nu, am fost și sînt iubită, n-am fost înșelată... N-a iubit pe nimeni cum mă iubește pe mine, spuse doamna Bodea, încercînd să-și dea singură asigurări, dar după felul cum pronunțase cele cîteva cuvinte, era limpede că în siguranța ei se produsese o breșă ce tindea să capete proporții de prăpastie.

Bunicul își permise să zîmbească. Ar fi vrut să-i spună femeii tot adevărul acela dureros în posesia căruia se afla, dar anumite raționamente îl obligară să fie prudent și să nu se aventureze prea departe în largul acestui suflet bîntuit încă prea puțin de furtunile reale ce aveau să-l aștepte.

— Doamnă, v-am întrebat azi-dimineață cine mai avea cheia de la magazin și, dacă îmi amintesc bine, mi-ați răspuns că numai dumneavoastră. Vreau să vă asigur că mai avea cineva chei similare ; imposibil să nu fi existat încă un rînd de chei.

— Mai aveam o dublură, două chei pe care le păstram acasă pentru orice eventualitate, închise într-o casetă unde îmi țin bijuteriile.

— Sînt convins, doamnă, că nimeni n-a utilizat aceste chei. De altfel, dacă nu mă înșel, asta ați vrut să-mi spuneți și dumneavoastră.

— Exact ! dădu răspunsul doamna Bodea.

— Asta este și părerea mea, doamnă. Cheile din cutia dumneavoastră cu bijuterii au rămas neatinse. În schimb, după cheile pe care le purtați permanent cu dumneavoastră s-au făcut altele și aceste chei au fost utilizate în însușirea bunurilor din magazin. Cheile nu putea să le aibă decît un om care vă cunoștea foarte bine, un om în fața căruia nu v-ați debarasat numai de poșetă, ci și de alte lucruri, cu mult mai intime.

— Nu-i adevărat, nu-i adevărat ! răspunse doamna Bodea.

— Stimată doamnă, faptele pînă la urmă vor demonstra adevărul. Numai că pînă vom ajunge la el mai am cîteva întrebări de pus. Din declarațiile pe care le-ați făcut în fața procuraturii reiese clar că și dumneavoastră erați convinsă că furturile erau comise de ajutoarele dumneavoastră, adică de vînzătoare. Cum ați ajuns la această concluzie ? Doar n-aveați probe...

— În fața legii răspunde de furt cel care are în inventar lucrurile furate.

— Da, doamnă, dar asta numai pînă în momentul cînd este prins adevăratul făptaş. Declaraţiile dumneavoastră, sugerate fără îndoială de cineva, erau atît de elocvente, încît practic limpezea cercetările. În aceleaşi dosare însă se mai găsesc cîteva hîrtii, în care şefii dumneavoastră răspund prin propria lor persoană de cinstea dumneavoastră, în felul acesta fiind şters orice semn de întrebare în privinţa unui posibil amestec al doamnei Bodea în această afacere. Dar iată că numai cu o oră în urmă, dintr-o lipsă de precauţie care mi-a dat serios de gîndit, acelaşi om care vă gira cinstea începe să aibă îndoieli ; mai mult, să fie convins că nu sînteţi străină de furt. Cu toate astea, stimată doamnă, eu vă repet că cel puţin la acest capitol al furtului sînteţi complet nevinovată.

— Tovarăşul Aristide nu putea să spună aşa ceva.

— Doamnă, tovarăşul Aristide, sublinie Bumbu malițios, este amantul dumneavoastră.

Doamna Bodea se înroşi uşor. Înţelese imediat că făcuse o gafă pronunţînd acel nume, dar nici prin minte nu-i trecuse că maiorul poate face o legătură între ea şi el, de unde şi siguranţa şi mai ales tonul oficial cu care îi pronunţase numele.

— Pentru el, doamnă, v-aţi neglijat familia, pentru el v-aţi îndepărtat de un om serios, poate ciudat în felul lui, dar cu un suflet de aur.

— Aristide nu putea să spună aşa ceva despre mine.

— Cu toate astea a spus, stimată doamnă, de faţă cu martori.

— Vreau să stau de vorbă cu el ! spuse doamna Bodea şi brusc se ridică de pe fotoliu.

— Numai să-l mai găsiți, doamnă, mi-a mărturisit că pleacă la București, fiind chemat pentru o ședință foarte importantă. V-aș putea însoți, stimată doamnă, conchise Bunicul, și în cîteva minute Doamna Bodea, cu Bunicul în dreapta ei, gonea cu mașina Fiat 124 spre Constanța.

25

Nici vorbă nu putea fi ca Panaitescu să fi căzut pradă sexului slab, așa cum crezuse Bunicul văzîndu-l pe șofer stînd la taclale mai mult decît intime cu bucătăreasa de la cantina unde luau masa. Nu era mai puțin adevărat că după ce Panaitescu îi spusese femeii că nu e căsătorit, că mașina îi aparținea cu acte în regulă și că la București era proprietarul unei vile compusă dintr-o cameră de doisprezece metri pătrați, o bucătărie de trei pe trei, o pivniță de cinci pe cinci și că era printre altele și posesorul unei grădini splendide unde înfloreau an de an patru trandafiri, femeia — iubitoare de flori — devenise cu mult mai vorbăreață și îi povesti șoferului viața ei grea, dusă ani de zile alături de un bărbat nesimțitor, pe care pînă la urmă Dumnezeu, în marea lui milă, îl luase ca să-l dea de exemplu tuturor beților. Adevărul era că femeia, în ciuda proporțiilor ei, care atestau o sănătate de fier, avea trăsături plăcute. Ochii erau albaștri — singura culoare de ochi pe care

Panaitescu putea s-o suporte la o femeie — şi un nas cîrn atît de frumos, încît Panaitescu recunoscu că nu mai întîlnise în viaţa lui aşa ceva. Bucătăreasa, tovarăşa Firuţa, cum se recomandase ea, era angajată în lunile de iarnă la bufetul „Ghiocelul" din Bucureşti. Galant, Panaitescu o invitase să guste dintr-unul din pepenii lui muraţi, specialitatea casei, şi din dulceaţa de smeură pe care o prepara singur după o reţetă cu totul şi cu totul specială. În faţa prieteniei legate pe moment, ce se anunţa plină de promisiuni, tovarăşa Firuţa începu să-i povestească şoferului despre furturile zilnice de la cantină, îi spuse şi cam cine fura, cam cîte alimente se sustrăgeau de la celelalte localuri de alimentaţie publică şi cine se înfrupta din aceste venituri. Toate acestea îl făcură pe Panaitescu să se poarte şi mai atent cu femeia care se arăta de o generozitate fără seamăn în destăinuiri. Panaitescu îi dădu femeii de înţeles că nu o dată voise să-şi ia rămas bun de la această viaţă tristă ce nu merita să fie trăită de unul singur, dar că acum odată ce întîlnise un suflet atît de ales şi de priceput în ale bucătăriei, gîndurile negre îi pieriseră şi chiar marea care îi producea o repulsie lesne de înţeles, datorită lipsei de decenţă pe care o admitea, i se părea acum mai atrăgătoare. La acest potop de mărturisiri, femeia îi dădu şi cîteva indicii sigure, iar cînd Panaitescu se apropie şi mai mult de ea, dovedindu-i astfel focul ce-l ardea, Firuţa rosti şi un nume care îl lăsă pe şofer consternat. Aflînd atîtea amănunte, şoferul deveni pe dată mai reţinut, se supără că tovarăşa Firuţa putuse să ţină în ea asemenea secrete şi că nu avusese curajul să le di-

vulgo miliției, retractă o parte din promisiuni păstrînd, totuși, invitația în legătură cu murăturile, mai ales că bucătăreasa îi dădu cîteva rețete pe care Panaitescu, cu mintea atît de aglomerată de problemele mari ale delicventei, le uită pe dată, motiv care îi determină să nu rupă atît de brutal cu femeia de al cărei ajutor se putea să mai aibă nevoie. Cînd Firuța i-l arătă pe Aristide, Panaitescu, fericit, îi sărută mîna ca o perniță plină cu puf și se îndreptă spre hotel neștiind că Aristide avea același drum cu el.

În timp ce Bunicul îl conduse pe Aristide Pomișor pînă în vestibul, Panaitescu, avînd propriile lui păreri despre el, ieși pe balcon însoțit de Alsacian, iar de acolo, ca să ajungă pe gazonul parcului, pentru un om ca el și mai ales pentru patruped, nu era o problemă. Panaitescu îl zări pe Aristide cum se urcă în Moskviciul de culoare roșie alături de șofer și convins că gradul de adjutant adăugat la cel de plutonier nu mai era o problemă, îl urmări pe Aristide cu propria lui mașină, fără teamă că acesta îl va observa. Pînă în Constanța merse în urma Moskviciului.

În Constanța, Aristide se despărți de șofer la un colț de stradă și grăbit se îndreptă pe jos spre un bloc nou aflat în imediata vecinătate a gării.

Panaitescu, ochind bine intrarea pe care dispăruse Aristide, se postă cu mașina într-un loc de parcare destul de aglomerat pentru ca să nu bată la ochi și se puse pe așteptate, știind că în asemenea cazuri așteptarea era lucrul cel mai bun. Ca să nu se plictisească, folosindu-se de oglinda retrovizoare, începu să-și taie cu o forfecuță mică de unghii perii țepoși care îi gîdilau nepermis de mult nările ; și pentru

că avea la îndemînă timp berechet, își aranjă și capătul mustății stîngi, pe care, din pricină că-l băga deseori în gură, se lungise în comparație cu celălalt. Tocmai își ștergea foarfeca de un crac al pantalonilor scurți, cînd văzu că din același loc de parcare unde se afla se desprinde un Mercedes cu număr străin, un număr ciudat și caraghios totodată, scris cu niște litere ca șerpii : un soi de semne dintr-o scriere cu care el n-avusese de-a face, amănunt pentru care șoferul se simți dator să urmărească puțin mersul acelei mașini elegante. Spre surprinderea lui. Panaitescu văzu și altceva : de la o fereastră a etajului șase un om se retrase după perdea, după ce făcu cuiva cu mîna, și convins că la mijloc nu era lucru curat deveni cît se poate de atent. Încordarea, materializată într-o transpirație abundentă, fu sesizată și de cîine căruia începu să-i freamăte nările moi, dorind să afle ce anume se întîmplase. Mașina cu număr străin opri în spatele blocului, la cîțiva pași de intrare, și șoferul, un om scund, negricios, cu o mustață asemănătoare cu a lui, făcu cîțiva pași pe scări ca apoi să se întoarcă la mașină cu două valize destul de voluminoase, după rotunjimea capacelor îndesate zdravăn. În afară de valize, Panaitescu nu mai observă nimic, adică nu văzu, așa cum ar fi fost firesc, pe nimeni apărînd în spatele valizelor. Mercedesul porni leneș mai departe și Panaitescu, între dorința de a aștepta să-l vadă pe posesorul valizelor și cealaltă, de a urmări Mercedesul, cedă celui de-al doilea impuls și aproape fără să vrea se trezi în urma mașinii, urmărind-o de la distanță. Coborî o pantă spre mare, apoi făcu cale întoarsă și, ca să nu consume prea multă benzină, se hotărî să nu se mai fîțîie

după Mercedes, deoarece avea convingerea că tipul de la volan, pînă la urmă, oricît s-ar fi învîrtit tot prin acea intersecție, unde se afla el, trebuia să treacă. De data asta însă Panaitescu se înșelă și drept urmare se căi amarnic. Mercedesul dispăru după o cotitură, nu mai apăru timp de o jumătate de oră, ca apoi Panaitescu să-l descopere undeva pe dig, în apropierea unui vas modest ca mărime, deasupra căruia fîlfîia un steag cu însemne asemănătoare celor de pe numărul mașinii.

Panaitescu coborî din Buick, se strecură pe o ulicioară care ducea spre faleza înaltă și părîndu-i rău că-și pierduse timpul de pomană, urmărind un străin aflat în deplină legalitate, fu cît pe-aci să plece, și ar fi plecat chiar dacă n-ar fi văzut că șoferul Mercedesului scoate din portbagaj nu două valize, ci trei, și un pachet destul de voluminos, ceva îmbrăcat în material plastic. Un matelot preluă bagajul sub ochii unui funcționar de la vamă care înclina respectuos din cap, apoi, șofer și mașină, se făcură din nou nevăzuți. Nimic nu-l contrarie pe Panaitescu în afară de bagajele care apăruseră în plus și tocmai acest amănunt îl făcu să stea mai departe la pîndă, cu toate că în spatele lui o potaie cu colți îl conturba prin lătratul ei de la liniștea conspirativă pe care el și-o impusese. La nici zece minute, mașina apăru din nou pe chei și din ea coborî un bărbat rotofei, cu pielea măslinie, cu o mustață neagră ca și a șoferului și, noul venit, după ce prezentă grănicerului și omului de la vamă pașaportul, salută distins și trecu pe puntea vasului ce se clătina ușor. Veni apoi rîndul mașinii : fu cercetată atent, inclusiv portbagajul, apoi o macara o ridică ca pe o coajă de nucă și o depuse

pe punte, unde fu acoperită repede de doi marinari cu o prelată argintie.

— Măi, să fie al dracului ! îşi spuse Panaitescu, cînd văzu că şi şoferul se urcă pe vas. O fi vreun grangur care bate ţări străine, îşi zise el : ăsta are-la bani de te îngroapă.

Şi furios îi trase potăii un picior pentru cutezanţa de a se fi apropiat de el mai mult decît îngăduiau legile bunei-cuviinţe.

Hotărît, vasul se pregătea de plecare. Pe punte mai fură urcate cîteva lăzi cu bere şi un berbec, care se împotrivea cu îndărătnicie să urce pe puntea îngustă. La vederea animalului cu coarnele ţinute în atac, Panaitescu începu să rîdă cu hohote. Asemenea treabă nu mai văzuse.

— Aştia pesemne nu mănîncă decît carne de berbec, îşi zise, şi puse un pariu cu el însuşi, că pînă la urmă berbecul se va dovedi cu încăpăţînarea lui mai puternic. Aşa se şi întîmplă, numai că încăpăţînarea îl costă scump pe bietul dobitoc, deoarece, după îndemnuri repetate, un marinar îl pocni cu o bucată de lemn în cap şi animalul fu tîrît cu uşurinţă pe punte.

— De ce n-au făcut asta de la început ? se întrebă Panaitescu şi în capul lui încolţi o bănuială. Dacă se ţinea aşa de mult ca pe bordul micului vas să fie urcat un berbec viu, de ce acei de acolo preferaseră pînă la urmă să-l urce mort ? Pentru el era o enigmă, o enigmă greu de dezlegat şi pentru că se încăpăţîna s-o dezlege, aproape nu observă cum vasul se desprinde încet de ţărm, însoţit de semnele de rămas bun făcute de cei ce rămîneau şi deopotrivă de cei de pe vas.

26

Toate încercările făcute de Alina pentru a se elibera rămaseră zadarnice. La fiece mişcare frînghia de nailon îi intra adînc în carne şi îi producea dureri groaznice, mai ales în braţe şi deasupra pieptului. Cu toate că nu o dată la antrenamente îşi pregătise muşchii şi pentru cazuri similare, se dovedea că situaţiile reale erau cu mult mai dificile decît cele presupuse de specialiştii din acest domeniu. Voi să renunţe, dar gîndul că în acest timp Pamfil putea să dispară definitiv o înfurie cumplit. Imposibilitatea de a acţiona îi sporea disprețul şi ura, dublate de un sentiment de culpabilitate faţă de ea însăşi, pentru că lovitura primită o împiedicase să riposteze. Auzi din camera vecină paşi şi Alina întoarse capul. Bătrîna, condusă de instinct, înainta spre ea cu paşi nesiguri. Simţise după anumite somne ale ei că în cameră se afla cineva străin şi ochii ei de un alb verzui se învîrteau roată încercînd să prindă în globul lor, dacă nu contururile fiinţei străine, măcar locul unde ea se afla.

Alina ar fi vrut să-şi facă într-un fel simţită prezenţa, dar ceva lăuntric o îndemna să nu se dea de gol. Pe măsură ce înainta însă, bătrîna păşea tot mai sigură, cu mîinile întinse, şi la un pas de Alina se opri cu precizia omului care vede şi întinse palmele cu degetele tremurătoare spre chipul alb de spaimă al fetei.

Alina voi să strige, dar pielea de pergament a degetelor bătrînei îi atinse gura, apoi aceeaşi mînă începu s-o pipăie cu grijă, cu delicateţe chiar, pînă ce obrazul fu cercetat cu minuţie. Atunci, abia, bătrîna îşi

retrase degetele ca arsă, simțind că în încăpere se află o femeie. Bătrîna deschise gura, dar cuvintele nu se lăsau rostite, se opriseră undeva în gîtlejul ei, și muriseră acolo înainte ca ele să capete glas.

Mama lui Pamfil începu s-o cerceteze din nou, atinse cu mîinile sfoara cu care era legată, rămase cîteva clipe pe gînduri, apoi, impasibilă, se îndepărtă cu aceeași pași nesiguri spre camera de unde veniseră. Nu după mult timp, cînd Alina întoarse capul spre ea, o văzu stînd la masă cu scoica la ureche, murmurînd cuvinte numai de ea știute.

Pe scări se auziră pași alergînd și ușa se dădu cu putere în lături. Prin oglinda din fața ei, atîrnată pe perete, Alina văzu — fără să fie văzută — chipul unui tînăr pe care îl cunoscuse pe insuliță cu o zi în urmă, cu singura deosebire că acum chipul tînărului era vînăt, iar sub tîmpla dreaptă unde își ținuse pînă în momentul intrării o batistă se vedea o tăietură adîncă din care sîngele nu contenea să curgă.

Tînărul se îndreptă spre bătrînă, o zgîlțîi de umăr, apoi o întoarse cu scaun cu tot spre el.

— Unde-i Pamfil ? Unde-i ?

Femeia continua însă să asculte tainicul geamăt al scoicii, fără să pară tulburată nici de întrebare, nici de smucîturile la care fusese supusă.

La zgomotul venit din camera vecină, tînărul se răsuci brusc, își duse mîna sub cămașă, unde se vedea pumnalul cu lama în formă de flacără. O recunoscu pe Alina și alergă spre ea.

Cu o mișcare dibace îi tăie legăturile.

— Unde-i Pamfil ?

— A fugit.

— Unde ?

— Nu știu.

— El te-a legat ?

— El, spuse Alina, masîndu-şi braţele amorţite. Am vrut să-l împiedic să fugă... V-a trădat... În primul rînd pe voi...

Tînărul se încovrigă de spate ca şi cum cineva l-ar fi lovit în stomac, căzu în genunchi şi cu gura plină de sînge abia putu spune :

— Au fost prinşi... De-abia am scăpat... Pamfil ne-a trimis la ferma lui Bodea să ne răzbunăm... Florentin a trădat... Dar pînă la urmă Pamfil n-a venit... Ne-au luat ca din oală...

— Ce trebuia să faceţi acolo ? întrebă Alina şi grijulie tamponă rana sîngerîndă.

— Trebuia să lovim în ceea ce avea Bodea mai drag... În monstruozitatea aia de porc... Miliţia a fost prevenită... Acum totul s-a dus, ne-am expus la pericole ca pînă la urmă...

Alina nu mai stătu pe gînduri. Fără să zică nimic ieşi din cameră lăsîndu-l pe tînăr în starea de deprimare în care căzuse. La ultima treaptă însă tînărul o ajunse şi o apucă brutal de mînă :

— Dar dacă tu ai trădat ? Pamfil, după tot ce-am făcut pentru el, nu ne putea lăsa... Nu... De ce te-a legat ? De ce ?

Alina nu mai voia şi nici nu avea timp să comenteze. Îşi smuci mîna prinsă şi printr-o fentă îl dădu pe tînăr peste cap. Apoi îl lovi cu latul palmei.

Îl tîrî apoi pe scări în sus, îl băgă în vestibul, închise uşa după ea şi coborî în goană.

Afară soarele ardea ca plumbul topit. Simţi că se clatină, dar pînă la urmă voinţa ei fu mai tare şi îşi reveni. Traversă în goană mica piaţetă din faţa casei şi coborî strada. Zări maşina lui Panaitescu. În ma-

şină nu era decît Alsacianul care în clipa cînd o văzu începu să schiaune uşor. Alina nu mai zăbovi. Se urcă la volan. Buickul se supuse comenzilor ei. Trecu pe străzile oraşului cu o viteză ameţitoare. Auzi fluierul unui miliţian, dar nici prin minte nu-i trecu să oprească. Nu voia să se prezinte la miliţia oraşului. Ar fi însemnat să piardă timp cu răspunsurile la nenumăratele întrebări pe care era sigură că aveau să i le pună înainte de a întreprinde ceva. Ori, acum nu mai era vreme de povestit.

Se uită în oglinda retrovizoare. Văzu o maşină cu însemnele miliţiei străduindu-se s-o ajungă. Alina apăsă pe accelerator. Moskviciul pierdea teren şi Alina văzînd că nu putea fi ajunsă nu luă în seamă sirena care spărgea înserarea cu ţipătul ei.

La Eforie Nord opri în faţa sediului miliţiei.

Constantinescu era la telefon. Cînd o văzu îi făcu semn să aştepte, apoi puse receptorul în furcă.

— Pamfil a fugit, spuse ea.

— Sper să nu reuşească, spuse căpitanul, şi grăbit îşi luă chipiul din cuier.

Lîngă maşina lui Panaitescu oprise Moskviciul. Un ofiţer de la circulaţie îi ceru actele Alinei, fără să ţină cont de explicaţiile căpitanului.

27

Bunicul urcă scările în urma doamnei Bodea. Chemaseră liftul, dar femeia nu mai avu răbdare să-l aştepte. Oftînd, Bunicul se luă după ea. Ajunseră la

etajul patru. Doamna Bodea sună o dată prelung, apoi de două ori scurt, dar din camera lui Aristide nu răspunse nimeni. Căută cu febrilitate în geantă şi dădu peste cheile de la maşină. Printre ele era şi o cheie de la uşa apartamentului. Deschiseră. Cele două camere erau goale. Doamna Bodea cercetă dulapul. Înăuntru nu era decît un costum de haine vechi şi rufărie de corp murdară.

— Deci a plecat la Bucureşti, stimată doamnă! N-aţi vrut să mă credeţi.

Doamna Bodea nu răspunse. Coborî în grabă, obligîndu-l şi pe Bunic să-şi înteţească paşii.

— Credeţi, doamnă, că e necesar să mergem la Bucureşti, după el? întrebă Bunicul cu o ironie ascunsă, pe care femeia o pricepu imediat.

— Aristide n-a plecat la Bucureşti... Aristide a fugit...

— Deci înseamnă, stimată doamnă, că v-a înşelat totuşi, zise Bunicul pe un ton egal. Şi din moment ce v-a înşelat, eu cred că n-aveţi nici un motiv să-l ascundeţi. Dacă ne veţi fi de ajutor, s-ar putea ca tribunalul să fie mai înţelegător cu fiul dumneavoastră.

Doamna Bodea rămase o clipă pe gînduri. Bunicul intuí că acest moment de slăbiciune trebuie exploatat la maximum:

— Doamnă, dacă nu ne ajutaţi, veţi intra într-un articol de lege care condamnă complicitatea la crimă la fel ca şi crima. Deoarece, stimată doamnă, cel care a omorît-o pe Graţiela Rapciuc nu este altul decît Aristide, amantul dumneavoastră.

— Nu mi-a spus că vrea să fugă... Am bănuit doar... Dar nu mi-a venit să cred...

— Cu cine avea legături?

— Cu cine n-avea legături?

— Mă interesează acele legături care îi puteau favoriza fuga, doamnă, de restul ne vom ocupa pe urmă.

Doamna Bodea căzu pe gînduri. După felul cum își încreținse fruntea se vedea limpede că ezita. Nu știa dacă era sau nu cazul să-l divulge definitiv pe Aristide. Dacă i se întindea o cursă ? Cu toate astea era limpede că Aristide plecase, camerele răscolite prezentau o dovadă ce nu putea fi pusă la îndoială.

— Îmi pare rău, doamnă, văd că nu vreți să faceți nimic pentru propria dumneavoastră salvare, spuse Bunicul și deschise portiera.

— Nu plecați ! spuse doamna Bodea.

Mașina demară și coborî o stradă ce ducea spre chei.

— Aseară mi-a telefonat, spunîndu-mi că nu ne putem vedea. Avea o întîlnire cu reprezentantul unei agenții de turism care venise cu yachtul lui personal. Nu știu... Am crezut că mă minte, că are vreo întîlnire... În ultima vreme tot mai des spunea că n-are timp să ne vedem... Am verificat dacă într-adevăr în radă se afla un asemenea vas. L-am văzut...

Mașina opri. În depărtare se vedea silueta discretă a unui vas. Bunicul se apropie de grănicer, îi arătă o hîrtie și vorbi cîtva timp cu el. Grănicerul se îndreptă grăbit spre funcționarul de la vamă. Într-o clipă, agentul vamal dispăru într-o cabină aflată pe chei. Se întoarse fugind și-i comunică maiorului :

— N-au ieșit din apele noastre teritoriale.

În spate se auzi o frînă bruscă. Era Alina și căpitanul Constantinescu.

— Cum ai aflat că au plecat cu acest vas, căpitane ?

— A mărturisit Florentin Bodea cu ce vas urma să plece Pamfil, ca din străinătate să le aranjeze și plecarea lor.

— Pe mine m-a adus doamna Bodea... Fii cu ochii pe ea... N-aș vrea să facă vreo prostie... Femeile înșelate sînt capabile de orice...

Căpitanul Constantinescu se uită spre mașina unde se afla femeia. O văzu cu capul prăbușit pe volan. Dădu din mînă.

— Uite, Bunicule, pentru asta nu mă însor...

Bunicul nu răspunse. Dinspre portul comercial se auzi zgomotul surd făcut de două vedete care se îndreptau cu toată viteza spre larg. Din spate se auzi sirena unei mașini a miliției.

— Ce-o mai fi și asta ? întrebă căpitanul.

Era Panaitescu cu un ofițer.

— Bunicule, bandiții mi-au furat mașina.

— Nu ți-a furat-o nimeni, tovarășe Panaitescu, spuse căpitanul Constantinescu. Am împrumutat-o doar pentru o jumătate de oră. Uite-o acolo după colț.

Panaitescu fugi spre mașină, în timp ce Alina se apucă să-i povestească maiorului întîmplările prin care trecuse. Relatarea ei era însă seacă, fără participare ; Alina avea chiar un soi de reținere, care nu-i scăpă Bunicului. Maiorul se uită la vedetele rapide care se apropiau tot mai mult de yachtul străin, apoi se întoarse spre căpitan.

— Constantinescule, nu te miră această legătură dintre Pamfil și Aristide ?

— După ce m-ai pus la curent am încetat să mă mai mir de posibila legătură dintre ei. În schimb, poate-mi spui cum s-au furat mărfurile și cine a omorît-o pe Grațiela... Sau legătura dintre cei doi va explica și aceste necunoscute...

— Mă tem că această relație nu va putea explica absolut totul, spuse Bunicul și văzînd-o pe Alina cum stătea deoparte, absentă, cu privirile țintă spre larg, se îndreptă spre ea. Nu-i vorbi, se apropie doar de locul unde se afla, prefăcîndu-se a căuta un anumit lucru aflat prin preajmă, un obiect care de fapt nu exista decît în imaginația lui ; digul de beton era neted și curat, nu se observau pe el nici măcar urmele de alge lăsate de valurile puternice din noaptea precedentă.

Panaitescu se întoarse după ce își verificase amănunțit mașina, convins fiind că ajunsă pe mîini străine nu putea să nu se deterioreze. Spre insatisfacția lui, mașina era intactă.

— Ce zici, colega, sînt sigur că cei doi răufăcători se află pe vas ! spuse Bunicul, voind în acest fel s-o atragă și pe fată în discuție, s-o scoată din așteptarea ei mută, din panica ascunsă cu dibăcie, ce se lăsa totuși citită în ochii măriți peste măsură, așa cum erau îndreptați fără să clipească spre întinderea albicioasă și cețoasă a mării.

— Habar n-am și nici nu mă interesează, maestre ! Pe mine mă interesează cu totul altceva, de ce paștele mă-sii au vrut să urce berbecul viu, apoi l-au pălit la moacă... Ascultă la mine, enigma aicea e, zise șoferul. Ce generație ! mai spuse el concluziv, privind-o pe Alina. Apoi, un anumit lucru, pe care îl pricepu imediat, îl făcu să tacă.

Vasul fusese ajuns și acum era escortat de cele două vedete rapide, spre cheiul de unde pornise cu o jumătate de oră în urmă.

Nu mai vorbea nimeni.

Doamna Bodea privea prin parbrizul prăfuit înainte, aproape nemișcată, în timp ce căpitanul

Constantinescu se plimba nervos pe chei. Panaitescu se uita din cînd în cînd la ceasul mare de buzunar cu două capace : era ora mesei și nu voia cu nici un preț să piardă bonul, cum tot atît de mult ar fi dorit să cineze singur, pentru ca Bunicul să nu mai aibă proasta inspirație de a cîntări friptura în caz că ea s-ar fi dovedit mai mare, mai ales acum, cînd își făcuse din bucătăreasă un aliat.

Yachtul înainta încet. Se decupa tot mai mult din penumbra serii, ca o siluetă neagră, fantomatică. De pe punte se auzeau vociferări într-o limbă străină, neînțeleasă.

Bunicul se șterse la frunte, cu toate că vîntul de seară era destul de răcoros.

Vasul ajunse la vreo două sute de metri de țărm cînd, deodată, Bunicul auzi un plescăit puternic, ca și cum în apă ar fi fost aruncat un obiect greu. În lumina săracă nu se văzu ce anume căzuse, de acolo de unde se aflau ei, dar înțeleseră imediat că era vorba de un om, altfel nu s-ar fi auzit distinct :

— Om la apă !

Cîteva colace de salvare fură aruncate grăbit ; se distingeau clar în lumina reflectoarelor, apoi dinspre țărm se auzi o altă bufnitură, asemănătoare cu prima și cînd Bunicul se uită spre locul unde fusese pînă atunci Alina nu mai văzu decît rochia ei de stambă și sandalele aruncate neglijent pe dig.

— Alina ! strigă speriat Bunicul, dar fata era aproape la patruzeci de metri de dig, înota voinicește, distanțîndu-se tot mai mult de țărm.

— Ce splendid înoată ! zise Panaitescu sincer impresionat de înaintarea bărbătească a fetei.

Fasciculul de lumină de pe vedeta rapidă o prinse în conul ei pe Alina. Se afla acum numai la o sută

de metri de vas. Nimeni nu știa ce voia și ce căuta acolo. Doar în clipa cînd într-un anumit loc ea se scufundă și timp de aproape un minut rămase sub apă, spre spaima celor de pe vas și a celor de pe țărm, Bunicul înțelese imediat cine se aruncase de pe vas în apă și de ce Alina se grăbise să înoate într-acolo.

Capul fetei apăru pentru o clipă la suprafață, apoi dispăru din nou, de data asta pentru mai mult timp. Vălurelele făcute din pricina scufundării dispărură topite în cercuri tot mai largi. În locul lor apa rămase liniștită, nemișcată. Pe o vedetă se zărea un marinar dezbrăcîndu-se, dar chiar în clipa cînd el se apropie de balustradă, Alina țîșni iar la suprafață, trăgînd după ea un corp inert. Bunicul nu putu distinge decît culoarea roșie a cămășii și de durere și amărăciune își strînse între dinți buza de jos, semn de intensă emoție și de teamă totodată. În curînd, Alina se afla pe bord, cu corpul neînsuflețit al lui Pamfil.

Vasele acostară. Primii se urcară pe yacht căpitanul, Panaitescu și un ofițer de grăniceri, apoi Bunicul.

Pamfil era întins pe punte cu fața în sus și Alina îi făcea respirație artificială. Văzînd că mișcările brațelor și masarea pieptului nu dădeau rezultate, Alina își apropie buzele de cele ale lui Pamfil, încercînd în acest fel să-i dea viață din propria ei viață, dar corpul rămase mai departe inert, cu ochii verzi deschiși larg, spre capătul de lună ce apăruse dincolo de orizont. Bunicul urmări cîtva timp încercările Alinei de a-l readuce la viață pe tînăr și avu certa convingere că această atingere dintre cei doi avea și alte semnificații și că picăturile mari de pe

fața ei nu erau simple picături scurse din păr pe obraz.

Îl găsiră pe Aristide sub caroseria mașinii, într-un fel de ladă așezată sub scaunul din spate, greu de descoperit și dacă te uitai pe dedesubtul mașinii și dacă o cercetai pe dinăuntru. În față, sub scaune, era o nișă asemănătoare, astfel că nu mai trebuiră să piardă foarte mult timp ca să-și dea seama cum reușiseră cei doi să se îmbarce pe vas sub ochii autorităților.

Panaitescu nu se interesa nici de Pamfil, transportat pe o targă la mașina salvării, și nici de Aristide, care zîmbea ciudat privind spre Fiatul unde se afla doamna Bodea. El căuta berbecul și pînă la urmă îl găsi jupuit, spre nemulțumirea lui. Luă pielea pusă alături, pesemne nu avuseseră timp s-o arunce și șoferul văzu că e tăiată în vreo patru locuri pe spate.

— Bunicule, aici, sub pielea bietului animal a fost ascuns ceva. Un berbec nu se taie prin spate. Ori aceste tăieturi spun clar că berbecul, viu fiind, ascundea sub piele ceva. Nici nu mă mir de ce se încăpățîna bietul animal să se urce pe vas. Știa, domnule, ca orice vietate, ce avea să-l aștepte.

Într-adevăr, la o cercetare minuțioasă găsiră patruzeci de inele cu brilianțe. Patronul vasului, în fața acestei ultime evidențe, căzu în genunchi și se rugă lui Alah implorîndu-l să fie martor al nevinovăției lui. Cu o voce seacă, ofițerul îi spuse în românește să se lase de teatru și patronul, pesemne înțelegînd perfect această limbă, se ridică și coborî docil scara care ducea spre țărm.

— Îmbracă-te, Alina! spuse Bunicul. Îți mulțumesc pentru gestul tău, deși s-a dovedit inutil.

Alina avu un surîs amar.

28

Din camera căpitanului Constantinescu, Bunicul privea în curte unde cîţiva oameni dorcau să intre în sediul miliţiei, în ciuda protestelor sergentului Sotir care se străduia, transpirat, să păstreze ordinea. Cei cîţiva oameni nu erau alţii decît părinţii tinerilor reţinuţi — înştiinţaţi să se prezinte la miliţie şi să-şi identifice odraslele.

Un bărbat între două vîrste părea mai agitat decît toţi, dornic să ceară explicaţii în privinţa greşelii — nu putea, după părerea lui, să fie vorba la mijloc decît de o greşeală — de a i se fi reţinut copilul.

Bunicul îi făcu semn căpitanului.

— Căpitane, te rog, lasă-l să intre ! O discuţie cu el nu poate să fie decît edificatoare pentru noi, şi maiorul se uită pe lista din faţa lui unde erau trecute numele celor reţinuţi şi adresa părinţilor.

În cameră îşi făcu apariţia omul de la uşă, voluminos şi gîfîind din greu, de parcă pînă atunci ar fi cărat pămînt cu roaba. La vederea oamenilor ordinii, ceva din aroganţa bărbatului se topi şi maiorul îşi dădu seama că de vină erau hainele lui Constantinescu, legea şi ordinea materializate exterior în uniforma care impunea respect.

— Tovarăşi, cred că la mijloc e o greşeală... Mă numesc Laurenţiu Dimofte...

— Şeful întreprinderii de transport, adăugă Bunicul.

— Exact ! răspunse Laurenţiu Dimofte, bucuros într-un fel că numele lui era cunoscut şi sperînd prin aceasta la eliberarea lui Dimofte Romică, eliberare

însoțită, firește, de scuzele celor de la miliție pentru graba nejustificată de a fi fost reținut.

— Tocmai eram într-o ședință, cînd am fost anunțat... Nu înțeleg nimic, pur și simplu nu înțeleg nimic... Ar fi fost cazul să fiu anunțat înainte — nu-i așa ? — dar dintr-o dată... Vă închipuiți ce părere pot avea tovarășii despre mine... Cred că ați procedat necugetat și în consecință am să anunț forurile superioare...

— Sînteți liber, domnule Dimofte, să anunțați toate forurile pe care doriți, e dreptul dumneavoastră... Cum dreptul nostru este să apărăm aceeași lege, pe care și dumneavoastră, ca simplu cetățean al acestei țări, sînteți dator să o respectați.

— Dar pentru Dumnezeu, ce s-a... spuse Dimofte fără să-și ducă fraza pînă la capăt, așteptînd din partea Bunicului explicația pentru care copilul lui era reținut.

— Domnule Dimofte, știu ce veți spune în continuare. Aceeași scuză pe care o au părinții în asemenea situații. Ședințe, lipsa de timp, soția care lucrează, U.T.C.-ul care nu se ocupă suficient de copii, școala etc., adică, în concepția unor asemenea părinți, de vină este totdeauna celălalt, mai bine-zis cei din afară, meritul dumneavoastră suprem fiind doar acela că ați fericit societatea cu un copil de care trebuie să se ocupe tot ea. Nu-i așa ?

Domnul Dimofte își umflă buzele ; voise să spună ceva, dar se oprise la timp și acum, roșu la obraz, ridică din umeri :

— N-aș putea să spun că nu aveți dreptate, cu toate că noi ne-am ocupat de copil... E un copil eminent, a terminat clasa a unsprezecea cu mențiune...

— Şi cu asta dumneavoastră vă consideraţi satisfăcut... Domnule Dimofte, copilul dumneavoastră este implicat în contrabandă de ţigări, trafic de valută, atac, cu scopul lovirii în avutul obştesc...

— Dar cum de a fost posibil... Copilul nostru...

— Uite, domnule Dimofte, înainte de a vă da aere şi de a încerca să pătrundeţi într-o instituţie a ordinii altfel decît ordonat, v-am ruga noi pe dumneavoastră să vă gîndiţi cum de a fost posibil... Este datoria dumneavoastră să răspundeţi la această întrebare, nu a noastră. Noi nu sîntem tribunal... Acolo veţi afla toate amănuntele.

— Tovarăşe, vă rog să nu mă jigniţi... Eu sînt sigur că băiatul meu este nevinovat şi că la mijloc este vorba de o greşeală... Am să anunţ...

Dimofte ieşi din birou înfrînt, gîrbovit de spate; pînă şi pîntecul i se micşorase parcă.

— Dă şi Dumnezeu ăsta copii la toţi proştii, spuse Bunicul, apoi îl rugă pe căpitanul Constantinescu să-l introducă pe Aristide Pomişor.

Sergentul major Creţu se înclină respectuos şi plecă să îndeplinească ordinul căpitanului, în timp ce Bunicul îşi masă fruntea transpirată.

— Bunicule, cine ar fi crezut că Pomişor ăsta, un om stimat...

— Dragul meu, viaţa îţi rezervă uneori surprize chiar mai mari... Vezi, Pomişor ăsta, la o cercetare atentă, oferă date care ar fi trebuit să facă pe oricine să se gîndească înainte de a-l fi promovat... Acum şase ani, cînd era simplu ghid, a fost prins cumpărînd de la turişti diferite obiecte... A fost mustrat, apoi pedeapsa care i s-a dat a fost aceea că imediat a fost trecut într-o funcţie mai mare... Din păcate, căpitane, iarăşi din păcate... Dar ştiu că arzi de ne-

răbdare să știi cine este autorul morții Grației Rapciuc... Dragul meu, o să ai surprize mai mult decît neașteptate...

Pe ușă fu introdus Aristide Pomișor. Nu-și părăsise zîmbetul cuceritor și se vedea că face imense eforturi pentru a-și păstra buna dispoziție și calmul.

— Domnule Aristide, iată-ne ajunși și aici... Bag mîna în foc că în urmă cu douăzeci și patru de ore, cînd beam amîndoi șampania aia formidabilă, n-ai fi crezut în ruptul capului că ai să ajungi la miliție. Bună șampanie, domnule Pomișor, trebuie să-ți spun că n-am mai băut așa ceva de pe vremea cînd am fost în Franța... Te întreb totuși, de ce n-ai așteptat să pleci legal, doar ai plecat de atîtea ori? Numai în acest an ai avut patru ieșiri în străinătate...

— Cînd am aflat că sînteți aici și vă ocupați de cazul Grației, cu furtul, am făcut, din teamă, imprudența să mă grăbesc... Bănuiam că pînă la urmă veți descoperi că eu am furat...

— Domnule Aristide, s-o luăm metodic... Dumneata ai furat mărfurile din magazin, zici, dar în cazul acesta, sînt total consternat, deoarece nici n-am crezut, nici nu cred...

— Bine, răspunse jovial Aristide, atunci, atunci...

— Domnule Aristide, dumneata n-ai fi fugit dacă era vorba numai de furt, te asigur, sau în nici un caz nu te-ai fi grăbit să fugi așa... Și pe urmă eu nu m-am ocupat de cazul Grației, ci de o bicicletă... Pur și simplu de o bicicletă... Și dacă n-ar fi fost ea, probabil că dumneata ai fi plecat liniștit, cu acte în regulă, și nu te-ai mai fi întors. Povestea cu furtul nu stă în picioare, domnule Aristide... Și iată de ce: în primul rînd nu exista nici o dovadă concretă că ai furat, în al doilea rînd, existau, dimpotrivă, toate

argumentele clădite inteligent că furtul a fost comis de Grațiela. În cazul că ar fi existat dubii, mai era posibilitatea de a o inculpa pe doamna Bodea... Iată de ce argumentele dumitale nu plutesc, spuse Bunicul, zîmbind mulțumit de figura lui de stil. Dumneata singur te-ai dat de gol. De fapt psihologia omului ordinar, cît de abil ar fi el, rămîne tot psihologie de om ordinar. N-ai știut exact cît anume știu despre Grațiela și te-ai grăbit să creezi dubii asupra doamnei Bodea. Vreau să te asigur că pînă în clipa aceea nici prin cap nu mi-a trecut că dumneata ești amestecat în afacerea asta... Cînd mi-ai dat acest amănunt aproape că era să sar în sus de bucurie. Pe urmă lucrurile s-au legat de la sine...

— Recunosc că am furat și am vrut să trec ilegal granița, spuse Aristide, mecanic.

— Prea repede recunoști, domnule Aristide, și în meseria noastră un om care recunoaște repede anumite lucruri dă de bănuit, te face să gîndești mai departe. Ca să mă înțelegi exact, înseamnă că are de ascuns alte fapte, poate chiar mai grave.

— Jur, domnule maior, că nu ascund nimic!

— Mai și juri, domnule Aristide, mai și juri... Bine... Cu toate astea n-ai furat. Dumneata doar ți-ai însușit pentru cîteva ore cheile doamnei Bodea. În timp ce ea era în pat, te-ai dus pe întuneric la baie. Ai luat din poșetă cheile și i le-ai dat lui Pamfil. Pamfil a fost acela care a furat mărfurile. Dumneata nu voiai să cobori pînă acolo... Un domn nu face muncă neagră... L-ai cunoscut pe Pamfil acum patru ani... Ți-a oferit spre vînzare țigări străine... neștiind cine ești. L-ai dat pe mîna legii, apoi tot dumneata l-ai scăpat, retrăgîndu-ți plîngerea... Așa ai făcut din el omul dumitale... De ce să

vîndă el mărfuri străine cîrpite de ici-colo, cînd puteai să-i furnizezi dumneata, mărfuri furate chiar de el ? Pamfil a confecționat cheile de la magazin. Era evident că din moment ce ușa nu a fost violată în vreun fel, n-a putut să fie deschisă decît cu cheia. Deja primul proces ți-ai dat seama că e riscant și l-ai trimis casier la o fermă. Devenise periculos și pentru el și pentru dumneata. În plus, plasatorii dumneavoastră de țigări și achizitorii de valută nu erau siguri : erau oameni recrutați întîmplător, ori aveați nevoie de indivizi siguri... Pentru asta însă nu erau suficiente micile recompense materiale, era nevoie de altele, cu mult mai mari, morale... I-ai insuflat lui Pamfil un soi de filozofie pe care el și-a însușit-o, trebuie să recunosc, cu destulă ușurință. De teama răzbunării erați siguri că tinerii recrutați nu vor ciripi... Și trebuie să recunosc că ați reușit ; de frică și în credința unei posibile lumi unde parazitii n-au altceva de făcut decît să mediteze, acoliții au tăcut... Chiar și acum, domnule Aristide, nimeni nu avea să scoată o vorbă... Și aici este cea de a doua gravă crimă pe care ați comis-o, înșelînd aceste suflete tinere... Deci Pamfil fura, grupul lui de adepți vindea la supraprețț, apoi tot la supraprețț cumpărați valută... În plus, tinerii erau obligați să fure de acasă și de pe unde puteau lucruri de valoare, pentru a avea mijloacele materiale de a subzista acolo, în acea lume care de fapt nu există... Și iarăși trebuie să recunosc, că toată această treabă Pamfil a făcut-o cu talent. Tot debitînd asemenea lucruri a ajuns el primul să creadă în ele... De fapt, odată ajuns cu el în străinătate, l-ai fi lăsat pe drumuri, nu-i așa, domnule Aristide ? În bicicleta lui nu mai era urmă de valută și bijuterii... Le-ai luat spunînd că la dum-

neata sînt în siguranţă... Ai făcut treaba asta pe vas. În străinătate n-aveai decît să arunci cîteva cuvinte ca să-l compromiţi... De exemplu să spui că el a omorît-o pe Graţiela...

— Nu mi-ar fi fost foarte greu să procedez aşa, deoarece el a omorît-o pe Graţiela.

— Morţii au marea calitate să tacă, domnule Aristide,, morţii nu se pot apăra. Cel mult ei pot fi acuzaţi...

— N-am de ce să-l scuz, el a omorît-o. Nu vreau să mă răzbun pe morţi, de altfel dacă n-ar fi fost aşa, la ce bun s-ar fi sinucis, deoarece s-a sinucis, domnule maior... Fata dumneavoastră sau nepoata dumneavoastră sau, în sfîrşit, sugeră Aristide o altă relaţie între Bunic şi Alina, pe care nu voia s-o rostească, a spus cînd l-a scos din apă că era prins cu mîinile de o piatră de balast, rămasă probabil de la o veche geamandură... Ce rost ar fi avut dacă...

— Domnule Aristide, Pamfil, aşa cum ţi-am spus, ajunsese să creadă el însuşi în propriile lui minciuni. Dar, în sfîrşit, dacă dumneata ştii că el a omorît-o, probabil că eşti la curent şi cu felul cum a făcut-o... Uite, mi-am bătut capul zile în şir să ajung la o concluzie în privinţa morţii ei şi n-am reuşit...

Aristide îşi împreună degetele de la mîinile prinse în cătuşe, apoi îşi aplecă privirile în pămînt.

— Îmi permiteţi să fumez? zise el şi căpitanul Constantinescu încuviinţă din cap.

Sergentul Creţu deschise cătuşele cu cheia şi Aristide luă o ţigară din pachetul oferit de căpitan.

— Graţiela, crezîndu-se bănuită pentru furt — în sensul acesta existau declaraţiile doamnei Bodea — a vrut să intre în cercul lui Pamfil, vizînd în ultimă instanţă plecarea din ţară. N-a rezistat „încer-

cării adevărului". Poate știți că cei ce nu rezistau erau excluși din grup, mai mult, urmăriți atent ca să nu-i divulge pe cei rămași. După ce a plecat de pe insulă, Pamfil s-a dus după ea. A ajuns-o în pădure și Grațiela, temîndu-se de el, a început să fugă... Pamfil a prins-o și a amenințat-o că dacă va spune ceva se va răzbuna cumplit... Cred că Pamfil nu s-a mărginit numai la atît. A încercat și altceva, dar fata n-a vrut și a fugit din nou. Era noapte, Grațiela a fugit, dar în disperarea ei nu și-a dat seama că se îndreaptă spre mare. Nemaiavînd unde să fugă a intrat în apă. Pamfil a urmat-o. El era un bun înotător, ea nu. Ceea ce nu reușise pe uscat, Pamfil a încercat acolo, la cîțiva pași, în mare. De spaimă, Grațiela a făcut un atac de cord. Așa a murit. Noaptea a fost furtună. Valurile au dus-o departe de țărm, dar dimineața trupul ei a fost zărit în apropierea geamandurii.

— Domnule Aristide, acum patru zile soția dumitale a plecat într-o croazieră. Ea știa de relațiile dumitale cu doamna Bodea ?

Aristide se încruntă.

— Nu cred. Bănuia, vag, dar nu i-am dat niciodată motive să mă bănuiască...

— Și pentru a-i răsplăti înțelegerea ai trimis-o să voiajeze, nu-i așa ?

— Nu tocmai... Eu îmi stimez soția, de altfel voiam să rămîn acolo împreună cu ea.

— Înseamnă că doamna Bodea ți-a slujit doar ca simplă unealtă.

— Da, ăsta e adevărul.

— Mai trebuie să înțeleg că dumneata îți iubeai soția, de vreme ce voiai să rămîi în străinătate cu ea...

— Da, așa este.

Bunicul se căută în buzunar și scoase două fotografii. Se uită mai întîi la ele, apoi le arătă pe rînd lui Aristide.

— A cui este fotografia asta, domnule Aristide?

Aristide își scoase ochelarii, și-i puse la ochi. Se uită atent la fotografie.

— Grațiela Rapciuc.

— Iar aceasta? întrebă Bunicul, arătîndu-i cealaltă poză de mărime identică.

— Tot a Grațielei...

— Din moment ce ați subliniat că *e tot a Grațielei*, înseamnă că ați vrut să eliminați orice dubiu în privința existenței unei alte persoane.

Aristide se încruntă din nou.

— Nu înțeleg? Ce vreți să spuneți?

— Vă mulțumesc, domnule Aristide, deocamdată sînteți liber să vă fumați țigara în camera alăturată.

Aristide ieși însoțit de sergentul major Crețu.

— Bunicule, încep să înțeleg, spuse Crețu după ce se întorsese.

— Dragul meu, mă bucur din toată inima că înțelegi. Dacă ai avea experiența mea de atîția ani poate ai fi înțeles și mai ușor. Nu trebuie să te superi că nu toate lucrurile ți se dezvăluie cu ușurința cu care mi se dezvăluie mie... De altfel, vreau să-ți spun că pînă ieri, foarte multe nu-mi erau clare nici mie. Mai mult, am făcut și greșeli pe care un om la vîrsta mea nu mai are dreptul să le facă... Dar oameni sîntem și noi... Vezi, căpitane, diferența dintre mine și Aristide este următoarea: El știe totul despre el, eu nu știam nimic sau aproape nimic. Este foarte greu să afli adevărul, mai ales cînd acest ade-

văr se vrea cu orice preț ascuns. Dar și ei fac greșeli, cu toate că își iau toate măsurile de precauție... Și aici le sîntem noi superiori : în clipa cînd dăm de o greșeală de-a lor începem s-o exploatăm, s-o legăm, și atunci, comparînd faptele pe care ei le recunosc cu faptele reconstituite de noi, din greșelile comise de ei, ajungem la adevărata concluzie... Cu o seară în urmă, continuă Bunicul aprinzîndu-și o jumătate de mărășească, Aristide a venit la mine. A adus și o sticlă de șampanie, Cordon rouge. Nu, nici nu-i trecea prin minte că-l pot bănui, așa cum nu mi-a trecut nici mie că este amestecat în toată tărășenia asta. El venise la cererea vărului său, responsabilul cantinei, să aplaneze diferendul lui Panaitescu cu bucătarul, în urma furtului cărnii... Aflase că sîntem de la miliție. Pentru asta a venit... Dacă n-ar fi venit, tovarășe, astăzi încă n-am fi știut mare lucru din tot ce știm azi. M-a văzut însă că cercetez cu atenție sticla de șampanie. Și-a dat seama că a făcut o greșeală... Grațiela avea în stomac o cantitate mare de șampanie identică... Asta l-a determinat să plece iute acasă și să-și facă bagajul... Te vei întreba de ce n-a plecat odată cu soția lui. Ei bine, soția lui n-a plecat de loc și ca să te uluiesc definitiv, trebuie să-ți spun că, după datele mele destul de precise, Grațiela, după ce a plecat de la Pamfil, n-a avut unde să bea. Aristide a mai greșit povestindu-mi cum a murit Grațiela... A crezut, pe bună dreptate, că n-are cum să fie controlat, doar Pamfil e mort. Pe insulă nimeni nu a băut în seara aceea și în general, Pamfil, știind că omul beat este și guraliv, a introdus ca lege interzicerea consumării băuturilor alcoolice. Un om neexersat este incapabil să facă cincisprezece mutări

înainte, la un joc de şah. Un jucător de meserie, însă, le face... Şi eu le-am făcut.

— Bunicule, înseamnă, deci...

— Căpitane, înseamnă că lucrurile nu sînt încă dezlegate şi că de-abia de acum încolo le vom dezlega... Te rog, fii amabil şi dispune să fie chemată doamna Bodea.

Doamna Bodea apăru din camera alăturată. Faţa îi era mai palidă şi ochii uşor încercănaţi lăsau să se vadă că în ciuda aparenţelor, suferea cumplit.

— Doamna Bodea, cred că nu vă spun o noutate. Aţi fost, din păcate, doar o simplă unealtă. Cum au fost furate lucrurile din magazin, veţi afla la proces. Mizez însă pe cinstea dumneavoastră, atîta cît v-a mai rămas, şi pe acel dram de conştiinţă pe care nu mă îndoiesc că îl aveţi. Şi nu încercaţi să mă derutaţi, aşa cum aţi făcut-o pînă acum. La ce bun ? Aţi fost înşelată, practic Aristide nu v-a iubit niciodată, de ce să-i mai luaţi apărarea ? Ştiu, doamnă, dumneavoastră îl iubiţi sincer, dar tocmai acest lucru, tocmai faptul că aţi pus în joc cele mai sincere sentimente pentru un om care nu este altceva decît o otreapă, ar trebui să vă determine să colaboraţi cu noi în spiritul adevărului... A fost soţul dumneavoastră pe aici, minţi Bunicul, s-a interesat şi e dispus...

— Nu cred, n-am valorat în ochii soţului meu mai mult decît un exemplar nereuşit din rasa de porci la care lucrează de atîţia ani.

— Doamnă, greşiţi...

— Nu greşesc şi vă rog întrebaţi-mă ce aveţi de întrebat. N-am nevoie de compasiunea nimănui. Nu sînt copil. Am făcut conştient tot ce-am făcut şi n-am obiceiul să regret atunci cînd fac ceva...

— Din păcate, doamnă, din păcate...

— Pentru păcatele mele răspund eu şi nimeni altcineva.

— Este adevărat, doamnă, dar atunci cînd păcatele dumneavoastră se repercutează şi asupra altora, ele devin notorii şi impietează asupra legii. Doamnă Bodea, cînd aţi aflat că Aristide v-a înlocuit în viaţa lui intimă cu Graţiela ?

Doamna Bodea îl fixă aiurită pe Bunic. Întrebarea lui o descumpănise total. N-avusese cum să bănuie, că i se va putea pune o asemenea întrebare şi fusese luată prin surprindere, pe neaşteptate.

— Doamnă, de ce nu răspundeţi ? Am o serie de indicii care îmi confirmă că Aristide v-a înlocuit cu Graţiela.

— Acum două luni, spuse doamna Bodea sfîrşită.

— Deci aţi acceptat s-o luaţi la magazin nu atît din motivele pe care mi le-aţi spus, cît din dorinţa de a-l supraveghea îndeaproape pe Aristide. Imboldul acesta a fost mai puternic decît acela de a-l scăpa pe fiul dumneavoastră de ea.

— Da, acesta este adevărul. I-am povestit într-o seară mai multe despre ea, cu acel lux de amănunte de care numai femeile sînt în stare atunci cînd nu apreciază o altă femeie. L-am făcut, probabil, curios. Într-o zi, a venit la magazin şi a făcut cunoştinţă cu ea. Din primul moment mi s-a părut că există ceva la mijloc : nu mi-am dat seama ce anume, dar instinctul nu mă înşela, ceva exista. Tocmai nepăsarea cu care a trecut peste ea cu privirile îmi spunea că de fapt acele priviri insistă, o cercetează, deşi, mi-aduc foarte bine aminte, în clipa aceea Aristide se uita la mine.

— Exact perioada cînd aţi încurajat avansurile fiului dumneavoastră în privinţa Graţiclei, cînd formal eraţi aproape pe punctul de a accepta căsătoria lui cu ea.

Doamna Bodea se uita la Bunic. Nu numai că îi citise gîndurile, dar probabil că maiorul avea relaţii cu mult mai precise decît îşi închipuia, lucru care o îndemna să nu mai aibă faţă de el reticenţele de la început. Relatările ei nu mai erau mitraliate, parcă, prin simple propoziţiuni afirmative sau negative; începeau să semene a poveste, o poveste tristă şi deznădăjduită.

— Da, este adevărat, pe urmă, cînd m-am convins că trăiesc împreună am vrut din nou să-mi feresc copilul. Nu voiam ca din pricina propriilor mele sentimente să-l arunc în braţele unei aventuriere. Preferam să pierd eu, şi am pierdut, decît să piardă băiatul. Din clipa aceea, adică din momentul cînd am fost conştientă de sacrificiul meu, am început să-l iubesc pe Florentin mai mult. Era o dragoste de om rănit care vedea în rana celuilalt o continuare a propriei sale suferinţe şi ca mă ajuta să suport totul mai uşor. Îmi dădeam seama că pentru el sentimentele mele n-au reprezentat mare lucru; acum cînd ştiu cu mult mai multe, sînt sigură că ele n-aveau nici o valoare; eram de fapt o simplă jucărie în mîna lui. Am mers pînă acolo încît eram gata să plec cu el oriunde, să-mi părăsesc ţara, numai ca să fim împreună. Dragostea mea dintîi, dragostea care nu se uită niciodată, s-a născut la mine tîrziu. Numai că eu nu ţineam seama de asta şi procedam copilăreşte, uitînd că nu mai am vîrsta cînd îmi puteam permite să acţionez şi să gîndesc

numai și numai cu sufletul. V-am spus, nu mi-am iubit bărbatul niciodată ; el și-a iubit numai experiențele, și doream într-un fel să mă răzbun.

— Doamnă, ați vorbit de un lucru foarte important pentru mine. Și-a exprimat vreodată Aristide intenția de a pleca cu dumneavoastră definitiv peste granițe ?

Doamna Bodea se uită în pământ. Se ducea în ea o luptă, era clar, lupta unei femei inteligente care nu știa dacă e bine să dea în vileag chiar toate amănuntele. Nu pentru că i-ar fi fost teamă, dar îi era jenă față de maior, ar fi putut lua relatarea ei drept răzbunare pentru dragostea ei înșelată.

— Doamnă, nu e cazul să mai aveți reticențe pentru un om care v-a utilizat doar ca pe un pion într-un joc cu mult mai abil alcătuit decît vă închipuiți.

— Da, mi-a propus.

— Cînd ?

— Acum cîteva luni.

Bunicul scoase din buzunar cele două fotografii ; una o puse cu fața în jos pe masă, iar cealaltă i-o arătă soției lui Bodea.

— Știți cine e în această fotografie ?

Femeia se uită îndelung.

— Grațiela, spuse ea, neștiind ce urmărește bătrînul detectiv.

Bunicul nu-i mai arătă și cea de-a doua fotografie. Le băgă în buzunar, apoi își împreună mîinile, uitîndu-se trist la căpitanul Constantinescu, care era uluit de felul încîlcit cum conducea maiorul interogatoriul.

— Cînd ați văzut-o prima dată pe soția lui Aristide ?

— Am cunoscut-o la București ; am plecat împreună la o consfătuire și seara, la restaurant, ne-am cunoscut.

— Doamnă Bodea, cu siguranță că în seara aceea v-ați simțit nu tocmai bine constatînd că soția lui este cu mult mai frumoasă decît dumneavoastră. Nu-i așa ? Vă rog să nu vă supere comparația. Dacă Aristide nu ar fi fost și el conștient de ea, n-ar fi favorizat întîlnirea.

— Da, am încercat acest sentiment, dar am avut și puterea să-l anulez imediat, spunîndu-mi că în compensație eu aveam alte calități, de ordin intelectual, care de obicei flatează pe bărbații mai puțin instruiți, așa cum este el.

— Numai că el nu era flatat de aceste calități ale dumneavoastră, doamnă, și ca să vă servesc un argument edificator, trebuie să vă spun că el trăia cu Grațiela cu mult înainte de-a fi remarcat dumneavoastră acest lucru.

— Nu cred, spuse doamna Bodea sincer, dar în același timp își zise că la urma urmei putea fi și așa. Totul putea fi posibil.

— Sînteți liberă să credeți ce vreți, doamnă, complet liberă... Aș vrea să vă mai întreb un anumit lucru, foarte important pentru mine. Nu v-a frapat niciodată asemănarea fizică dintre soția lui Aristide și Grațiela ?

Doamna Bodea se încruntă din nou.

— La început nu, mai apoi... Am observat odată că soția lui Aristide are în partea dreaptă a feței o mică aluniță, așa cum purta și Grațiela, cu singura deosebire că alunița Grațielei era desenată.

— Vă mulțumesc, doamnă, pentru aceste amănunte

29

Aristide intră din nou în camera în care se afla Bunicul. Sergentul major Crețu adusese cîteva cafele și cînd maiorul mai ceru una în plus pentru Aristide, Crețu se simți obligat să se uite la căpitan. Rămase mirat cînd acesta, din priviri, se declară de acord. Nu înțelegea acest gen de anchetă, unde inculpatul era tratat la fel ca orice om cinstit, dar pînă la urmă se supuse ordinului. Intră și Aristide. Zîmbetul din colțul gurii se transformase într-o grimasă, atît era de fals și de grotesc. Sorbi din cafea cu neîncredere și numai în clipa cînd îl văzu pe căpitan și pe maior că beau și ei din cești le aburinde se liniști. Își aprinse încă o țigară oferită de Bunic, apoi își puse picior peste picior sub privirea total dezaprobatoare a sergentului.

— Domnule Aristide, începu Bunicul, după ce pufăi și el de cîteva ori, trebuie să recunosc că ți-ai întocmit un plan chiar mai complicat decît ar fi trebuit. Dacă marii strategi ar proceda la fel, ar pierde, așa cum ai pierdut dumneata, și asta pentru că ai exclus din planul dumitale orice risc. Sînt planuri care eșuează tocmai prin prea marea lor precizare. N-ai vrut să riști de loc, domnule Aristide, și tocmai de aceea ai riscat totul. Dar să intrăm în subiect.

În anul 1962, în luna august, cineva de la Serviciul *personal* a venit la dumneata și te-a anunțat că ghidul Grațiela Rapciuc nu este chiar așa de singură pe lume pe cît dovedeau actele ei. Drept dovadă vi s-a arătat o scrisoare din partea unui oarecare Papadopol, cetățean de origine greacă, trăit mulți ani la Galați și

plecat din țară în anul 1945. Scrisoarea a venit la miliția din Galați, și cei de acolo au trimis-o la Constanța, unde își avea domiciliul stabil Grațiela. Dumneata ai intervenit la Serviciul *personal* din cadrul unității în care lucrai, spunînd, pe bună dreptate, că fata n-avea nici un fel de vină pentru existența acestui Papadopol, despre care, la data amintită, nici dumneata nu știai nimic. Grațiela și-a văzut mai departe de slujbă și dumneata de treburile dumitale. Fata nu știa nimic și mai ales nu știa de această scrisoare care întîmplător s-a păstrat în copie în dosarul Grațielei. Dacă unii au îngropat această scrisoare într-un simplu dosar, dumneata însă i-ai reținut conținutul și cîteva luni mai tîrziu, la Pireu, cînd la debarcarea de pe vasul „Transilvania" ai fost întîmpinat de un domn cu numele *Papadopol*, ți-ai adus aminte și de Grațiela. Te-a frapat un anumit lucru : insistența cu care omul voia să afle ceva despre această fată. Ai refuzat să primești un anumit cadou din partea acestui domn pentru ulteriorul serviciu pe care urmai să i-l faci, în schimb te-ai interesat în cele cîteva zile cît ai stat acolo de acest Papadopol. Și ai aflat un lucru uluitor. Plecase din țară cu un vas propriu, de mic tonaj, burdușit însă cu lucruri de valoare. Papadopol era un nume cunoscut în Pireu, și nu ți-a fost greu să afli că era posesorul unei averi însemnate. Te-ai întors în țară. Nu știu dacă pe drum ți-a încolțit în minte planul sau acasă, cert este că el a încolțit. Ți-ai zis că n-are nici un rost ca Grațiela să plece și dumneata să te mulțumești doar cu o anumită sumă de bani, cînd fata putea foarte bine să fie aleasa inimii dumitale. O dată ce ți-a venit această idee, ai început să complici, și ai complicat în continuare. Nu i-ai spus Grațielei nimic de existența unui pre-

zumtiv tată în Pireu. Ai mutat-o de la Constanța la Eforie, mai aproape de doamna Bodea cu care trăiai în acea perioadă. Din amantă ai vrut s-o faci pur și simplu unealtă. În același timp, îi făceai avansuri discrete Grației. Pentru o fată orfană, care n-avea pe nimeni, avansurile dumitale, nu erau de lepădat. I-ai mărturisit că vrei să te căsătorești cu ea, dar cum erai căsătorit și cum această țară începuse subit să nu-ți mai placă, i-ai mărturisit că acest lucru se va petrece în străinătate, unde urma să plecați amîndoi. Ca să nu dați nimănui de bănuit, ai împins-o pe Grația să-i facă curte lui Florentin Bodea, apoi, la cererea doamnei Bodea, dumneata n-ai făcut altceva decît să-ți dai avizul să lucreze în magazinul ei. În acest timp, făceai curse destul de dese în străinătate și nu uitai să-l anunți pe Papadopol că Grația va pleca și că dumneata vei fi acela care o va ajuta să fugă. Ți s-au promis sume mari. Dumneata ai refuzat, spunîndu-i lui Papadopol că fata nu-ți este indiferentă și dacă n-are nimic împotrivă — fiind necăsătorit — nu te-ai da înapoi să fugi împreună cu ea. Reîntors în țară, după fiecare călătorie te și vedeai înavuțit și planul începea să fie tot mai laborios pus la punct. Nu voiai să pierzi. Dimpotrivă, voiai să cîștigi totul. Cînd ți-ai dat seama că Grația ar putea foarte bine s-o înlocuiască pe soția dumitale ai făcut tot ce ți-a stat în putință ca cele două femei să semene. Și trebuie să recunosc că ai și avut noroc, domnule Aristide. De altfel, am credința, acum, în clipa aceasta, că tocmai această asemănare dintre soția dumitale și Grația te-a împins la acest plan. Ți-ai adus soția la Constanța și timp de două săptămîni ai umblat cu ea, ca figura ei să fie reținută ; nu prea mult, dar să fie

băgată în seamă, totuşi. Ca să te verifici, într-o seară, ţi-ai înlocuit soţia şi te-ai dus cu Graţiela. Nimeni n-a observat. Din clipa aceea ai fost sigur de reuşită. Trebuia însă să inventezi dispariţia Graţielei. Şi ai inventat-o. Relaţiile dumitale mai vechi cu Pamfil, relaţii de înavuţire ieftină, te-au ajutat foarte mult să-ţi duci planul la îndeplinire. Cu o seară înainte de plecarea soţiei dumitale în Grecia cu un grup de turişti, fericiţi, aţi băut amîndoi şampanie. O cantitate foarte mare. Ai vrut să sărbătoreşti evenimentul şi soţia iubitoare te-a înţeles. Pe urmă i-ai propus să se distreze şi dumneata fiind foarte ocupat ai dat-o pe mîna lui Pamfil. Într-adevăr, Pamfil s-a distrat cu ea şi în parte povestirea dumitale despre moartea Graţielei este adevărată, firească cu unele amendamente. Soţia te iubea, domnule Aristide, te iubea foarte mult. După ce a fost supusă acelui joc al „încercării", Pamfil a condus-o chipurile spre casă, dar în pădure a băgat groaza în ea. Intenţia lui nu era de a o ucide şi nici aceea de a avea ceva cu ea. Intenţia lui era doar s-o sperie, s-o împingă spre mare. Soţia dumitale nu ştia să înoate. S-a speriat, într-adevăr, şi a avut acel atac de cord de care ai vorbit cu atîta răceală, de parcă la mijloc ar fi fost vorba de o străină. Soţia dumitale a murit nu în apă, ci pe ţărm. Pamfil, înfricoşat, a fugit. Valurile puternice din noaptea aceea au tîrît-o în mare şi aşa a fost descoperită lîngă o geamandură. Numai că moarta nu era Graţiela, ci soţia dumitale. În momentul cînd doamna Bodea a identificat-o la morgă — cine oare era mai în drept s-o identifice ? — Graţiela era pe vapor cu destinaţia *Atena*. De ce a făcut doamna Bodea acest lucru ? A fost anunţată că Graţiela s-a înecat şi din primul moment a crezut că

este așa. Motive doar existau. Și a mai crezut doamna Bodea pentru ceva. În sinea ei, fără să mărturisească cuiva, era mulțumită de sfîrșitul tragic al fetei. Pe drum, pînă la morgă s-a gîndit atît de mult la ea, încît odată ajunsă acolo, după prima privire i-a spus medicului că, într-adevăr, fosta ei vînzătoare era cea care se înecase. Acasă la Grațiela s-au găsit lucrurile ei și actele.

Nu mai putea fi nici o îndoială asupra identității ei. În schimb, medicul avea îndoieli serioase că fata s-ar fi înecat. Acesta a fost pentru mine primul semnal de alarmă. Ce nu știa însă doamna Bodea ? Nu știa că femeia care se îmbarcase pe vapor nu era soția lui Aristide, și de-abia astăzi a aflat că dumneata te pregăteai să fugi. Ți-am expus adevăratele motive pentru care ai vrut să pleci, la care am să mai adaug încă unul. Ai fost anunțat de unul din oamenii lui Mufar Arat, patronul vasului aflat într-o croazieră particulară, că Papadopol ți-a aranjat plecarea. Papadopol nu este la primul lui trafic de trădători. Din păcate, pînă acum n-a fost prins, așa cum, dacă colegul meu Panaitescu, cu spiritul său de observație atît de fin, n-ar fi intuit toată povestea cu berbecul, n-am fi aflat poate niciodată cum scotea din țară valori atît de însemnate. Ai ceva de adăugat, domnule Aristide, la tot ce-am spus ? Vreau să-ți mărturisesc că în afară de probele evidente, restul sînt simple deducții. Dumneata ai construit pilonii unui pod peste care eu am aruncat dantelăria de oțel, dar calculată exact, domnule Aristide, după planul făcut inițial de dumneata.

Aristide ascultase în tăcere, la început plictisit, apoi din ce în ce mai curios și sfîrși prin a fi sincer impresionat de întregul eșafodaj construit de bătrîn. Își dădea seama că în fața atîtor probe de netăgă-

duit n-avea nici un rost să nege. Își permise doar să facă o scurtă remarcă :

— Vă rog să consemnați totuși că nu eu mi-am omorît soția...

— Dar ai premeditat moartea ei, domnule Aristide.

— Premeditarea se înscrie în alt capitol de lege.

— Recunosc, domnule Aristide, că ai dreptate.

— Domnule maior, aș vrea doar să știți un lucru : viața m-a învățat să fiu cinic. Omul nu trăiește decît o singură dată, într-un fel viața nu este altceva decît propria lui carte pe care joacă. Am jucat totul. Regret că m-am dat de gol cu șampania... Altfel sînt sigur că nu mă prindeați... Voiam să vă trimit din Pireu o vedere. Păcat că nu v-am putut-o trimite...

Căpitanul Constantinescu îi făcu semn sergentului major Crețu și acesta se apropie de Aristide.

— O singură întrebare, Aristide ! zise Constantinescu. De ce n-ai dat-o pe soția dumitale drept Grațiela ? În fond, Papadopol nu-și văzuse fata niciodată.

— Credeți, domnule căpitan, că nu m-am gîndit și n-am acționat în acest sens ? Să fii dumneata sănătos. În primul rînd că fosta mea soție nu s-ar fi pretat pentru nimic în lume la așa ceva. Pe urmă existau doi martori care cunoșteau adevărata identitate a Grațielei. N-aveam cum să-i suprim. Ori acești doi oameni, înștiințați de Papadopol, au început să mă verifice și să-mi controleze mișcările. N-aveam ce face. De ce credeți că la început am ținut așa de mult să semene nevasta mea cu Grațiela ? Pentru ambele variante. Nu mi-a ieșit decît asta și mi-a ieșit prost, dar vă asigur că Papadopol se va ține de cuvînt. Orice mi s-ar întîmpla, mă va ajuta să scap din acest rai în care am intrat. Vă salut, domnilor, și re-

gret că v-am subapreciat. Credeam că sînteţi nişte nepricepuţi. Prima mea mare greşeală asta a fost. Că nu puteai şi dumneata, domnule maior, să-ţi faci concediul în altă parte, la munte, de exemplu... Tocmai aici ţi-ai găsit şi tocmai acum.

Aristide fu scos din cameră şi la cîteva secunde, pe altă uşă, intră transpirat doctorul. Se şterse la frunte, apoi cu o voce tainică îi spuse Bunicului :

— Tovarăşe, te rog să vii să vezi, am reuşit un anumit progres în privinţa posibilităţilor de încrucişare.

— Domnule Bodea, te rog intră în camera alăturată şi vezi ce-a ieşit din fiul dumitale.

30

Bunicul şi căpitanul Constantinescu tocmai se întrebau ce să facă cu bicicleta lui Waldmann, cînd pe uşă îşi făcu apariţia plutonierul Sotir însoţit de un turist german. În spatele lui se afla o bicicletă asemănătoare cu aceea găsită pe vapor, cu singura deosebire că bicicleta turistului era incomparabil mai uşoară.

— Tovarăşe căpitan, uite, cetăţeanul ăsta străin se plînge că dumnealui — vino, domnule, ce te ascunzi acolo, se adresă omul ordinii unui individ care stătea cu capul aplecat lîngă uşă — i-ar fi furat bicicleta.

Neamţul începu să povestească în limba lui cum s-au petrecut lucrurile şi Bunicul înţelese că Waldmann într-adevăr îi luase bicicleta.

— Am crezut că-i a mea, tovarăşe căpitan, spuse Waldmann, ţinîndu-şi pălăria de paie în mîini. N-aveam de unde să ştiu că e alta. Pe a mea mi-au făcut-o colegii de la fabrică în orele libere, după o fotografie dintr-o revistă străină... N-am furat-o, am crezut că el a furat-o pe a mea.

Bunicul se lumină la faţă. Îi explică turistului cum stăteau lucrurile şi văzînd că acesta nu prea se arată convins, scoase dintr-o cameră alăturată bicicleta lui Waldmann. Puse una lîngă alta, bicicletele semănau perfect. Cea a lui Waldmann părea însă cu mult mai trainică.

Turistul îşi ceru scuze şi se îndepărtă împingînd bicicleta de la spate, în timp ce Waldmann, pipăind bicicleta, abia îşi găsea cuvintele ca să-şi exprime bucuria.

— Nici nu ştiţi ce bucurie mi-aţi făcut mie şi soţiei mele. Din păcate, recompensa s-a dus pe apa sîmbetii, tovarăşi, n-am de unde să v-o mai dau.

— Nu-i nimic, tovarăşe Waldmann, ţi-o dăm noi înapoi, spuse căpitanul şi scoase din birou pachetul în care se aflau cele cinci mii de lei luate de Pamfil cu o seară în urmă.

Waldmann luă pachetul, îl desfăcu şi cînd văzu banii rămase uluit.

— De unde aţi ştiut că am fost jefuit ?

— N-ar fi trebuit să aflăm noi, tovarăşe Waldmann. Ar fi trebuit să ne spui dumneata, dar în loc să ne ţii la curent, făceai pe misteriosul, încît mult n-a lipsit să credem că de fapt bicicleta asta ascunde cu totul altceva, spuse căpitanul.

— Şi într-adevăr a ascuns, adăugă Bunicul, zîmbind. Nu ştim însă de ce are pentru dumneata o valoare aşa de mare, stimate domn. Cît e ea de specială,

după părerea mea nu face cinci mii de lei recompensă. Cu toate că trebuie să recunosc cinstit că dacă nu era anunțul acela din ziar, poate n-am fi intrat la idei, iar dumneata cu siguranță n-ai mai fi putut intra în posesia ei...

— Tovarăși, dacă nu vă supărați, vă rog să poftiți, stau aproape, vreau să vadă și soția pe binefăcătorii ei și să vă mulțumească, tovarăși, din tot sufletul să vă mulțumească.

Bunicul se arătă dispus să facă această plimbare și căpitanul, cu toate treburile, consimți și el.

— Am plecat de la hotel deoarece am vîndut biletul ca să fac rost de bani. Nu mi-au ajuns și atunci am vîndut și aparatul de radio. Fără această bicicletă, tovarăși, aș fi fost un om nenorocit... Am lăsat-o în fața blocului, n-am mai vrut s-o urc. După cum vedeți, este destul de grea, cu mult mai grea ca a neamțului, cu toate că ați putut observa, e identică. Tocmai din pricina asta am crezut că el mi-a furat-o.

Ajunseră la marginea stațiunii. Casa în fața căreia se opri Waldmann era acoperită de verdeață, aproape că nici nu se vedea din stradă. În fundul curții, într-un șopron curat, vopsit în alb, Bunicul zări o femeie încă tînără și frumoasă, cu toate că fața îi era neînchipuit de palidă. Cînd văzu bicicleta, femeia își duse mîinile la gură și scoase un țipăt. Grăbită, se îndreptă spre fundul șopronului și atunci Bunicul văzu într-un pat o fetiță de zece ani, cu chipul supt, cu ochii mari și încercănați. Nevasta lui Waldmann luă fetița în brațe și o așeză pe tricicletă, apoi cu curelele îi legă picioarele subțiri.

— Cînd a fost de doi ani a avut poliomelită... Această bicicletă înseamnă salvarea ei și pentru noi

speranța că într-o zi se va face bine. Hai, Odette, ieși, draga mea, la soare, învîrte roțile! o îndemnă Waldmann cu o voce duioasă.

Fetița începu să învîrtă cu mîinile de roțile mari din spate. Pe măsură ce roțile se răsuceau, scripeții ridicau picioarele în sus, apoi le lăsau în jos, obligîndu-le în felul acesta la efort și mișcare. Zîmbetul fetei îl cutremură pe maior, și ca să nu-i ghicească cineva emoția își aprinse o țigară pe care o isprăvi din cîteva fumuri sorbite adînc.

— Tovarăși, nici nu știți cît sînt de fericit, spuse Waldmann umblînd de colo-colo, în căutarea unui lucru pe care nu-l găsea.

— Am pus țuica la rece, spuse femeia, și Waldmann bucuros că în sfîrșit nu mai trebuie să se fîțîie fără rost se duse și aduse sticla.

— Vă rog să nu mă refuzați, tovarăși, vă rog... Colegii mei au lucrat trei luni la această bicicletă... Trei luni... Să știți că am avut și aprobare de la director, de la toți factorii responsabili am avut aprobare... Nu s-a luat un gram de material... Numai din deșeuri, explică Waldmann, cercetînd din cînd în cînd chipul căpitanului.

Băură țuica tare, bine aromată, apoi Bunicul, văzînd un boboc de trandafir, îl rupse și și-l prinse la butonieră.

— Ce soare, domnule Waldmann, ce soare! spuse Bunicul bucuros pentru ziua aceea atît de frumoasă.

Lector : IORDANA URECHE
Tehnoredactor : CORNEL CRISTESCU

Dat de tipar 14.III.1974. Apărut 1974. Comanda nr. 154. Tiraj 108 000, Coli de tipar 7.

Tiparul executat sub comanda nr. 30 779 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piața Scînteii nr. 1 București
Republica Socialistă România

colecția aventura

PETRE SĂLCUDEANU

Panaitescu își turnă un pahar cu apă, se așeză pe fotoliul de lîngă măsuță și după ce își trosni zdravăn degetele, mai, mai să-și rupă falangă cu falangă, se apucă să povestească.

— Maestre, e de oaie, ascultă ce-ți spun... Am mai rezolvat eu la viața mea și alte sarcini, dar nici una nu mi s-a părut atît de complicată ca cea de azi. Să urmărești un om în furnicarul acesta,

UN BUNIC ȘI O BIATĂ AVENTURĂ

zău că e foarte greu și dacă vom ajunge cumva la liman, n-ar strica să-i amintești personal căpitanului meritele mele... Eu din modestie nu mi-aș permite...

— Cred că nu și-a dat seama Waldmann că-l urmărești? îl chestionă Alina pe șofer.

Acesta rîse superior, amestec de ironie și satisfacție adresate fetei.

Lei 7,50